Sermo deuo/
tiſſimus ⁊ magiſtralis de paſ
ſione dñi editus per eximiũ
ſacre theologie doctoꝛē Guil
ermum textoꝛꝫ de Aquiſgra
no. tunc pꝛedicantem in Ba
ſilea. verũ quidem moꝛibus.
rerum experientia. ac cõtem/
platione maximũ. ⁊ ad inſtan
tiam excellentiſſimi doctoꝛis
Guilermi de rupefoꝛti. cãcel
larij regis Francie ingenij ⁊
ſanctimonie nõ minoꝛis im
pꝛeſſus.

IEſum
tradidit vo
luntati eo/
rum. Luce
xxiij. Sen
tentialiter
Johan. xix. Uerba iſta ſunt
chariſſimi illius nõ tam coꝛ/
poꝛum q̃ꝫ animarum medici
beati Luce euangeliſte. cuiꝰ
laus eſt in euangelio per om
nes eccleſias. quibus breuiſ
ſime quidem ſed compendio
ſiſſime paſſiõis dominice a/
maritudinem. iudicis mali/
gnitatem. iudeoꝛum furoꝛē.
ſi litteraꝫ attendimus expꝛeſ
ſit. Si vero i altum rhete du
cto myſterium requirimꝰ. pa
terne bonitatis ineffabilē ca/
ritatem. variam quoqꝫ paſſio
nis traditi nobis filij effica/
ciam compꝛehendit. Aſſum/
pta quoqꝫ ſunt thematizali/
ter in caput vtrũqꝫ dicendo/
rum de eiuſdem domini no/
ſtri Jeſu chꝛiſti amariſſima
paſſione. quaꝫ hodierna die
pꝛo humani generis redem/
ptione dignatꝰ eſt miſericoꝛ/
diter ſuſtinere. his enim do/
mini crucifixio ⁊ vniuerſa eiꝰ
afflixio quam pꝛo peccatoꝛi/
bus frementium pectoꝛũ be
ſtiarum crudeliſſime volun/
tati traditus. pati dignatꝰ eſt
deſignatur. qua vt Leo ait.
Nihil mirabliũꝰ. nihilqꝫ ſub/
limius inter omĩa opera mi/
ſericoꝛdie dei que ab initio ſa
luti ſunt impenſa moꝛtaliuꝫ
reperitur. Huic enim ſacra/
mento vniuerſa pꝛecedentiũ
ſeculoꝛuꝫ myſteria ſeruierũt.
in hyſtoꝛijs. in pꝛophetis. in
legalibus cerimonijs et ſacri
ficijs. ipſum deniqꝫ exhibitũ
omni tempe chꝛiſtianoꝝ ani
mas exercet neqꝫ vllum xpia
ne religionis officiũ eſt q̃ nõ
mundi reconciliatio hac ſa/
lutifera paſſione ↄq̃ſita cele/
bret. Sed nec vlliꝰ rei phia

mentibꝫ chriſtianoꝝ ita quō
dñice paſſiōis myſteriū imp̄
menda eſt. Poſtq̄ꝫ beatiſſim⁹
paulus q̇ in legis peritia flo
ruit. abundantius emulator
exiſtens paternaꝝ traditio/
nū Gal. j. q̇ deinceps magni/
tudine reuelationū ſublima/
tus ⁊ in tertiū celū rapt⁹ au/
diuit archana q̄ non licet hoī
loqui. ij. Coꝝ. xij. Int̄ corin/
thios tñ ꝯſtitut⁹ nō aliud iu
dicauit ſe ſcire niſi ieſuꝫ xp̄m
⁊ hunc crucifixum. j. Coꝝ. ij.
Cui ꝯſonat illud btī Bern.
ſerm̄. xliiij. ſup Cantica. Hec
mea ſublimior interim phia
ſcire ieſum ⁊ hunc crucifixū.
Nō requiro ſicut ſponſa vbi
cubet vbi paſcat in meridie
quē intueor ſaluatorē in cru/
ce. hec meditari dixi ſapienti
am in ip̄o pfectionem iuſticie
ꝯſtitui. plenitudinē ſcientie.
diuitias ſalut̄. copias meri/
torū. Que q̄ꝫuis meditantis
aīm relinq̄re nō debēt. hodi/
erna tñ die q̄ ſaluatorē noſtꝝ
iudeoruꝫ voluntati ad cruc̄
mortiſq̄ꝫ ſupplicíuꝫ ab impio
iudice pylato traditū ſctā re
colit eccl̄ia deuoti⁹ nobis ſūt
⁊ gratius. cordeq̄ꝫ cōpunctio
re recolēda. Poteſt aūt ſacra/
tiſſimaꝫ paſſionē hanc q̄dru/

pliciter aīa deuotiōi dedita
ꝯtemplari. in ordine ad q̄ttu
or effectus in mente diligent̄
meditantis ꝯſequentes. Po
teſt ſiquidē ꝯſiderari quantū
ad ſeipam. quantū ad modū
q̄ntū ad cauſam. q̄ntū ad fru
ctum. In paſſiōe dñi quātuꝫ
ad ſeipaꝫ ꝯſiderata occurrit
maxima amaritudo. ⁊ ideo ē
cōpunctiua ad compaſſionē.
In cauſa monſtrat̄ inaudita
dilectio. ⁊ ideo eſt inflāmati/
ua ad amorē. In modo relu/
cet pfecta virtutum exempla
tio. ⁊ ideo illumiatiua eſt ad
imitationē. In fructu nume
rat̄ plena pditoꝝ reſtauratio
⁊ iō eſt ꝯſolatiua ad deſolato
rū erectionē. Primo mō pui/
debat eaꝫ Hiere. cū in pſona
domini dixit. Dedi dilectam
aīam in man⁹ inimici ei⁹. fa/
cta ē mihi hereditas mea q̄ſi
leo in ſilua. dedit cōtra me vo
cem. eiuſdem. xij. et Treno. j.
O vos omēs q̇ tranſitis p vi
am attendite ⁊ videte ſi ē do/
lor ſicut dolor me⁹. Secūdo
mō ꝯſiderat eam ille qui cru/
ci aſtitit dilectuſ dño diſcipu
lus Iohānes cū ait. In h̄ co
gnouim⁹ charitatē dei q2 ille
p nobis aīam ſuaꝫ poſuit. j.
Io. iij. ⁊ iiij. c. Nos diligam⁹

quia ꝓpter dilexit nos ⁊ miſit
filiũ ſuũ ꝓpiciationẽ ꝓ pctis
nr̃is. Tercio mõ ꝟtex aplꝛoꝝ
Petr⁹ eã meditabaꝛ meditã
doqꝫ nobis cõmendauit. cũ
dixit. Chriſt⁹ paſſus ẽ ꝓ no
bis. vobis relinquẽs exẽplũ
vt ſeq̃mini veſtigia ei⁹. j. Pe.
ij. Quarto mõ cordi ſuo in/
ſcripſit eã vas electiõis do/
ctor gentiũ Paul⁹ cũ inquit
Mihi aũt abſit gloriari ni/
ſi in cruce dñi noſtri ih̄u xpi
Gal. vj. Addit eccl̃ia. In q̊ ẽ
ſalus vita ⁊ reſurrectio nr̃a
ꝑ quem ſaluati ⁊ liberati ſu/
mus. qꝛ cõplacuit pr̄i ꝑ eum
reconciliari oĩa in ipo pacifi
cans ꝑ ſanguinẽ cruc̃ ei⁹. ſi/
ue q̃ in t̃ris ſiue q̃ in cel' ſunt.
Coloſ. j. Hec q̃ttuor ſil' cõ/
plectiꝛ Bern̄. ſer. de ſacr̃o eu
chariſtie. Mors inquit xpi
op⁹ ſine exẽplo. gr̃a ſine me
rito. hũilitas ſine mõ. donũ
ſine p̄cio. Premiũ reſpicit
paſſiõis acerbitatẽ. Scd̃m
immeritã dei caritatẽ. Ter/
ciũ imitabilẽ exemplaritatẽ
Quartũ multiplicẽ fecũdi/
tatẽ. Applica ſi placet. Et q̃s/
uis charíſſimi ſm̃ oẽs preta
ctos q̃ttuor modos ꝓficiat.
diligent' dñicã paſſionẽ me/
ditãdo ꝑtractare. vt ſic cõpũ
gamur. iflãmemur. illumine
mur ꝯſolemur. qꝛ tñ ad mul
ta ſil' eq̃ intẽdere ñ poſſum⁹.
dicẽte poeta. Pluribꝫ intẽt⁹
minor eſt ad ſingula ſenſus.
Jdõ q̊libet illi mõ pl⁹ inſui/
at. q̊ ſe magſ iuuari ⁊ a defe/
ctibꝫ ſuis purgari. ampli⁹ cõ
cupiſcit. Vñ ſi dur⁹ es ⁊ in/
ſenſibil' ad deuotionẽ. in pri
mo mõ diligent' exercitare ⁊
deuotaberſ. Si frigid⁹ es ⁊
ſegnis. ſcd̃o mõ inſiſte ⁊ iflã
maberis. Si hebes es ⁊ ſto
lid⁹. terti⁹ mod⁹ te inſtruen
do illumĩat. Si triſtis es et
deſolat⁹. q̃rt⁹ mod⁹ te ꝯſolaꝛ
⁊ letificat. Nos ꝟo qꝛ multa
ſil' eodẽqꝫ ſmone ꝑcurrere ñ
valem⁹. vt vult Chryſ. ome
lia. v. ſuꝑ Matth. Pro nunc
p̄mo mõ operã dabim⁹ vt in
recitãda dñice paſſionis hy
ſtoria q̃ꝫtũ ꝯceſſerit ipe q̊ paſ
ſus eſt auſteritatẽ atqꝫ paſſi
onis rigorẽ declarabim⁹. qꝛ
hmõi ꝯſideratio fundamen
tũ eſt ceteroꝝ. Nõ em̃ patien
tis ſatis charitatẽ. exẽplari/
tatẽ ⁊ fruct⁹ magnitudinẽ at
tẽdere poterit. q̊ ipi⁹ paſſio/
nis amaritudinẽ ñ recogno
ſcit. Et niſi cordis nr̃i duri/
cia ꝓpellaꝛ ⁊ ꝯpũctiõe liq̃fiat
ineptum erit ad ceteros ꝓce

dere ꝯſiderādi modos Hāc
aūt duricié nihil ita ſicē ama
ritudo paſſiōis attēte ꝯſide
rata mollefacit. Sicē ait be.
Bern. Aſcēdit xp̄s in altū vt
ab oīb9 videreť. alta voce cla
mauit vt ab oīb9 audiretur.
clamori flet9 admiſcuit vt hō
cōpatereť. Qui ad hāc vocē
nō ꝯcutiť terra grauior ē. pe
tra durior. ſepulchro fedior
Cupientib9 itaq3 nob oculo
deuote ꝯſolatiōis crucē dn̄i
ieſu videre. ꝛ iuxta eā pia cō-
paſſione affici exeundū ē no
bis ꝑ affectuū elongatione3
a terra hieruſalē vbi frequē-
tia terrenorū hoīm habitat.
vbi delicie ꝛ pompe ſeculi la
ſciuiunt. quoniā nō inuenie
tur chriſt9 ꝑ paſſionē crucifi
xus in terra ſuauiter viuen-
tiū. Sic eīn apl̄s hortatur.
Heb. xiij. Exeamus inquit
ad eum extra caſtra impro-
perium ei9 portātes. Eun-
dūq3 eſt in eu3 q̄ dr̄ caluarie
locus. In locū ſc3 caluicij et
mortificatōis carnis. In lo
cū gemit9 ꝛ meroris. vbi mē
tis ꝯtuitu ꝯſpiciam9 ſaluti-
ferā crucē que ꝑtulit p̄ciū
nr̄e redēptōis. vt dn̄m ieſu3
quē impius iudex tradidit
voluntati nequiſſime iudeo

rum ad ignominioſiſſima3
mortē crucis nr̄e volūtati ſi
bi fideliť cōpatienti tradere
digneť pater celeſtis ad ple
nitudinē ꝑpetue ꝯſolatiōis.
Inueniem9 aūt ſi exiuerim9
glorioſam mariā virginē be
nedictā dei matrē. cuius ho
die aīam cōpaſſiōis gladi-
us ꝑtrāſiuit dū iuxta cruce3
ſtabat dolores ꝛ languores
vnigeniti ꝯſpiciēs. q̄ vt nob
aditū ad eundē ꝑ nobis cru
cifixum ſpiritūq3 cōpunctio
nis impetret que vt ꝓfluen-
tes educat lachrymas ď cor
dium noſtrorū duricia. Im-
ploremus vna cum filio di-
centes mente deuota dn̄icā
orationē cum ſalutatiōe an
gelica.

IEſum tra
didit volū tati eo-
rū. Beat9 euangeli
ſta Lucas q̄ idcirco in Eze-
chielis viſione ꝑ vitulū ſig-
nificať. qm̄ xp̄i ſacrificium q̄
in cruce ꝓ nobis immolat9
eſt quod per vituli holocau
ſtū figurabať. vt tangit apo
ſtolus ad Heb. ix. clari9 de-
ſcripſit. volens breui cōpen
dio paſſionis xp̄i multiplici
tatem ꝛ amaritudine3 inau-

ditā exꝑmere ait. Jeſuz tra/
didit. haud dubiū q̄n Pyla
tus voluntati eorū crudeliū
ſcꝫ iudeoꝝ. nō ſatis viſuz eſt
dicere cū Mattheo ⁊ Mar
co ⁊ Johāne tradidit eis ie/
ſum flagellis ceſum. vt cruci
figeret̄. ſed maiꝰ aliquid di/
xit. tradidit voluntati eorū.
vt ne dū crucifigerēt. ſꝫ om/
nē crudelitatis ſue rabiem ī
eum retorquētes. omnē vo/
luntatis ſeuiſſime furorē ac
ſanguinariā ſitim innocētis
domini ſanguīe opprobrijs.
cōtumelijs blaſphemijs in/
famia exquiſitiſq̄ tormentꝭ
⁊ afflictionibꝫ omnifariā ſa/
tiarent. O inauditā a ſeculo
crudelitatē. nuſq̄ aliquādo
patrie proditor. ciuiū depo/
pulator. latro publicꝰ. in fra
tres ſicariuſ. parentū inter/
emptor. aut q̄ntūlibet faci/
noroſus. ita ſuis inimicis a
iudice traditꝰ legit̄. vt omnē
ſue inuidie in eum acuerent
ſtimuluz. Sed quos lex ex/
tremo interimi iubet ſuppli/
cio. modū etiā interemptio/
nis atq̄ ſupplicij ſtatuit. vt
quos ꝑ iuſticiā vincere nō li/
cet. ſaltē in occiſiōis mō de/
terminato om̄ia oñdantur.
⁊ nunq̄ iuſticia a miſcdia ſi/
ne qua nō iuſticia ſed crude
litas dicēda eſt ſeparet̄. Nō
etiā in ipis latronibꝫ cū dño
crucifixis actū fore compro
bat̄. Nō em̄ de latronibꝫ le/
git̄ ꝙ ſuas baiularūt cruceſ.
ꝙ flagellati. ꝙ ſpinis corona
ti. ꝙ iā crucifixi blaſphemijſ
⁊ irriſionibus illuſi. ꝙ felle ⁊
aceto potati fuerint. ⁊ cetera
hmōi. Solꝰ innocens dñs.
cuiꝰ etiā ipe iudex. traditor ⁊
crucifixores parit̄ innocētie
ꝓhibēt teſtimōiū. ne dū cru/
cifigi iubet̄. ſed ipis ſuis pe/
nis modꝰ nullꝰ cohibet̄. q̄m
rabidoꝝ canū voluntati diſ
cerpēdꝰ exponit̄. Hic eī aliꝰ
apprehēdit. aliꝰ ligat. aliꝰ ex/
clamat. aliꝰ īpellit. aliꝰ ſpinis
coronat. aliꝰ purpura veſtit.
aliꝰ harūdinē ꝓ ſceptro ī ma
nu ponit. aliꝰ furioſe harūdi
nē exceptā ī venerabile eius
caput ꝑcutit. aliꝰ ꝯſpuit. aliꝰ
illudit. aliꝰ alapis cedit. aliꝰ
colaphis īpetit. aliꝰ velat. ali
us ſubſannādo vt regē ſalu
tat. aliꝰ crucē īponit. aliꝰ tra/
hit. aliꝰ nudat. aliꝰ foſſis ma
nibꝫ et pedibus cruci affigit
aliꝰ erigit. alius erectū blaſ/
phemat. alius felle et aceto
potat. Hic mille talibꝫ iniu
rijs omnē volūtatē ſuaꝫ in/

humaniter explēt. nec viuo
ꝑcere norūt nec mortuo cuȝ
etiā iā expiratū tranſfigunt
Cōcurrūt om̄es ferocit' ad
puniendū. Nemo eū agno/
ſcit ad cōpatiēdū Sic olim
ꝓphetizatū fuerat ꝑ regiū p/
phetā in ꝑſona ꝯtempti dn̄i
pſ̄.xxi. ſic dicēs. Ego ſū ver
mis nō hō. opprobriū hoīm
⁊ abiectio plebis. Oēs vidē
tes me deriſerunt me locuti
ſūt labijs ⁊ mouerūt caput.
Factū eſt cor meū tāq̄ȝ cera
liq̄ſcens ī medio vētris mei
Aruit tāq̄ȝ teſta virtꝰ mea. et
lingua mea adheſit faucibꝫ
meis. ⁊ in puluerē mortꝭ de/
duxiſti me. Qm̄ circūdede/
rūt me canes multi. ⁊ ꝯſiliū
malignantium obſedit me.
Foderūt manꝰ meas et pe/
des meos. dinumerauerūt
oīa oſſa mea. Ipi ỽo cōſide
rauerūt ⁊ iſpexerūt me. diui
ſerūt ſibi veſtimēta mea. ⁊ ſu
per veſtē meā miſerūt ſortē.
Et in pſ̄. lxviij. Multiplica
ti ſunt ſuꝑ capillos capitis
mei q̄ oderūt me gratis Cō
fortati ſunt q̄ ꝑſecuti ſūt me
inimici mei iniuſte. q̄ non ra
pui tūc exoluebā. Qm̄ ꝓpter
te ſuſtinui opprobriū. operu
it ꝯfuſio faciē meam. Extra
neus factꝰ ſum fratribꝫ me/
is. ⁊ ꝑegrinꝰ filijs mr̄is mee.
Aduerſū me loq̄bāt' q̄ ſede/
bant in porta. ⁊ in me pſalle/
bāt q̄ bibebāt vinū. Et ſuſti
nui qui ſimul ꝯtriſtaret' ⁊ nō
fuit. q̄ ꝯſolaret' ⁊ nō inueni.
Et dederūt in eſcā meaȝ fel
⁊ in ſiti mea potauerunt me
aceto. Hec oīa ⁊ ſimilia cru/
deliſſimaꝝ voluntatū ope/
ra neq̄ȝ breuiꝰ neq̄ȝ efficaciꝰ
cōprehēdi poterāt q̄ȝ verbis
euāgeliſte dicentꝭ. Ihm tra
didit volūtati eoꝝ.

Sed nunc

iuxta hiſtoriā que
general'r p̄miſſa ſūt
ꝑ ſingula videamꝰ. Veſtrū
erit nō ỽboꝝ cōpoſitōem fle
biles expectare. ſed rē ipām
cōpūcto corde aīaduertere
q̄ ſi duriciā cordis emollire
nō valebit fruſtra ỽbis mul
cet' affectꝰ. Nō em̄ in hūane
ſapientie ꝑſuaſiōibꝫ ⁊ ỽbis ē
fides noſtra. ſed in ỽtute dei
i. Coꝝ. ij. In recitatione hy
ſtorie ea ſolum que paſſiōis
amaritudinē oñdunt ꝯſide
rabimꝰ dimittētes doctrīas
fidei ⁊ moꝝ ⁊ fructꝰ paſſiōis
articulos ꝯſequētes Pro
ſeq̄ndo aūt ſtatui p̄mo hiſto

riā additis his q̄ acerbitatē
paſſionis declarāt recitare.
Scḋo pro eoꝝ faciliore me
moria. ꝑ modum ſummarū
recapitulare. Tercio ſm the
matis ꝟbulū pauca exhortā
do ſubinferre. Ultima duo
mēbra breuia. ꝓmi mēbri ꝓ/
lixitatē cōpēſabūt. Hiſtoriā
itaqꝫ incipiēdo ab his q̄ do/
minus poſt cenā nouiſſimā
paſſus eſt. diuido ſm tria q̄
acerbitatē paſſionis ꝓncipa
liter intulere. Primū eſt in/
terior afflictio. paſſionē exte
riorē ꝑcurrēs. Scḋum cor
poralis ⁊ exterior attritio. ex
iudaica ꝑſecutiōe ꝯſequens
Tercium crudelis ꝑcuſſio ꝑ
manus gentiliū paſſionē cō
ſummans. Et hec tria recte
correſpōdēt triplici traditōi
qua xp̄s tradit⁹ eſt volūtati
inimicoꝝ ad ſufferētiā acer/
biſſime paſſionis. Tradit⁹ ē
a ſumma trinitate. patre ſcꝫ
ſm illud Ro. viij. Proprio
filio non pepcit ſed ꝓ nobis
oīb⁹ tradidit illū. A ſeipo
ſm illud .j. Pe. ij. Tradebat
aūt iudicāti ſe iniuſte. A ſpū
ſcō q̇ ⁊ ip̄e ꝑ os pontific̃
ꝓnunciauit. q2 expedit chri/
ſtum mori pro ꝑplo. Joh. xj.
Tradit⁹ eſt ſecūdo a iuda iu
deis inſultātib⁹. Tradit⁹ eſt
tercio a pilato miniſtris cru
cifigentib⁹. Prima tradi/
tio qua ſeip̄m tradidit in eo
maxime apparuit. q2 priuſqꝫ
foris affligeret inimicus ſe/
ip̄m intus tradidit vehemē
tiſſimis triſticijs ⁊ doloribus.
Ad ꝓmi manifeſtatiōem ait
Johan. Egreſſus ih̄s trās
torrentē cedron. ibat ſm cō
ſuetudinē in montē oliuaꝝ.
Egreſſus inqꝫ de grandi ce
naculo. de ciuitate hieruſa/
lē dn̄s ih̄s mūdi redemptor
cena illa ſacratiſſima facta.
in qua ſeip̄m diſcipulis ſuiſ
in cibū admirabili ſacramē
to tradidit memoriale repa/
rant̃ paſſionis. arrā cōſum/
mate dilectōis. pignus futu
re beatitudinis. Expleto de
niqꝫ ꝯſolatorio ſmone. quo
puſillū diſcipulorū gregem
quē elegit fouit. in finē vſqꝫ
dilexit paſtor bone paterne
ꝯſolat⁹ inſtruxit. cautos red
didit ꝯtra iminētē eoꝝ ꝑtur
batōem. longe mag̃ ꝓ eis qꝫ
ꝓ ſeip̄o ſollicit⁹. Scḋo etiā
Petrū ſe negaturū ꝓphetice
auiſauit ꝓſumptōnemqꝫ au
dacem qua de ſe ꝯfiſus vſqꝫ
ad carcerē et mortem. dn̄m
nullo pacto derelicturū ſpo

ponderat cōpeſcuit. Sed ⁊
traditorē ſuū cibatōis ꝑcio
ſiſſimi corꝑis ſui beneficio.
dulci allōqo q̄ntū in ſe fuit
dolore timore et pudore. vt
Lyra ait ſuꝑ Mat. retraxit
ac ꝯcepti ſceleris īmanitatē
ꝑdicēdo terruit. Hymno qꝫ
dicto egreſſus venit in villā
gethſemani ī pede mōtꝭ oli/
uaꝝ ī cuiꝰ fine erat ortꝰ. Se
cuti ſūt eū aūt diſcipuli eiuſ
vndecim. ſ. iā filiꝰ ꝑditionis
abierat. ad ꝟbū xpi. qđ facis
fac citiꝰ. iā ad ꝯſummationē
ſcelerꝭ. ad aſſignatōem vēdi
te mētꝭ. ad acq̇ſitionē viliſſi/
me mercedis. ferocē armā/
toꝝ cohortē ꝯgregaturꝰ. Se
cuti aūt ſunt eū meſto corde
pauētes ⁊ tremuli. ſciētes ꝟ
ba q̇bꝫ ſe ī ipā nocte cū iniq̇ſ
deputādū mgr̄ ꝟitatꝭ ꝑdixe
rat retractari ñ poſſe. ſꝫ nec
illa q̇bꝫ ꝑcuſſo paſtore ipos
tanq̄ꝫ oues gregꝭ diſꝑgēdos
ſignificauit. Vñ teſtat̄ xp̄us
Joh. xvj. Triſticia impleuit
cor vr̄m. Sꝫ ego veritatem
dico vobis. expedit vob̄ vt
ego vadā. Si em̄ nō abiero
paraclitꝰ nō veniet ad vos.
Si āt ⁊c̄. Secuti ḡ ſunt eū
q̄ſi vltimū vale ꝑſtātes. đ ce
tero cū ſocialit̄ affectuoſe et
familiarit̄ nūq̄ꝫ ī carne aſſo/
ciaturi. q̇nīmo ab eo fugitu/
ri. q̇ꝝ tñ oīs triſticia ī piū pa
ſtorē pr̄em ⁊ mgr̄m defenſo/
rēq̄ꝫ fideliſſimū redūdabat.
Intrauit cū eis itaq̄ꝫ hortū
quē ⁊ iudas impijſſimꝰ ſcie/
bat. q̄m freq̄nt̄ ꝯuenerat ih̄ſ
illuc cū diſcipulis ſuis. Qr
em̄ iudas ſciebat ideo intra
uit vt ſic ſe ſua ſponte ꝓ nob̄
paſſuꝝ ſignificaret. dū locū
ꝓditori cognitū captiōi ap/
tū ñ vitaret. Intrāte āt dn̄o
cū diſcipulis ſuis hortū. cir
ca ꝑncipium horti octo diſci
pulis ſuis dixit. Sedete h̄.
donec vadā illuc ⁊ orē. Se/
dete inq̄ꝫ. nō moueami. ſicut
nō loco ita nec mēte. Hilari
us. Juſſit eos ſedere. ⁊ pau
liſper expectare redeūtē do/
nec ꝓ cūctis dn̄s ſolꝰ oret. q̄r
eiꝰ ōrō oīm nr̄m ē redēptio.
eiſq̄ꝫ ibi derelictis ꝓceſſit. aſ
ſumpto petro ⁊ duobꝫ filijs
zebedei. Ecce paſſiōis dn̄ice
ꝑncipiū nō a dn̄o ſed ab eis
orditur ꝓ quibꝫ pati venerat
Quis pōderare ſatꝭ p̄t q̄ntū
ꝟbū h̄ q̄ diſcipulos ſuos q̇s
tenerrime dilexit ⁊ ꝑ cunctꝭ
vaſti orbis mortalibꝫ elegit.
velut in gremio ſuo fouit tā
dulci collōqo inſtruxit tāq̄ꝫ

vltimo ad ipo̅s platum̄ ſe li
cenciauit. p̄noſcēs q̄ꝛ q̄ in oī
bus tēptatōibꝫ ſecū ꝑmanſe
rant. vt ipe ait Luc. xxij. iam
ab eo diſꝑgendi erāt. iā ſua
paſſiōe ſcādalizādi. iam ſua
morte ſauciandi. q̄ntuꝫ inq̄ꝫ
verbū h̄ cor illud moroſiſſi-
mum vulnerādo ꝯtriſtauit.
Cum ⁊ noſtra dura corda ī
amicoꝝ noſtroꝝ ſeparatiōe
vſqꝫ ad lachrymaꝝ flumīa li
queſiant. Hinc ſal⁹ ⁊ redem
ptio mūdi angloꝝ leticia ce
pit bellū duriſſimū acerbiſ-
ſime paſſionis agere. Et vt
om̄ino ſe volūtarie ꝓ nobis
ſatiſfacere mag̃ q̄ꝫ ſatis pa-
ti demōſtraret. non ꝑ̇us ab
alijs affligi q̄ꝫ a ſeipo afflicti
onē voluit aſſumere. Prius
em̄ q̄ꝫ aduerſarius manū ſa
crilegā inijceret. cum adhuc
cū ſuis diſcipulis cōſiſteret.
cepit ꝯtriſtari ⁊ meſtus eſſe.
pauere ⁊ tedere. Nouit dn̄s
futuros hereticos q̄ de ſuo
ſenſu abūdantes dicturi eſ-
ſent eū nō v̄e paſſum ſed dū
taxat paſſiōis doloriſqꝫ ima
ginē ꝑtuliſſe. vt mentit⁹ ē im
pius maniche⁹. corpus xp̄i
fantaſticū ⁊ nō eſſe veꝝ ſom-
nians. Et ꝑ ꝯſequēs nec do
lorē paſſionem ve ſenſiſſe. vt
tāgit Raban⁹ ſuꝑ Matth. ⁊
Marcū diſt. xv. tercij libri.
vt ḡ cūctis futuris ſecul' de-
clararet ſe nō fantaſtice. ſed
vere ꝓ nob̄ doluiſſe. acerbiſ-
ſimā q̄ꝫ paſſionem ꝓ nobis
ſubijſſe. ſicut olim ꝓpha dixe
rat. Uere lāguores nr̄os ipe
tulit. ⁊ dolores nr̄os ipe por
tauit. Eſa. liij. euidētiſſimis
oſtendit ſignis. triſticia ſcili
cet ⁊ pauore ꝓlixa oratiōe ac
ſanguineo ſudore. De q̄ Au
guſtinus exponēs v̄bū illud
ꝓphete in ꝑſona dn̄i loquēt'
Repleta eſt malis aīa mea.
ait. nō vicijs ⁊ pctīs ſꝫ hūa-
nis malis. ſcꝫ doloribꝫ reple
ta fuit aīa mea. Et ambroſi⁹
libro tercio de trinitate. Ut
hō turbatur. vt homo flet.
vt hō crucifigit᷑. Nō turbat᷑
ei⁹ diuinitas ſed turbat᷑ aīa
ſc̄m humane fragilitatis aſ-
ſumptiōem. nam q̄ ſuſcepit
animā. ſuſcepit etiam anime
paſſionem. Et ſuper Lucaꝫ
Minus contulerat mihi ſi
nō meum ſuſcepiſſet affectū
Confidenter triſticiā nomi
no quia crucē p̄dico. neqꝫ ei
ſpeciem incarnatiōis ſuſce-
pit ſꝫ veritatē. Debuit ergo
dolorē ſuſcipere vt vinceret
triſticiaꝫ nō excluderet. neqꝫ

ẽm bñt fortitudĩs laudez q̃
ſtuporẽ mag; vulneꝝ tuleri
q̃; dolorẽ. Abſit ãt a cordibꝰ
fideliũ ceca q̃dam pietate ſu
ſpicari eternã veritatẽ q̃ falle
re neſcit aliq̃d ſpecieten⁹ cõ
finxiſſe. ⁊ foris q̃cq; apparuiſ
ſe cui nõ ſubeſſet ꝟitas. Sz
q̃cq̃d referẽtibꝰ ſacris ſcpto-
ribꝰ de ꝟitatis ꝟbo legit; vl'
auditis h̄ certiſſime cogno-
ſcite q2 nihil apparẽtie mix-
tũ ſed min⁹ euãgeliſtã aſſecu
tũ fuiſſe ſermõibꝰ q̃; veritas
inexiſtat rebꝰ. q2 nõ tãta dici
poterãt myſteria xp̃i q̃;ta fu
ere in veritate. ſic̃ teſtat᷑ Jo.
ca. vlti. ſui euãgelij. De h̄ be
atus Hiero. in explanatiõe
fidei ita ait. Nos ita dicim⁹
hoĩem paſſibilẽ a dei filio ſu
ſceptũ. vt deitas impaſſibil'
ꝑmaneret. paſſus eſt ẽm fili
us dei nõ putatiue ſz ꝟe oĩa
q̃ ſcriptura teſtat᷑. ſz ſᷓm illõ
qḋ pati poterat. ſ. ſᷓm ſubam
aſſumptã. Multa ad idẽ al
legat mgr̃ ſniaꝝ diſ. xv. li. iij.
Vere g̊ dñs triſtat⁹ eſt. De
q̃ dicit Matth. ⁊ Mar. Ce
pit ꝯtriſtari et meſt⁹ eſſe. pa-
uere ⁊ tedere. Vigilant dic.
Cepit hmõi triſticiã qua vt
ſequit᷑ vſq; ad mortẽ triſtat⁹
eſt. nõ prius ꝑtulit ſed nunc
vicinante ei⁹ morte volens
ſuſcepit. Quo coꝝ arguit᷑ te
meritas q̃ ſcriptis ⁊ ꝟbis aſ
ſerunt xp̃m ab inſtãti conce
ptionis eq̃li acerbitate om-
nia ꝑtuliſſe in aĩa q̃ paſſ⁹ ẽ
in cruce vel agonia. Immo
oẽs dolores ⁊ acerbiores q̃;
omes hoĩes ſimul ab initio
ſeculi vſq; ad ei⁹ ꝯſummatio
nẽ. imo q̃; in purgatorio exi-
ſtentes aut dãnati. Qḋ ap-
te reprobat beat⁹ Tho. i. iij
parte. q. xlvj. ar. vj. Quis ei
ab initio ꝯceptiõis nouit in
verbo vel per ſciam infuſaz
omes future paſſiõis ama-
ritudines. noluit tñ vt redũ
darẽt in ſenſualitatẽ ad cau
ſandũ expimentalẽ doloris
aut triſticie ſenſum. quõ fa-
ctũ eſt dũ eẽt i agonia. Sic
nec voluit beatitudinẽ men
tis ſue redũdare i vires aĩe
iferiores aut corp⁹ paſſibile.
Stultũ ei ⁊ ſine rõe dictũ ẽ
xp̃m ꝑ totũ vite ſue decurſũ
nũq; gauiſũ aut expimẽtali
ꝯſolatõe letatũ. ſz miſcuit le
ta triſtibꝰ. Sic eni puer ⁊ in
fãs fleuit. ita ſugẽdo brãvbe
ra ꝯſolabat᷑. ⁊ arridenti mr̃i
blãd⁹ erat. ñ ei ꝑdidit guſtũ
ciboꝝ aut tactũ ſuauiuz. ſed
nunq; ad viciũ bis vſus eſt.

Cōtra ſic dicentes ait cancel
larius pariſienſis Johēs de
gerſona in ep̄la de ſuſceptōe
hūanitatꝭ xp̄i. Chriſtꝰ nō ha
buit ab inſtanti ꝯceptōis om
nē [illegible] dolorē vſqꝫ ad inſtans
mortis ſue qualē ꝑtulit ī cru
ce. aut prius ꝑ decurſum pe/
nalis vite ſue. ⁊ oppoſituꝫ ſcri
bendo vel predicando aſſere
re eſt temerarium falſum ⁊ p̄
ſumptuoſum. Si eīm eadeꝫ
triſticia idē dolor ab inſtante
ꝯceptiōis anīe aut ſenſibꝫ in/
heſiſſꝫ quō cepit triſtari ⁊ me
ſtus eſſe. ſiquidē nemo qđ p̄/
us fuerat incipit eſſe. Simi/
liter ⁊ illud Luce. Et Jeſus
ꝓficiebat etate ⁊ ſapīa. nō alit̄
ſm cōmunē doctorū intelli/
gentiā ſaluari poſſe videt̄. ni/
ſi qꝛ experiebat̄ ꝑ aſſiduū cre/
mentū noticias nouas rex. ⁊
ſic nouas noticias ſenſitiuas
ita nouas delectatiōes ⁊ tri/
ſticias. Quantū aūt. dñs nō
paſſus eſt omnē paſſiōeꝫ ſm
ſpeciē. neqꝫ ſimilē dānatis in
purgatorio exiſtētibꝫ. quoruꝫ
paſſioni nulla pn̄tis tꝑis af/
flictio cōparari poteſt. vt dic̄
Thomas. iij. parte. q. xlvj. ar
ti. vj. Tante tn̄ acerbitatꝭ tri
ſticias. dolores ac corꝑis af
flictiones aſſumpſit quantū
nullꝰ vnqꝫ mortaliū ſuſtinu/
it. aut ī pn̄ti vita ſuſtinebit vt
verū ſit verbū ſupra p̄allega/
tū. O vos oēs q̄ tranſitꝭ ꝑ vi/
am attēdite ⁊ videte ſi eſt do
lor ſil̄is ſi. ⁊c̄. Aſſumpſit inqꝫ
nō ncc̄itate ſꝫ pia volūtate. in
cuius vtiqꝫ erat poteſtate tri
ſtari qn̄ voluit ⁊ letari. Jdeo
nō dicit euāgeliſta. cōtriſtatꝰ
eſt. ſ. ab alio ſed cepit cōtriſta/
ri quaſi ip̄e volens aſſumen/
do triſticiā ꝓncipalior ſibi fu
it cauſa triſticie ſicut vniuer/
ſe paſſionis. cui volenti vni/
uerſa creata nihil aduerſum
inferre potuiſſent. Dum aūt
diſcipulis in terris triſticie ſi
gnum exteriꝰ pauorē. ſ. oñdiſ
ſet clariꝰ idip̄m ṽbo ſignifica
uit dicēs. Triſtis eſt aīa mea
vſqꝫ ad mortē. tam extenſiue
qꝫ intenſiue. Nico. de lyra. ex/
tenſiue. qꝛ durauit vſqꝫ ad in
ſtans mortꝭ. ſeꝑationē ſcꝫ aīe
a corꝑe in cruce. Intēſiue ṽo
q̄a maxima fuit qꝫ hō in hac
vita vnqꝫ habuit. Jdeo ꝑ id
qđ hoī moleſtiſſimum in hac
vita eſt ⁊ terribiliſſimum ſm
p̄hm. morte. ſ. menſurat̄. qua
ſi diceret. Triſtis eſt aīa mea
vſqꝫ ad mortē. i. tā intenſa eſt
triſticia quāta eſſe pōt ī hoīe
viuo ſm Nico. de Lyra. Nec

mirũ qm̄ ſpam totã xp̄i aiam ſm omẽs eius potentias repleuit ſicut ꝓpheta p̄dixit. Repleta eſt malis aĩa mea. glo. id eſt. doloribꝫ ꝛ peniſ. Repleta em̄ fuit aĩa chriſti triſticia ꝛ dolore. q̃tũ ad omẽs eius potentias triſticie et doloris capaces. Siſtamꝰ parũper hic cariſſimi. vt agnoſcere valeamꝰ huiꝰ triſticie magnitudinẽ quã dñs ꝑ nobis ſuſtinens tam efficaciter verbo ꝛ ſigno demonſtrauit. Pro cuius intellectu aduertendum ꝙ potentia triſticie ꝛ doloris ſicut ꝛ gaudij ꝛ delectatiõis capax eſt appetitꝰ vel volũtas large ſumpto noĩe. vt probat Scotꝰ diſ. xv. li. iij. Eſt aũt ĩ xp̄o triplex volũtas dĩna eadem. ſ. cũ paterna Jlla em̄ diuine eſſentie idẽtificat̃. ꝛ ꝑ cõſequẽs vna in tribus. Et ſm iſtaꝫ xp̄s oĩno nihil patiebat̃ nec doluit aut ꝯtriſtatꝰ eſt. vt ex dictiſ patet. Apud hãc em̄ voluntatẽ q̃ deꝰ eſt nõ ẽ trãſmutatio nec viciſſitudis obumbratio. Jaco. j. Vñ q̃tiẽs de xp̄i paſſione tractandũ eſt ita eã cogitemꝰ vt diuinã ĩ eo naturã ab om̄i paſſiõe liberrimã cognoſcamuſ. Hinc ait beatꝰ Leo. in ſermone de paſſione q̃ incipit Jnter omnia. Jn oĩbꝫ q̃ ad dñi nr̃i ieſu xp̄i ꝑtinent paſſionẽ. hec catholica fides tradit. hec exigit vt in redẽptorẽ nr̃m duas nouerimꝰ ꝯueniſſe naturas. ꝛ manentibꝫ ꝓprietatibꝫ ſuis tantã factã vnitatẽ vtriuſqꝫ ſubſtãtie. vt nec infert vnitas cõfuſioneꝫ nec diminuit ꝓprietas vnionem. Aliud eſt paſſibile aliud inuiolabile ꝛc̃. Alia eſt voluntas humana rational̃. Tercia eſt humana ſenſitiue partis. q̃ appetitus ſenſitiuꝰ magꝭ ꝓprie noĩat̃. Voluntas ratõnalis duplicat̃ ſm dupli cem portiõem rõnis ſuꝑiorẽ. ſcꝫ ꝛ inferiorem. Portio ſuperior dupliciť dicit̃. qñqꝫ multũ ſtricte ꝑ intellectu ꝛ voluntate vt reſpiciũt ſola et̃na. Et illo mõ nõ põt portio ſuperior volũtatis ordinate triſtari. qꝛ tal̃ triſticia vt dic̃ Scotus diſ. xv. lib. iij. ſeq̃retur ad nolle dñi in ſe. vł̃ ad nolle aliquã ꝑfectiõem intrinſecam. ſi ineſſet tale nolle a deo eſt inordinatuꝫ vt vix damnati illud habeãt. qꝛ ꝛ ſi volũt deũ eẽ iuſtũ. nõ tñ ħ forte abſolute volũt. ſed qꝛ nolũt effectuꝫ iuſticie quẽ ſentiunt. ꝛ ħ nõ ꝑtinet ad portiõem ſuperiorẽ

ſtilo mõ ſumptaz. Scđo mõ
largius accipit̃ p intellectu ⁊
iudicat de quocũq; ſm regu/
las eternas ⁊ p voluntate vt
vult quecunq; referendo ad
eterna. Ad h̃ ſonat Augꝰ. xij.
de trini. dicens. Rõnis pars
ſuperioꝛ eternis rõnibus cõ
ſpiciendis vl' ꝯſulẽdis adhe
reſcit. Poꝛtio autẽ inferioꝛ ẽ
de rebus tꝑalibꝫ ſm virtutes
politicas. Harũ trium volũ/
tatum quelibet oꝛdinate põt
triſtari ⁊ dolere. verũ triſticia
ꝓpꝛie ad voluntatem ratõnis.
doloꝛ ad ſenſitiuuz pertinet
appetitum. Eſt eñ triſticia ꝓ/
pꝛie ſm Augꝰ. xiiij. de trin. c.
xv. diſſenſio animi ab his re/
bus que nobis nolentibus
accidunt. Doloꝛ aũt offenſio
aĩe ex carne ⁊ quedaz ab eiꝰ
paſſione diſſenſio. Eſt ẽ pꝛo/
pꝛie doloꝛ paſſio appetitꝰ ſen
ſitiui ꝯſequẽs ꝑceptiõem ali/
cuiꝰ diſcõuenient̃ coꝛꝑi. Tri
ſticia aũt paſſio ꝯſequẽs ĩ vo
luntate appꝛehenſionẽ alicuiꝰ
voliti. accipiunt̃ tñ ſepe alteꝝ
p altero. Videamꝰ nunc que
voluntatũ in chꝛiſto ⁊ reſpe/
ctu quaꝝ triſtatꝰ ſit atq; do/
luit. vt ſic doloꝛ ⁊ triſticie im
menſitas aliquatenꝰ cogno/
ſcatur. Poteſt aũt aliquid eſ/
ſe volitũ a voluntate rõnis q̃
drupliciter vt declarat Sco
tus. etiã ſm vtrãq; poꝛtionẽ.
ſcʒ actu elicito libero. vt dicẽ
do. nolo deſpici vl' argui Se
cundo actu elicito nõ ſimpli/
citer ſed ꝯditionato. vt pꝛoie
ctio mertiuz in mare ꝓpter pe
riculũ ſubmerſiõis vitandũ.
Pꝛoiectio quidẽ illa ſimplici
ter eſt volita. qꝛ nõ coactꝰ ab
extrinſeco eijcit mercatoꝛ. ſʒ
eſt volita ex conditiõe. qꝛ q̃n
tũ in ſe eſſet nollet ſi alias pe
riculũ euadere poſſʒ. Tercio
actu nõ elicito ſed quadaz na
turali inclinatione tanq̃ a ſi/
bi naturalit̃ diſcõuenienti. ſi
cut quelibet res naturalit̃ in
clinatur ad ſibi cõmodum. et
refugit aut reſiſtit diſcõueni/
enti aut nociuo. Et ſm ph̃m
ſcđo de anima. ⁊ Boeciuz. iij.
de conſolatione philoſophie
Quelibet res naturaliter ap
petit eſſe ſuum ⁊ ꝑmanentiã.
⁊ hoc modo naturaliter vo/
luntas vult ſalutẽ ſuam ⁊ ꝑ/
ſone cuiꝰ eſt. nõ inq̃ntũ poten
tia libera. ſed inq̃ntuz natu/
ra quedam. ⁊ non vult coꝛru
ptionem ſiue leſionem ſuam
aut ꝑſone. nõ vult. i. declinat.
Quarto quoniam naturalez
quandã ad inuicem habent

anīe eiuſdē potentie colligā/
tiaꝫ.potētia ſupior naturalitꝛ
refugit diſcōueniētia poten/
tiaꝝ inferioꝝ.dum ſalteꝫ illa
apprehēdit.Hinc volūtas in
tellectiua naturalitꝛ non vult
id eſt. declinat ea q̄ appetitui
ſenſitiuo ſunt triſtia aut diſ/
cōueniētia.dū talia p̲ intelle
ctū apprehēdit. Si ḡ accidit
volitū quorūcꝫ dictorū q̄ttu
or modoꝝ dūmodo vt ſic de
prehenſum fuerit ſequitꝛ tri/
ſticia. Maior quidē ſi illud
quod accidit fuerit ſimplicitꝛ
actu libere elicito volitū.que
tamē triſticia variatꝛ ſm intē
tionē actus volēdi. vt magis
volita dū accidūt magis cō/
triſtent.minꝰ volita minꝰ.q̄a
que magis diſcōueniunt ma
gis ſi accidūt ꝯtriſtant.volū
tati aūt vt libera eſt nihil eſt
diſcōueniēs niſi p̲ nolle.ſicut
nihil cōueniēs ⁊ placens niſi
per velle. Similitꝛ qđ eſt ſim
pliciter volitū. volitū autem
ſub ꝯditiōe ſi accidit ꝯtriſtat
Quis em̄ dubitat mr̄es mo
do genitos infantes ſm cru
deliſſimū pharaonis edictuꝫ
Exo.j.nō niſi cū dolore ma/
ximo ī flumīe ꝓiciſſe.Quos
tamē volētes ꝓiecerunt.ſim/
pliciter volentes ex ꝯditōne
q̄m aliter cū infantibꝰ interiſ
ſent. Idē de ꝓiectione merti
um precioſarū. Sic tertio et
quarto modis q̄ ꝓpter iuſtici
am mori eligit.qui ꝓpter ſani
tateꝫ incidi qđ doloroſuꝫ eſt
ſenſibꝰ ſtatuit nihilominꝰ cō
triſtatꝛ pro eo ꝙ illa naturali
obuiant volūtatꝭ inclinatiōi
que vt natura appetit bonuꝫ
cōmodū p̲ſone et ꝓpter natu/
ralē rōnis cū ſenſu colligan/
tiā ſenſui ⁊ ꝯdelectatꝛ ⁊ cōtri/
ſtatur naturaliter. Alioquin
quomodo poſſꝫ poni aliqua
delectatio vel ꝯtriſtatio ſur/
repticia precedere oēm actū
liberum voluntatis. verum
illa triſticia ſic in volūtate vt
naturaliter orta poteſt impe
diri per nō cōſideratōem in/
tellectus. remitti vel vinci p̲
oppoſitam delectationē con/
ſequenteꝫ intenſum actū vo
luntatis idē obiectū natura
litꝛ diſcōueniens libere acce/
ptantē. Late omīa iſta decla
rat Scotus vbi ſupra. Intē
ditꝛ nihilominuſ triſticia ſi id
qđ euenit pluribꝰ modis ſu/
pra dictis fuerit volitū. Per
h̄ ad ꝓpoſitū redeundo decla
randum eſt quō quelibet ha/
rū voluntatum in chriſto ve
hementiſſime eſt contriſtata.

Voluntas quidē ſuperioꝛꝫ
poꝛtiōis actu deliberato de
trib⁹ poteſt oꝛdinate triſta/
ri oꝛdine quodā. Prio de ca
rentia fruitōis reſpectu eter
ni obiecti. Secūdo de pec/
cato ſue vel alteri⁹ volunta/
tis. Tertio de aliīs mal'ſuo
ſuppoſito diſcōuenientibus
vel aliīs ꝑſonis ſibi dilectiſ.
quia ſicut ſupioꝛ poꝛtio lar/
ge ſumpta pꝛimo vult frui/
tionem dei. ſecūdo iuſticiaꝫ
quācunq3 ad fruitionē oꝛdi
natam. et hoc vel in ſe vel in
alio. tertio vult ſm regulas
eternas bona media ꝛ mini
ma ſibi et aliīs in oꝛdine ad
maxima. ita habet velle re/
ſpectu oppoſitoꝝ. ꝛ per cōſe/
quens triſticiaꝫ ſi accidant.
Quo ad p̄mū iſtoꝝ aīa chꝛi
ſti nō triſtabaf. ſ. de carentia
aut impꝫfectiōe fruitōis ſue.
quia nunq3 ſibi illa euenit.
Perfectiſſime ſiquidem etiā
in moꝛte fruebaf poꝛtio illa
in chꝛiſto diuīa eſſentia. Cō
gruū nāq3 nō erat vt ipe mi/
nus ꝯiungeref fruitiue ꝑ id
quo alios meruit frui ꝯiūgi
Ita nec de pctō ꝓprio triſta/
batur. qm̄ peccatū nō fecit.
nec eſt inuētus dolus in oꝛe
ei⁹. i. Pet. ij. Et ad Heb. iiij.

Temptatū ꝑ om̄ia ꝓ ſimili/
tudīe abſq3 peccato. Triſta
batur autē vehementer ſm
hanc poꝛtionez ſuperioꝛē ꝓ
peccatis omniū hominū p̄/
teritoꝝ. pꝛeſentiū ꝛ futuroꝝ
Siquidem ꝓ omnibꝫ ſatiſfe
cit q̄ntū ad ſufficientiā. Vn̄
ea quaſi ſibi aſcribit ps̄. ver/
ba delictoꝝ meoꝝ. Habuit
em̄ volitionez reſpectu oīm
p̄dictoꝝ vt dei offenſoꝛum ꝛ
ꝯtemptuum. ꝛ tamen appꝛe/
hendit ea vt cōmiſſa vl' com
mittenda. ne dum cognitōe
matutina ī verbo ſed cogni
tione infuſa. qua etiā vt via/
toꝛ om̄ia nouit p̄terita ꝛ fu/
tura clari⁹ om̄ibꝫ ꝓphetis. qꝛ
ſpm̄ recepit nō ad menſurā
in dono charitatꝫ ſed ī om/
nibus donis excellētiſſime.
ſicut Eſaias p̄dixit. Requie
ſcet ſuꝑ eum ſpūs dn̄i. ſpūs
ſapiētie ꝛ intellect⁹ ꝛc̄. Eiuſ/
dem. xi. Ideo ex p̄miſſis ſeq̄
batur triſticia. Affuit autem
hec triſticia maxima inf om
nes triſticias hui⁹ vite. exceſ
ſit nanq3 oēm doloꝛē cuiuſli
bet ꝯtriti ineſtimabiliter hu
iuſcemodi triſticia in chꝛiſto
Tum p̄mo quia ꝓ peccatis
totius mundi triſtabaf que
innumerabiliter plura fue/

rūt peccata ꝗꝫ peccata cūiuſ cunctis cōtriti. Hinc ꝑ Eſaiā capi.liij. dicitur. Oēs quaſi oues errauimus. vnuſqſ in viam ſuam declinauit. Et domin⁹ poſuit ī eo iniqtatem omniū noſtrū. Oblatus eſt quia ipe voluit. et nō aperuit os ſuū. Sicut ouis ad occiſionem ducet᷑. ⁊ quaſi agnus coram tondente ſe obmuteſcet. Et Ambroſiuſ ſuper Lucam. Legimus ꝙ peccata noſtra portat ⁊ ꝓ nobiſ dolet. Doles ergo domine non tua ſed mea vulnera. nō tuam mortez. ſed noſtrā infirmitatem. Scdm Scotum. Triſtaris de peccatis meis naturam meaʒ vulnerantib⁹ nō de tuis. Hinc ſequitur. Et nos eſtimauim⁹ te eſſe in dolorib⁹ cū tu non pro te ſed ꝓ me doleres. infirmat⁹ eſt eṁ es. ſed ꝓpter peccata noſtra. Et ſequitnr. Et quid mirum ſi ꝓ omnib⁹ doluit qui pro omnibus fleuit. Quid mirum ſi moriturus ꝓ omnib⁹ tedeat qui Lazarum reſuſcitaturus illachrymat᷑. vt quia ī carne ſua peccata noſtra premebat. merorem quoqʒ aīme noſtre ſuo merore aboleret. Hec Ambroſius. Tum ſecūdo quia peccati maliciā cunctis clarius cognouit. Tanto enim plus quilibʒ deteſtatur peccatū ⁊ plus ſibi diſplicet qn to ꝑfectius maliciaʒ peccati ponderat. ⁊ dignitatem dei ſummi boni qui eo offendit᷑ ac contemnit᷑ Sed domin⁹ ieſus etiā ſ᷑m humanā naturā ꝑ plenitudinē ſapientie ſibi cōcreate diſtinctiſſime nouit peccatoꝝ indignitatem. diuine maieſtatis cōtēptuʒ. peccatorū deteſtabilē ingratitudinem ⁊c̄. que in eo maximā cauſabant triſticiam ⁊ diſplicentiam peccatoruʒ et peccantiū. Hinc Bernar. in ſermone de natiuitate declarat ꝙ chriſt⁹ per ea que paſſus eſt nobis grauitatē peccatorū aperuit. quā primus homo non cognouit. Tum tertio. qa triſticia ſua ex maiori charitate dei proceſſit. ex qua dolor contritiōis vt Thomas dicit auget᷑. Quāto eṁ dilectio dei maior eſt in aliquo tanto mag᷒ triſtatur de offenſa ⁊ contemptu dilecti. Sed nunqꝫ aliqua creatura habuit vel habitura eſt tantam charitateʒ ſ᷑m legem dei ordinatam quan

tam habuit chriſtus. De cu
ius charitatis ⁊ grẽ plenitu
dine om̄es accepim⁹. Joh.i
Quare plus om̄ib⁹ diſplicu
erūt ſibi peccata humani ge
neris.⁊ grauius inde triſta/
batur. Et q̃uis ꝑ omnium
peccatiſ generaliter triſtaba
tur.ſpecialiter tamen exag/
gerabat triſticiam eius pec/
catū ⁊ ingratitudo illius po
puli peculiaris ſingulariter
electi. et innumeris benefi
cijs nutriti Que ſummatim
Chryſoſtomus in Omelia
xxxix.recitat dicens. Pre ce
teris omnibus hominibus
noua quedam et magnifica
eis vite inſtituta ſunt tradi/
ta. In medio mari ſiccū iter
apertuz eſt eis.⁊ in quo ipis
fuit ſalus.ibi inimicis eoruz
interitus. Quadraginta an
nis in deſerto non arando
neqꝫ ſeminando vixerūt. La
borem meſſis ⁊ aree neſcie/
runt. Omnis mole eis ⁊ co/
quendi panis neceſſitas nō
fuit. Feminas quoqꝫ eoruz
nulla texendi ſolicitudo con
ſtrinxit. mercandi cauſa nō
inſtitit. maccellum nunq̄ꝫ ꝑ
comparandis carnibus re/
quiſiuit. Sed ſuper hec om
nia fuit verbum dei.et para
uit eis menſam in deſerto.
Laboris ⁊ ſudoris expertē.

beneficia judeis [illegible]

Hec enim fuit natura man/
ne.cibus quotidie nouus.⁊
saporem ſui pro deſiderijs
veſcentium ſubminiſtrans.
Sed ⁊ indumenta eorum ⁊
calciamenta ⁊ ipſorum etiaꝫ
corporum natura oblita eſt
infirmitatis ſue. Omni nan
qꝫ illo tempore neqꝫ idumē/
ta attrita ſunt eis.neqꝫ fuit ī
illis infirmus. medico nul/
lus indiguit. medicamenta
nemo queſiuit. Eduxit eniꝫ
eos in argento inquit et au/
ro.et non erat in tribubus
eorum infirmus. Sed qua
ſi qui iam reliquiſſent mun/
dum hunc.⁊ in alium melio
rem preſtantioremqꝫ trāſiſ/
ſent. ita eis cibus et potus
abſqꝫ labore et ſolicitudine
et verbo dei prebebatur Et
quod fuit ſuper omne mira
culum.ne forte acrior radi/
us ſolis adureret.vmbra de
ſuper per diem tegebantur.
⁊ cum ipſis quocunqꝫ abiſ/
ſent circumferebantur tecta
iſta celeſtia. Sed nec nocteſ
quidem abſqꝫ ſolacio relin/
quuntur. Lampas nāqꝫ eis
ignis verbo dei accenſa luce
bat.que nō ſolū illuminādi.

verũ ex itineris oſtendendi
miniſteriũ p̃bebat in deſer/
to. Quid vero de ſequẽti di/
xerim petra. aquaꝝ fluuios
emittente. quid de multitu/
dine auiũ. que denſitate ſui
terrã texerũt vniuerſaȝ. Nã
in egypto que facta ſunt mi
rabilia quid repetaȝ. Quid
virtutes que ꝯſummate ſũt
in deſerto. bella. oꝛones. ge/
ſta. ⁊ victoꝛias ſola dei inuo
catione q̃ſitas. Non enim vt
pugnantes ſed vt choꝛos a
gentes manu ꝓtectionis tri
umphabãt. Id aũt quomõ
narrabo. ꝙ qꝛ egyptũ aquis
ꝓ ſe pugnantibus ſtrauerat.
muros hiericho ĩ voce pſal/
moꝛum turbarũ qꝫ deijciũt.
ita vt aduerſarijs pſallentiũ
magis choꝛi q̃ꝫ exercitus vi
derenť hoſtiles. ⁊ qui mini/
ſteria magis viderenť q̃ꝫ bel
la eis exhibere. Hec autem
ſigna ⁊ ꝓdigia nõ ob hoc fie
bant ſolum. vt vſus ꝑplo tm̃
videreť expleri. ſed vt ꝑ hec
doctrina agnitiõis dei. quã
moyſe tradente didicerant
firmi⁹ in eoꝝ coꝛdibꝫ ⁊ tena/
cius adhererẽt. hec em̃ om/
nia voces erant quedã deũ
celi ⁊ vniuerſitatis dominũ
p̃dicãtes. Sed ⁊ mare hoc

clamabat dum pedibꝫ trãſi/
retur. hoc etiã cum extingue
ret aduerſarios. h̃ ille aque
in ſanguineȝ verſe. hoc irru/
ptio ranaꝝ p̃dicabat. hoc ex
ercit⁹ locuſtaꝝ. h̃ eruca ⁊ cy/
niphes. ⁊ omnia illa que ge/
ſta ſunt ſiue in egypto ſiue i
deſerto ꝓdigia nunciabant.
Manna ipm̃ ⁊ colũna igniſ
atqꝫ coturnicũ multitudo. ⁊
omnia illa libꝛi quidaȝ erãt
illis ⁊ littere que deleri nun/
q̃ꝫ poſſent. nec de cõſcientie
eoꝛũ paginis aboleri. q̃s ha
berent ſemper in coꝛdibꝫ ſu
is. Hec Chꝛyſoſto. Que ſi
pauca videanť. addamus et
illud quod ipſe dñs celi ⁊ ter
re poſtq̃ꝫ gentes innumeraſ
ꝑ angeloꝛum ſuoꝝ miniſte/
riũ ſtrauit. eos ad terrã pꝛo
miſſiõis. terrã vtiqꝫ optimã.
lacte ⁊ melle manantẽ. quaȝ
eis in poſſeſſionem dederat
introduxit. in ea ab hoſtium
incurſionibꝫ ꝓtexit in manu
foꝛti. vt patet. iiij. Regũ. xix.
de ſenuacherib Ut eos etiã
a poteſtate diaboli pꝛincipa
literqꝫ totũ genus humanũ
eriperet. de eoꝝ ſemine hũa
nam naturam aſſumere dig
nat⁹ eſt. in hoc eos ſuꝑ cun/
ctas tribus terre nobilitãs.

inter eos cõuerſatus eſt. eis
ore ꝓprio euangelium regni
p̄dicauit. infirmos ſanauit.
cecos illuminauit. claudos
erexit. demones fugauit. le/
proſos mundauit. mortuoſ
ſuſcitauit. ⁊ vniuerſoꝝ lan
guores abſtulit. Poſt h̄ alia
q̄ innumera euidentiſſima
diuine virtutis inſignia. et
poſt vniuerſam gloriã que
eis ſuper cunctos mortales
data eſt. infideles extiterūt
⁊ ingratiſſimi. ita vt non ſo/
lum receptorū obliuiſceren
tur bonorū ſed etiam tantū
benefactorem crudeliſſima
morte occidendū inter me/
dios latrones turpiter pati
bulo affixere. Quod pecca/
tum om̄ia vincit peccata. vt
Bern̄. ait ſermone de paſſio
ne. quoniã viri impij ſacrile
gas manꝰ in dei filiū iniece/
runt vt crudeliſſimi homici
de. imo ſi fas eſt dicere dei/
cide. Pro h̄ itaq̄ pctō et pro
ſui grauitate ampliꝰ ſalus
omniū triſtabat̄. Hinc Am
broſius ſuper Lucam. Nec
illud diſtat a vero ſi triſtȷ̄ e/
rat ꝓ pſecutoribꝫ ſuis q̄s ſci
ebat immanes ſacrilegij pe
nas in ipſum illaturos. Ad
huc aūt ſpecialiꝰ ⁊ amplius

cõtriſtabatur ꝓ iniquitate ⁊
ingratitudine futuroꝝ ma
lorum chriſtianoꝝ. quoꝝ
tanta maior eſt ingratitudo
q̄to plura ⁊ maiora bona re
ceperūt a chriſto. Siquidē
repudiatis iudeis. in filios
dei ⁊ coheredes chriſti ado/
ptati ſunt. ab onere leg̃ quo
iudei tenebant̄ ſoluti. ſacra/
mentis gratiã effluentibus
quibus iſti caruerūt dotati.
nō manna de celis ſicut illi
ſed eo quod ſupra celum eſt
precioſiſſimo corpore et ſan
guine filij dei paſti. Quan/
to deniq̄ nō ſufficit eis chri
ſtuꝫ ſemel crucifixū ſed ſicut
apoſtolus Hebreoꝝ. vj. ait.
rurſum ſibimetipſis crucifi/
gentes filium dei ⁊ oſtenta/
tui habentes. De hoc quo/
q̄ Rabanꝰ ait. Uidebat do
minꝰ ad augmētū doloꝝ ſui
ſanguinem ſuuꝫ tam viliter
⁊ inutiliter effundendum. q̄
q̄ ſic inuanum laboraret vt
tunc vix vnū latronem acq̄/
reret. vnū apoſtolum perde
ret. videbat itē a p̄ſentibꝫ ⁊
futurꝭ generalem ingratitu
dinem q̄ etiam a chriſtianiſ
tanq̄ mortuus a corde dan
dus erat obliuioni. q̄q̄ pau
ciſſimi de tanto beneficio ſi

bi gratias acturi erant. ſed
peſſima viciſſitudie mala ꝓ
bonis. ita ꝙ ſi pati iterū poſ
ſet. peiora a malis chriſtia-
nis paſſurus fuiſſet q̄ꝫ nunc
a iudeis. Nouit enim ꝙ ſu-
per dolorem vulneruꝫ eius
addentes ꝑuaricatiōes pla
gas ſuas quotidie renoua-
turi iterum crucifixuri erāt
⁊ oſtentatui habituri. Sed
adhuc ſpecialiſſime triſtaba
tur de caſu ac diſperſiōe di-
ſcipuloꝝ ⁊ ceteroꝝ amicorū
qui eum deſerturi erant in
eius paſſione. ſcandalū paſ-
ſuri dum eū vt hominē mo-
ri viſuri erant ac de ei⁹ diui-
nitate dubitaturi. maxīe au-
tem de peccato proditionis
ac deſperationis iude vniuſ
ex duodecim. De hoc Am-
broſius ſuꝑ Lucaꝫ. Triſtis
videbať ⁊ triſtis erat nō pro
ſua paſſione ſed pro nr̄a di-
ſperſiōe. Deniqꝫ ait. Percu-
tiam paſtorem. ⁊ diſpergen-
tur oues gregis. Triſtiſ erat
quia nos paruulos relinq̄-
bat. Et Raban⁹ ſuꝑ Mat-
theum. que dicta ſunt ſimul
cōplectens ait. Contriſtaba
tur nō timore patiendi q̄ ad
hoc venerat vt patereť. ⁊ pe
trū timiditatiſ arguebat. ſed
ꝓpter infeliciſſimū iudā ⁊ ſcā
dalū oīm diſcipuloꝝ. ⁊ eiecti
onē ꝑplī iudeoꝝ. ⁊ euerſionē
miſere hieruſalē. Vn̄ ⁊ Jo-
nas ſuꝑ ariditate cucurbite
vel hedere ꝯtriſtabať. nolēs
perire quondā tabernaculū
ſuū. Quō autē accipienduꝫ
eſt ꝙ ꝓ ſua morte ñ triſtareť
īfra patebit ſtatim. Ecce pa
tet vtcunqꝫ quanta triſticia
repletus ſ̄m portionem ſu-
periorem de peccatis nō ſu-
is ſed hominuꝫ pro quibus
hac ſua triſticia ⁊ paſſionis
ſue dolore abundantiſſime
ſatiſfecit. Uideamus quam
triſticiā habuit ratione alio
rum maloꝝ ſuo ſuppoſito vł
ſuorū delictorū cōtingentiū
cuiuſmodi ſunt mala nō cul
pe ſed pene. Et primo ď his
q̄ in ſua ꝑſona ꝑtulit. vbi pri
mo hoc certum eſt. ꝙ quecū
qꝫ paſſus eſt ⁊ mortem ⁊ vul
nera corporis. ſed ⁊ triſticiā
⁊ dolorem mentis ſimplici-
ter pati voluit ſ̄m volunta-
teꝫ ſuperioris portōis. imo
⁊ inferioris. nulla neceſſita-
te. ſed ſola miſericordi volū
tate ſponte aſſumpſit. vt ſic
diuino honori pro noſtriſ of
fenſis ſatiſfaceret. et huma-
num genus perditū libera-

ret. ſicut allegatuȝ eſt ſupra
Eſaie. liij. Oblatus eſt quia
ipe voluit. ⁊ non aperuit os
ſuum. Sicut ouis ad occi/
ſionem ducetur. et quaſi ag
nus coram tondente ſe ob/
muteſcet. et non aperuit os
ſuum Et Ambroſius ſuper
Lucam. Ceterum quoniaȝ
ꝯſtanter ſe morti obtulerat
ſcriptura declarat. quando/
quidē q̄rentibꝰ occurrit. tur
batos ꝯfirmauit. ⁊ trepidoſ
prouocauit. proditorē oſcu
li dignatione ſuſcepit. Et iō
de his omnino non doluit.
tanq̄ȝ de rebus per eum ſim
pliciter volitis. Et ſic intelli
gende ſunt autoritates Au
guſtini. Ambroſij. Hierony
mi. Hylarij. ⁊ alioꝝ. dicenti/
um xp̄m de morte ſua nō cō
triſtatum nec vere timuiſſe.
Ait enim Auguſtinꝰ. et alle
gat magiſter diſtinctōne. xv
libro. iij. Non vere dominꝰ
mori patiq̄ȝ timebat tertia
die reſurrecturus. cum gau
deret diſſolui Paulus et eſ/
ſe cū chriſto. Non enim forti
or ē miles q̄ȝ iperator. Mi/
les ergo coronandus gau/
det mori. ⁊ dominꝰ corona/
turus timet mortem. Et iō
erubeſcant qui putāt ſalua/
torem timuiſſe mortē. ⁊ paſ/
ſionis pauore dixiſſe. Trā/
ſeat a me calix iſte. Non hoc
dictū eſt quaſi d̄ paſſiōe ſua
non timuerit ⁊ contriſtatus
fuerit. ſed quia nō ſicut nos
quaſi de re ſimpliciter noli/
ta et non magis ſponte acce
pta. Ideo ſtatim poſt predi
cta verba ſubdit Auguſtinꝰ
Triſticiam ſic aſſumpſit q̄/
modo carnem. Fuit eīn tri/
ſtis vt euangeliū dicit. Si
enim triſtis non fuit. cū euā
gelium dicat. Triſtis eſt ani
ma mea vſq̄ȝ ad mortē. ergo
⁊ quādo dicit. dormiuit ih̄s.
nō dormiuit. vel quādo dici
tur manducaſſe nō mandu/
cauit. ⁊ ita nihil ſanū relinq̇
tur vt dicatur etiaȝ quia corpꝰ
eius nō erat verū corpꝰ ſed
fantaſticum. quia omnio ta
lia friuola ſunt. Quicq̇d er/
go de illo ſcriptū eſt. verū eſt
⁊ factū eſt. Ergo triſtis fuit.
ſed voluntate triſticiam ſu/
ſcepit veram quomodo vo/
luntate carnem veram. Tri
ſtis ergo. q2 pati voluit. non
de ſua paſſione tanq̄ȝ de re
volita triſtis fuit quomodo
de peccatis noſtris ac de di
ſcipulorum ſcandalo. vt ſu/
pra dictum eſt. triſtabatur. Et

ꝓpter hoc Hylarius ait. Di/
cit euangeliſta chriſtum nõ
ꝓpter mortẽ.ſed vſqȝ ad mor
tem triſtem fuiſſe. His ver/
bis interrogo quid ſit triſtẽ
eſſe vſqȝ ad mortẽ. quia vbi
ꝓpter mortem triſticia eſt.il/
lic mors cã triſticie eſt. Vbi
vero triſticia vſqȝ ad mortẽ
ibi mors non triſticie cauſa
eſt ſed finis. Nõ ergo ſibi tri
ſtis eſt.ſed illis qui in ſcan/
dalo per infirmitatẽ carnis
erant futuri. quos monet
orare.ne inducantur in tem
ptationem. quia ante polli/
citi erant ſe non debere ſcan
dalizari. Triſtabatur itaqȝ
de peccatis noſtris ⁊ de diſ/
cipulorꝫ ſcãdalo ⁊c̃. tanqȝ de
re ſimpliciter nolita volun/
tate humana. non ſic de ſua
paſſione.quã omnino volu/
it. Unde ⁊ hec ſequendo vi
detur ꝙ maior erat triſticia
ſua pro peccatis noſtris aſ/
ſumpta qȝ de morte ſua.quo
niam ſimpliciter nolitũ duȝ
accidit plus contriſtat qȝ vo
litum ſimpliciter. volitũ au/
tem ex conditiõe vel natura
liter. Nunc ad ꝓpoſitũ videa
mus quomodo contriſtaba
tur de paſſione ſua et morte
Et dicendum ſm Scotum
vbi ſupra. ꝙ licet paſſio chri
ſti ⁊ mors fuit ab eo ſimplici
ter volita.fuit tamen volita
ex conditione. Noluiſſȝ enĩ
portio ſuperior voluntatis
chriſti paſſionem ſuaȝ ſi ho/
mo lapſus ſm ordineȝ diui/
ne ſapientie et iuſticie hac ꝑ
ſua reparatione nõ indigu/
iſſet.ſi eque omnia iſta ꝓſpe
ra et ꝑ ſe appetibilia fuiſſent
ſine ea. Quod ſic patet. Naȝ
ſm Auguſtinum libro ter/
tio de trinitate.cap̃.vij. Ju/
ſtus licet per fortitudinẽ pa
ratus ſit recipere ⁊ equo fer
re animo quicquid aduerſi/
tatꝭ acciderit. mauult tamẽ
vt non accidat.et ſi poteſt fa
cit.et paratus eſt in vtrumqȝ
vt quantum in ipõ eſt alterꝫ
optet. alterũ vitet. ⁊ ſi quod
vitatur incurrerit ideo vo/
lens ferat.quia fieri non po
tuit quod volebat.ſupple qñ
tum in eo fuit. Et ex illo pro
bat nullum hic poſſe eſſe be
atum.quia non poteſt habe
re hic quicquid vult. poteſt
enim hic pati aduerſa quod
nemo vult quantum in ipſo
eſt. Ad idem eſt illud phi.iij
Ethi.c.xix. Mors ⁊ vulne/
ra triſtia forti ⁊ volenti erũt.
ſuſtinet aũt hic qm̃ bonũ vł

nō turpe. ⁊ q̄nto vtiqꝫ magꝭ
virtutem habeat omnem et
felicior ſit. tanto magꝭ ī mor
te triſticia erit. Quod nō eſt
niſi ex eo. quia quantum in
ipo eſt vult oppoſituꝫ. Ratio
eſt. quia obiectum patientie
nō videt̄ ſm ſe eligibile. pro/
pter qđ nec beati id eligunt.
Noluit ergo cōditionaliter
chriſtꝰ ſuā paſſionē ⁊ mortē.
idcirco de illa triſtabat̄ quā
nouit de proximo immine/
re. Tanto autem maior fuit
hec triſticia quāto id quod
amiſſum eſt. vita ſcꝫ chriſtuſ
fuit dignus atqꝫ magis dile
ctum. Digniſſima fuit chri/
ſti vita. quia ꝑſone diuine. ſi
ne ꝓportione dignitateꝫ vite
cuiuſlibet homīs licet ſan/
ctiſſimi excedens. Fuit de/
niqꝫ maxime dilecta. Tanto
enim virtuoſus plus dili/
git vitam ſuam ſm phm̄. iiij.
ethic̄. quāto eā nouerit me/
liorem ac digniorē. Jō nul/
lius vita ita fuit alicui dile/
cta ſicut chriſto vita ſua. ⁊ ꝑ
cōſequens priuatio triſtior.
Hinc vt ſupra allegatū eſt ꝑ
Hieremiā dicit. Dedi dile/
ctā aīaꝫ meā ī manꝰ inimico
ruꝫ. Nec impedit ꝙ poſt tri/
duū fuit reſumēda. quia de
amiſſione talis vite etiaꝫ ad
vnam horam plus eſt dolē/
dum q̄ȝ de amiſſiōe alterius
homīs ꝑ tēpus etiā quantū
cunqꝫ. vt dicit Thomas ter
tia parte ſumme. q. xlvj. arti.
vj. in ſolu. iiij. Et ſimile dicē
dum de doloribus acerbiſ/
ſimis. infamia. blaſphemia.
de quibꝫ tāto plus triſtaba/
tur quāto ꝑſone ſue hec in/
digniſſima fuerunt. Triſta
bat̄ et de his volūtas ſua vt
natura. q̇a vt infert Scotꝰ
vbi ſupra. Volūtas vt natu
ra. appetit bonū cōmodū to/
tius ꝑſone. qm̄ ipa eſt potiſ/
ſime appetitus homīs. ſicut
ſuperior cognitiua in homi
ne dicitur ſimpliciter cogni
tiua eius. ꝓpter naturalē eti
am colligantiaꝫ voluntatis
cum parte ſenſitiua appetit
bonū cōmodum omnibꝫ in
ferioribꝫ potentijs. ⁊ ideo cō
delectatur ſenſui ⁊ compati
tur. Cum ergo maxima in/
cōmodo et potentijs ſenſiti
uis ⁊ toti perſone acciderūt
ſcꝫ diſſolutio ꝑſone digniſſi
me per mortem. ⁊ corruptio
doloroſiſſima organoꝝ ⁊ ita
potentiaꝝ ſenſitiuaꝝ. ſequi/
tur ꝙ de his voluntas chri/
ſti vt natura de ſua paſſione

maxime triſtabatur. Ex his
ſatis patet quantuꝫ triſticia
afflixit portionem inferiorē
voluntatis. cum tantū con/
triſtata ſit portio ſuꝑior vbi
minus triſticia locuꝫ habu/
it. Nihil dubium quin om/
nibus ſuperioribus modis
triſtata eſt. ⁊ forte etiaꝫ aliȷ̄s
que nunc reſcindo. Triſta/
batur nihilominus de ma/
lis etiam pene ceterorū ho/
minum. de miſeria mortis
quam genus humanum ex
parentum primorum pecca
to incurrerat. de mortibus
martyrum. ac de omnibus
malis pene quorūcunqꝫ ho
minum preſentium ⁊ futu/
rorum. quia hec omnia vo/
luit ſub conditione. ſic̄ paſſi
onem ſuā licet ſe conformā/
do diuine voluntati ſimpli/
citer voluit. De hoc Ambro
ſius ſuper Lucā. Et fortaſ/
ſe ideo triſtꝫ eſt. quia poſt la/
pſum tali trāſitu erat ex hoc
ſeculo recedendus vt mori
eſſet neceſſe. Deꝰ enim mor/
tem non fecit. nec letatur in
perditione viuorum. et ideo
faſtidit quod ipſe non fecit.
Quid enim mirum ſi ꝑ om/
nibus doluit qui ꝑ vno fle/
uit. Quid mirum ſi moritu
rus ꝑ omnibus tedeat qui
Lazarum reſuſcitaturus il
achrymat. Et ſequit. Tri/
ſtis erat non pro ſua paſſio
ne ſed ꝑ noſtra diſperſione.
Ait enim. Percutiam paſto
rem. ⁊ diſpergētur oues gre
gis. Triſtis erat. quia nos
paruulos relinquebat. Et
Auguſtinus de eadem do/
mini illachrymatione ait.
Mouere autem quēpiā po
teſt quomodo flebat mortu
um ſe iubente cōtinuo mo/
riturum. nō mortuuꝫ flebat
queꝫ ip̄e ſuſcitabat. ſed mor
tem quam ſibi homo peccā/
do comparauit. Si em̄ pec
catum non preceſſiſſet. ſine
dubio mors ſecuta nō fuiſ/
ſet. Qui deniqꝫ mala pene
vnius gentis ac ciuitatꝫ hie
ruſalem ſuis diſcipulis nō
niſi lachrymis compaſſiōis
predicere voluit. Luce. xix.
Dico vobis. quia ſi hi tacue
rint. lapides clamabunt. Et
vt appropinquauit vidēs ci/
uitatem fleuit ſuꝑ illā dicēs.
quia ſi cognouiſſes ⁊ tu. Et
quidem in hac die tua q̄ ad
pacem tibi. nūc aūt abſcōdi
ta ſunt ab oculis tuis. quia
venient dies ⁊c̄. manifeſte ſi
gnificauit q̄ntum ſe ꝑ malis

totius humani generis ipſe
qui mala venit tollere cōtri
ſtauit. Augmētabant hanc
triſticiam malorū pene mul
tiplicitas ac numeroſitas.
cognitionis eorūdem clari/
tas. ac dilectionis ſue q̃ nos
dilexit nimietas. Plus eniꝫ
chriſtus ordinata dilectio/
ne dilexit quēcunq̃ ꝙ̃ aliq̃s
ſeipſum. cum pro ſalute om
niū ⁊ cuiuſlibet ſeipſum tra
didit in mortis ignominiā.
Unde videtur ꝙ de cuiuſli/
bet penis plus ipſe triſtatꝰ
eſt ꝙ̃ quicunq̃ ordinate de
propria. Ecce hee fuere cau
ſe cur dominus ſm̄ partem
intellectiuam triſtatꝰ ē vſq̃
ad mortē. Supereſt nūc
videre de exteriore dolore.
ex huius triſticia ratōnis in
ſenſu cauſata. Cepit nanq̃
dominus ne dum triſtis eē
ſed etiam tedere. pauere. qḋ
ad ſenſuum pertinet dolo/
rem. Deniq̃ etiam hūc i ſen
ſu fuiſſe. ſanguineus decla/
rat ſudor. Dominꝰ itaq̃ paſ
ſionem ſuaꝫ de proximo im
minentem cum omni ſua a/
cerbitate ⁊ ignominia. cete/
riſq̃ ſupradictiſ clare cogno/
uit non minus ꝙ̃ dum actu
pateretur. ſaltem eīn̄ abſtra
ctiue hanc apprehendit ſen/
ſus interior per virtutē fan/
taſticam. ſicut ⁊ nos de rebꝰ
ſenſibilibus futuriſ aliquid
predicimus. Appetitus vero
ſenſitiuus hanc paſſionem
per ſenſum tanq̃ diſconue/
niens ſummum preſentatū
tanq̃ terribiliſſimam exhor
ruit. ⁊ quoad potuit refugit.
Et quoniam vt iam immi/
nens certe ⁊ infallibiliter p̄/
ſentata eſt. ex diſſenſiōe ma/
xima appetitus ſenſitiui ſeq̄
batur inexcogitabiliſ dolor
in parte ſenſitiua. ſicut ſi ali/
quis audiret ſe ſubito iam
capiendum. dimembrandū
et qualibet intolerabili pe/
na diſcerpendum. rigeſce/
ret continuo. palleſceret. et
propter nimiam triſticiam
et timorem quaſi iam p̄mor
tuus ſenſum perderet et lo/
quelam. Dolor iſte auctꝰ eſt
ex paſſionis acerbitate cla/
re cognita ex omnibus cir/
cumſtantijs infra ſpecificā/
dis. Ex eius generalitate ⁊
omnium membrorum affli
ctione. ex eius diuturnitate
et etatis vigore. et cetera hu
iuſmodi. Auctus eſt etiam
ex aſſumentis benigniſſima
voluntate. Nam vt dicit

Thomas in tertia parte ſū
me.q.xlvj.arti.vj. Dominus
aſſumpſit dolorem volunta
rie propter finem liberatio/
nis hominū a peccato. Id̄o
tantam doloris quantitatē
aſſumpſit que eſſet ꝓportio
nata magnitudini fructus
qui inde ſequebantur. Un/
de aſſumpſit triſticiam ⁊ do
lorem maximuʒ quantitate
ẜm regulam rationis nō ex
cedentem. Et q̄uis minor
dolor ſatiſfeciſſet pro pecca
tis omniū hominū propter
perſone infinitateʒ hunc pa
tientem. voluit tamen genꝰ
humanū liberare a peccatꝭ
non poteſtate. ſed iuſticia.
Ideo non ſolū attendit q̄n
tam virtutem haberet do/
lor eius ex diuinitate vnita.
ſed quantus ſufficeret ſcd̄m
humanam naturam ad tan
tam ſatiſfactionem. Et hoc
videtur ſic intelligi poſſe ꝙ
dominus non cōtentus fu/
it pati pro nobiſ dolorē quē
leſio exterior ſibi inferre po/
terat. ſed vt eſſet plenior ſa/
tiſfactio pro peccatis noſtrꝭ
auxit dolorem. ⁊ ſponte tan
tum aſſumpſit quantuʒ pro
totius mundi peccatis ⁊ in/
numerabilibꝫ hominum fo

refactis ẜm diuinam ſuam
ſapientiam ⁊ iuſticiam ſuffi
cere recognuit. Auctus eſt de
niqꝫ ex puritate doloris et
cuiuſlibet conſolationis im
permixtione qualis in cete/
ris dolentibus mitigatio/
nem aliquam ſolet afferre.
Sed de hoc dicetur infra ī
quarto verbo in cruce prola
to. Attendamus nunc di
lectiſſimi innocentiſſimum
dominum. angelorum leti/
ciam. et celorum gaudium
propter noſtra delicta. tan/
ta vt audiſtis triſticia et do/
lore affectum coram dilectꝭ
diſcipulis ſuis trementem
⁊ pauentem. puta et pallen/
tem. ipamqꝫ triſticiam ꝟbis
⁊ ſignis declarantem. triſte/
mur ⁊ nos pro noſtris pec/
catis que domino tanti fue/
re cauſa dolorum. Ueritatē
doloris vehemētiſſimi ⁊ tri
ſticie vſqꝫ ad mortem nobis
inſinuat ꝓlixa domini ora/
tio. Intimata nanqꝫ petro
iacobo ⁊ iohanni triſticie et
doloris magnitudīe. ait eis.
Suſtinete hic expectādo. ⁊
vigilate mecum tanq̄ꝫ amici
ſpeciales. pre ceterꝭ mihi in
anguſtijs aſſiſtendo. quia
id pre ceteris pollicebamini

Petrus nanq̃ animoſitate
audaci ꝓmiſit. Et ſi omnes
ſcandalizati fuerint ĩ te. ego
nunq̃ ſcãdalizabor. Et ite/
rum. Et ſi oportuerit me cõ
mori tibi nõ te negabo. Ja/
cobꝰ deniq̃ ⁊ Johannes ca
licẽ paſſiõis ſe bibere poſſe
profeſſi ſunt. Matth. xx. et
quia familiariꝰ vos foui. ſe/
creta mea plus alijs reuela/
ui in trãſfiguratiõe Matth.
xvij. in filie ꝑncipis iairi ſu/
ſcitatiõe. Luce. viij. Juſtum
eſt vt agonem meũ ſuſtinea
tis vel ſaltem mecũ ꝯſtanter
videatis. Parem ſecum vigi
lanciã imperat quibꝰ eadem
paſſio imminebat. Et ꝓgreſ
ſus puſillum. auulſus eſt ab
eis q̃tum eſt iactus lapidis
⁊ procidit in faciem ſuam et
orabat. Abba pater. oĩa poſ
ſibilia ſunt tibi. trãſfer hunc
calicez a me. ſed non qđ ego
volo. ſed quod tu. Orat nũc
dominꝰ ieſus. ſed hactenus
legit̃ oraſſe pluries ꝓ nobiſ.
aut tãq̃ aduocatus noſter.
Nam ⁊ in hac ipã nocte. pri/
uſq̃ exiret in montẽ oliueti.
patrem pro diſcipulis ⁊ cre
dituris omnibꝰ pariter ora/
uit. Pater ſancte inquit. ſ͛ua
eos quos dediſti mihi. ſan/
ctifica eos in veritate. Non
pro his aũt rogo tm̃. ſed eti/
am ꝓ eis qui credituri ſunt
ꝑ verbum eoꝝ in me. vt om
nes vnum ſint ſicut tu pater
in me ⁊ ego in te. vt ⁊ ipſi ĩ no
bis vnum ſint. vt credat mũ
dus qꝛ tu me miſiſti ⁊c̃. Jo/
han. xvij. Nunc autez videa
mus ꝓfundiſſimam humili
tatem ſuam. Cum ſit deꝰ. pa
tri ſuo coeternus ⁊ ꝑ omnia
coequalis oblitꝰ videt̃ ſe de
um eſſe. nõ ſtat. non genufle
ctit. ſed ſolo tenꝰ in faciẽ totꝰ
ꝓcidit quaſi ſenſualitatꝭ ſue
compatiens. aduocatꝰ vehe
mentiſſime eiꝰ anguſtie cau/
ſam patri proponẽs orat. vt
Marcus ait. vt ſi fieri poſſꝫ
tranſiret ab eo hora. Verũ
ſenſualitatẽ ipam virtute ſu
peruincens. protinus addi
dit. Nõ tamen ſicut ego vo/
lo. ſed ſicut tu. Non qđ ego
voluntate volo ſenſuali aut
etiam rõnali ꝯditionata. ſed
ſicut tu vis ita fiat. ita volo
ſ͛m portionẽ ſuꝑiorẽ ſimpli
citer. que a tua diuina volũ/
tate nũq̃ diſcrepat. Orauit
nihilominꝰ ⁊ ꝓ infirmis mẽ
bris ſuis. quos paſſionis ca
lix temptaturus erat. Hinc
Hilarius. x. de trinitate ait.

Pro omnibꝫ vult trāſire ca/
licem per quem erant tem/
ptādi diſcipuli. ⁊ ideo ꝓ Pe
tro rogatur. ne d̄ficiat fides
eius. Hinc ab oratione ſur/
gens dominus venit ad di/
ſcipulos ſuos ⁊ inuenit eos
dormientes. Qui ſomnus
corporis ſm̄ Bedam prefi/
gurabat ꝙ in proximo gra/
uandi erant ſomno infideli
tatis. Ait ergo Petro. Si/
mon dormis. Sic non po/
tuiſti vna hora vigilare me/
cū. Omnes dormiētes inue
nit. ⁊ tm̄ petrū monet. qui ꝑ̄
ceteris in ꝓpria virtute confi
ſus aſſiſtentiā promiſit vſqꝫ
ad mortem. ⁊ ſe nunqꝫ ſcan/
dalizandū fuerat gloriatus
Quem tamē non Petrū vo
cat quod caput ſonat. et ſibi
vt prelato a chriſto datum
erat. ſed ſimonem antiq̄ no/
mine ſuo quod dolor mero/
ris interp̄tatur. quia nō op⁹
prelati. quod eſt vigilare. ſed
merore grauati dormiēdo
exhibuit. Non potuiſti inq̇t
vna hora vigilare mecum.
quaſi diceret. non oſtendis
facto feruorem q̄ntū verbo.
Cognoſce vel nunc infirmi/
tatem. ſi mecum vna hora ꝓ
hibente ſomno orare nō ꝑ̄/
uales quid facies morte im̄
minente quomodo hanc ſu
perabis tu qui pro me mori
ſpopondiſti. Et omnibꝫ tri/
bus ait. Vigilate. ocul' men
tis ⁊ corpis. et orate verbis
cordis ⁊ oris. vt non intretꝭ
in temptatōnem. hoc eſt ſm̄
Rabanum. vt nō temptatio
vos ſuperet. ⁊ inter ſuos ca/
ſus teneat. Spirit⁹ quidez
me⁹. portio ſuperior. prom/
ptus eſt ad paſſionis ſuffe/
rentiā. caro autē infirma. ti/
mēs dolorem paſſiōis. vt di
cit Remigius. quod cuz ita
ſit de me qui poteſtatem ha/
beo animā meam ponendi ⁊
ſumendi iterum. quāto ma/
gis vobis neceſſariū eſt ora
re ne intretis in temptatio/
nē. Vel ſm̄ Theophilum et
Rabanuz. Spiritus veſter
prompt⁹ eſt ad ꝓmiſſionem
cōſtantie. ſed caro veſtra in/
firma ad ſuſtinendū īminen
tem paſſionē. Ideo vigilate
⁊ oretis. ne intretꝭ in tēptati
onem. Cōmonitis diſcipul'
abijt ſecundo. ⁊ orauit eun/
dem ſmonē ſm̄ dictum mo/
dum. Pater ſi nō poteſt hic
calix trāſire niſi bibam illū.
Fiat voluntas tua. Atteſta
ta eſt oratiōis tam inſtans et

deuota repetitio magnitu/
dinem anxietatis triſticie et
doloris illius partis ꝑ qua
orauit. id eſt. ſenſualitatis.
Neq; em̄ ꝑ re modica quiſ/
quis ſapiens tam ingentes
tamq; inſtantes multiplica
ret preces. ⁊ maxime ſi ſe pre
noſceret non audiendū. Ex
auditus eſt a patre domin⁹
Jeſus ſm̄ id quod dixerat.
fiat voluntas tua. Non ſm̄
id quod dixerat. tranſeat a
me calix iſte. Venit iterū et
īuenit eos dormiētes. So
lus. inquit Rabanus. orat ꝑ
omnib⁹. ſicut ⁊ ſolus patitur
pro vniuerſis. Langueſce/
bant autē ⁊ opprimebantur
apoſtolorū oculi negatione
vicina. Vñ ſequit̄. Erāt em̄
oculi eoꝝ grauati. Et relict̄
illis iterū abijt. ⁊ orauit ter/
tio eundem ſermonē dicēs.
Pater ſi vis transfer calicē
iſtum a me. Veruntamē nō
mea ſed tua voluntas fiat.
Attendite dilectiſſimi quā/
tum ꝑ ſingula temporꝫ mo/
menta meror ſaluatoris no
ſtri ⁊ dolor auget̄. Ecce hos
tres diſcipulos tanq̄ forti/
b⁹ fortiores elegerat vt ago
nem ſuum ſaltem aſtando ⁊
orando ſecū ferrent. q̄rū tan
ta in eo ferbuit dilectio vt ꝑ
eoꝝ conſolatiōe ⁊ ammoni/
tione in re arduiſſima orati
onē interpellaret. ꝑ eis plus
q̄ ꝑ ſeipſo ſolicitus. ⁊ tamen
nullā tanti amoris vicem in
eis inuenit. Sic torpor et
ſomn⁹ totiens excitatos op
preſſit. vt nullo adhuc pſen/
te pſecutore. nullo apparen/
te inimico. laborem domi/
ni ad horam ferre non poſ/
ſent. et cum pro eis ſeſe ī ora
tionem obedientiſſima vo/
luntate patri victimaret. ipi
iam ſe caſuros ſomnolentia
figurabāt. Amaricauit plu/
rimū domini triſticiā. quia
non modo prenoſcit impeti
ab inimicis. ſed ſe iam videt
etiā ab amicis electiſſimis
derelinqui. videt ⁊ Judam
non dormire ſed feſtinare
ad exercitum ad colligen/
dum. vigilem in malo. et a/
micos ſuos pigritari in bo/
no. in quo figurata ſunt no
ſtra periculoſa tempora. ple
na dolo. fraude. et inquieta
ſolicitudine. quibus ꝑ tem/
poralibus bonis ſuperha/
bundat iniquitas. ⁊ refrigu
it charitas multorū. Et ve
re prudētiores ſunt filij hu/
ius ſeculi in operibus ſuis

vanis ꝗꝫ filiȷ̄ lucis. qđ a dño
cogitatū. cum minimū ꝑtur
bauit. Pōderate vero quid
amplius Jeſum ꝯtriſtabat.
ꝑſecutio inimicoꝝ. an dere/
lictio amicoꝝ. Sed cui om/
nis hūana ſubtracta eſt cō/
ſolatio. angelus apparuit il/
li de celo ꝯfortans eū. Con
fortationē ſuſcepit ab ange
lo ipe qui angeloꝝ eſt beati/
tudo. qui licet ꝯfirmatus in
gratia tanꝗꝫ vere beat⁹ triſti
cia ꝗntūcūqꝫ magna mutari
potuit ne dicaȝ vinci. voluit
tamē ꝑ omnia fratribꝫ ſimi/
lari. ſicut apl'us Heb. ij. ait.
Et ſicut vere infirmatus ē.
vere triſtat⁹. voluit nō ſper/
nere ꝯfortatiōem ꝑ angeluȝ
a patre miſſam. Confortat⁹
itaqꝫ ſed tali ꝯfortatiōe que
dolorē nō minuit ſed mag̃
puto auxit. Confortat⁹ eſt
ex fructus magnitudine nō
ſubtracta doloris amaritu
dine. Sic em̄ ſcim⁹. quia lu
gētes mortuos ex ꝯſolatōis
ꝟbo ſuꝑ defunct̃ ꝑ homīes
ꝯdolētes exhibita ad triſti/
ciam innouant̃. Qualia ta/
men verba fuere quibꝫ ꝯfor
tauit. euangeliſta ſubticuit.
fortaſſis vt querentibꝫ fide
lib⁹ deuotio augeretur. Et

fortaſſis hec vel ſimilia ꝑ an
geluȝ pater loquebatur que
longe ante ꝑ ꝓphetas ſuos ꝑ̄
cinuit. Mi fili cariſſime tu
noſti quia charitate ꝑpetua
diligo te. in te mihi ſemꝑ bñ
cōplacui. ꝛ qđ mei⁹ eſt omni
bus. om̄ia. ſ. que habui tibi
eternaliter dedi. ego ſemper
in te. ꝛ tu ī me manes vbiqꝫ.
quia cauſam peccatoꝝ vo
lēs tuā feciſti. exigit iuſticia
mea vt ſubtracta pauliſꝑ pa
terna ꝯſolatiōe. te vnicū me
um velut mortuū a corde ꝓ/
iectum. ſeuiſſimis exponam
tormentis. et omnē peccato
rum vindictā in te vnum re
torqueā. Om̄es quaſi oues
errauerūt. vnuſqͥſqꝫ in viam
ſuam declinauit. quia eoꝝ
debita ſoluere deſcenderaſ.
ponam in te iniquitatē oīm
Percutiam te ꝓpter ſcel⁹ po
puli mei. ꝛ conteram te in in
firmitate vt iuſte om̄ibꝫ mi/
ſerear. tu ſol⁹ vniuerſa que
nō rapuiſti exolues. in vltio
nem peccati armabit̃ cōtra
te vniuerſus orbis. Celum
cum aſtris lumen ſuum ſub
trahet. aer frigore nudatuȝ
corpus tuū cōſtringet. terra
ſuo tremore viſcera tua mē/
bra ꝛ artus cōcutiet. aqua ꝛ

omne qđ reſuccare pōt in fel
⁊ acetum tibi cōuertet̄. Tra
dam te inimicoꝝ tuoꝝ volū
tati.quicq̄d furoꝛis.quicq̄d
doloꝛis.quicq̄d ſeueritatis
excogitare poterunt in te ex
acuendi licentiā dedi. ⁊ ipſis
q̄bꝫ bn̄ feciſti quoſ a languo
ribꝫ ſanaſti.quos in peculia
rem populū elegiſti. grauis
eris ad videndū.te deſpiciēt
blaſphemabūt illudētes cō
ſpuent flagellabunt.eris eiſ
omniū viroꝛū nouiſſimꝰ.nō
habiturꝰ ſpeciē velut lepꝛo
ſus.vt a deo derelictꝰ. Erit
qꝫ tibi hereditas tua crude/
lis quaſi leo in ſilua. moꝛte
turpiſſima te ꝯdemnās.im
plebo amaritudine aīaz tuā
A v̄tice capitis vſqꝫ ad plan
tam pedis nō erit in te ſani/
tas vlla. Sed ⁊ ab amicꝭ de
relinqueris.toꝛcular calca/
bis ſolus. ⁊ de gētibꝫ vir nō
erit tecū. Omēs declinabūt
ſimul inutiles facti.nō eſt q̄
faciet bonū. non eſt vſqꝫ ad
vnum.miſi tibi dilectiſſimā
v̄ginē ⁊ mr̄em tuā.ipa fideli
ter adherebit vnico coꝛdis
ſui aſtabit derelicto.ignomi
niā videbit in amaritudine
coꝛdis ſui nec recedet.ſed n̄
ad ꝯſolatōnē tibi.q̄nimo ad
augmentū triſticie ⁊ meroꝛꝭ
cuiꝰ vehementiſſima cōpaſ/
ſio te plus q̄ꝫ inimicoꝝ cru/
delitas vulnerabit. Sz eſto
ꝯſtās fili mi. ⁊ ꝯfoꝛtare.qm̄
ſi poſueris ꝓ pctō aīam tuā
videbis ſemen longeuuz.re
demptōem multoꝝ. moꝛtez
tua moꝛte moꝛtuā.deuictuz
foꝛtem armatū cuiꝰ auferes
vniuerſa arma in quibꝫ con
fidebat ſimul cū ſpolijs ī te/
tro inferni carcere captiua/
tis. Quem quoqꝫ perditam
quā volens queſiſti ſic ī pꝛo
pꝛijs humeris victoꝛ moꝛtꝭ
peccatiqꝫ deſtructoꝛ ad et̄ne
viriditatis paſcua repoꝛtab
Ecce ꝯfoꝛtatur quidez dn̄s
ieſus ex paſſiōis ſue fructu.
ſed ꝯtriſtat̄ ampliꝰ ex tanta/
rum penaꝝ auditu. Qđ idē
euangeliſta ſubtiliter innue
re videtur.cū ſubdit. Et fa/
ctus in agonia pꝛolixiꝰ oꝛa/
bat. Confoꝛtat eum angelꝰ
⁊ mox oꝛabat pꝛolixiꝰ ī ago/
nia factus. Factus enim in
agonia.id eſt.vehementi pu
gna.quoniā per hanc quam
audiſtis confoꝛtatōnem ab
angelo allataz excitata ſunt
fantaſmata paſſiōis acerbi/
tatē ⁊ moꝛtis diſtincte repꝛe
ſentantia.quam ſenſualitas

ip̄a ſumme refugit. tota aīa
vt natura horruit. ratio ſꝫo
q̄ntū ad ſuꝑiorē eiꝰ portionē
volūtarie atqꝫ affectuoſe ac
ceptauit. vnde orta eſt acer/
biſſime pugne agonia. ꝓpter
quā prolixius orabat ſuum
agonem prī inſtantiꝰ cōmē/
dando. Creuit pugna et ita
innaluit vt eodeꝫ euāgeliſta
teſte. Factꝰ eſt ſudor eius ſi/
cut gutte ſanguinis decur/
rentis in terrā. Eya chariſſi
mi nunc triſticie eiꝰ vſqꝫ ad
mortē intenſe vehemētiaꝫ ẜ
tertio ⁊ māifeſtiſſimo ſigno
ꝯſiderate. nunqꝫ aliqͥs mar/
tyrū nunqꝫ aliqͥs quocunqꝫ
ſupplicio exponendꝰ legitꝛ ſu
dorē ſanguineū ſudaſſe. qꝫ/
uis plurimi iā tortoꝝ mani
bus traditi mortē penoſam
effugere deſperabāt. nec mi
rū. qm̄ ⁊ ſi ceteroꝝ mľti mor
tem ſibi imminere certe co/
gnouerūt. verūtamē mortiſ
atqꝫ doloris acerbitatē nul
lus diſticte poteſt cognoſce
re. quā tn̄ dn̄s tanqꝫ nūc p̄/
ſenteꝫ ſenſu interiori diſtin/
cte p̄guſtauit. Sicut qui ſe/
mel ſectus eſt. ſi iterū ſecari
oportet. quia iam expertus
eſt ſectionis dolores longe
plus qꝫ p̄mo horret ſectōem

Unde manifeſtū eſt nullius
mortalis vnqꝫ tantam fuiſſe
triſticiā ⁊ anguſtie vehemen
tiā horrorēqꝫ aduerſus mor
tem quanta fuit dn̄i innocē
tis. Tanta ſiquidē fuit men
tis eius anxietas ex angore
p̄miſſo vt ruptiſ vel aꝑtis ad
intra venulis. ſimul cū ſudo
re p̄cioſus effluerct ſanguis
Sicut nō vnqꝫ ꝓpter vehe/
mentiā terroris aut horro/
ris inſoliti homīes quidem
de naribꝰ ſanguinē fundunt
vt de odientibꝰ cattos exper
tum eſt ⁊c̄. Vel ſm̄ Bedam
Sanguis ille quideꝫ natu/
ralis fuit ⁊ de ſubſtantia ac
veritate humane nature in
chriſto. ſed effuſio eius cum
ſudore fuit miracľoſa a chri
ſto ſuꝑ naturam facta vt tali
ſigno inſolito a ſeculis non
audito inſolitam anxietatiſ
ſue ⁊ doloris magnitudineꝫ
demōſtraret. propter quod
nō modicas fudit guttulas
ſed guttarū imbrē. ſua efflu/
xione nō ſolū veſtes ſed etiā
terrā tingentiū. Sicut aꝑte
dicit euangeliſta. Factus ē
ſudor eius tanqꝫ gutte ſan/
guinis. nō inq̇t ſtillantis ſed
decurrētiſ. nedū in veſtes ſꝫ
in terrā. De ẜ Anſelmꝰ ait.

Anguſtias coꝛdis tui dul/
ciſſimi certiſſime indicabat
ſudoꝛ ille ſanguineus ꝗ oꝛa
tionis tempe de ſanctiſſima
carne tua guttatim decurre
bat in terrã. Et ſequit̄. Na/
turalem carnis tue infirmi
tatez huiuſcemodi indicijs
expꝛeſſiſti. quibus docemur
quia vere languoꝛes nr̃os
poꝛtaſti. et non abſq; doloꝛꝫ
ſenſu paſſionũ ſentes ꝑcur/
riſti. Sed o dulciſſime dñe
ieſu quãta fuit paſſionis tue
acerbitas. iam exhibite cuiꝰ
adhuc abſentꝫ diſtracta ap/
pꝛehenſio ita naturã terren
do cõcuſſerat vt ſudare ſan/
guinẽ cogeret̄. Aſſiſtat h̄ de/
uota aĩa ⁊ cõpaſſionis col/
ligat faſciculos. in q̄s ne pe/
reant ꝓcioſas guttas ſuſcipi
at. ac rubicũdum dilecti ſui
coꝛpꝰ fletibꝫ ſuis abluat. ⁊ g̃/
tiaꝝ actõne tergat. Surgit
g̊ dñs ab acerbiſſimo agone
⁊ ꝓlixa oꝛ̃one ⁊ vel lauando
vel abſterſione faciem ſacro
ſanctã a ſãguĩe ⁊ ſudoꝛe pur
gat. atq; ad diſcipulos ſuos
iã tertio veniẽs inuenit eos
doꝛmiẽtes ꝑ triſticia. Et ait
illis. Quid doꝛmitꝫ. Cõpa/
tienſq; eoꝛũ infirmitati. doꝛ
mite ait iam et req̄eſcite. Et
ſm̄ Auguſ. ⁊ Raba. Aſſiluit
dñs aliq̄ntulũ. vt h̄ fieret qđ
ꝑmiſerat. ⁊ tũc intulit. Suf
ficit. vos ſcꝫ tm̄ requieuiſſe.
Surgite. oꝛate. ne intretis
in temptationẽ. Ecce appꝛo/
pinq̄bit hoꝛa. ⁊ filiꝰ hoĩs tra
det̄ in manus pctoꝝ. Sur/
gite eamuſ. ecce ꝗ me tradet
ꝓpe eſt. Poſtq̄; tertio oꝛaue/
rat. ⁊ apoſtoloꝝ timoꝛem ſe/
quente penitẽtia imperaue/
rat coꝛrigendũ. ſecurꝰ de paſ
ſione pergit ad ꝑſecutoꝛes ⁊
vltro ſe interficiẽdũ pꝛebet.
Dicitq; diſcipulis. Surgi/
te eamꝰ. Ecce qui me tradet
ꝓpe eſt. non vos inueniat q̄ſi
timentes ⁊ retractantes. vl/
tro pergamus ad moꝛtez vt
ꝯfidentiã ⁊ gaudium paſſu
ri videant. hoc de his q̄ in ſe
ip̄o paſſus eſt aſſumptis tri
ſticia ⁊ doloꝛe ꝓpꝛia volunta
te ꝑlus q̄; toꝛtoꝛ foꝛis inflige
ret. vt ſic nr̃is mentalibꝫ pec
catis nõdũ oꝑe cõpletꝫ ſuffi/
ciens remediuꝫ adhiberet.
Pꝛo ꝗbꝫ ⁊ nos cũ dño cõtri
ſtemur ⁊ doleamꝰ gr̃as agẽ/
tes redẽptoꝛi nr̃o. Oculos
vigilijs. aures que teſtãt di/
cẽdis deuotius pꝛeparemꝰ.
Et tantum de pꝛima pꝛinci
pali parte.

V Igilate
animo fratres ⁊
corpore excuſſo
ſomnolentie do
minū compaſſionis ſequa/
mur greſſibꝫ.deuote cōſide/
rantes quo nūc pergit.aſſi/
ſtamus ei fideliter ne perda
mus.Adeſt etem̄ malignif/
ſimꝰ ille traditor iudas mer
cator peſſimus.⁊ manſuetiſ
ſimū agnū dn̄m ⁊ ſaluatorē
noſtrum quē pridie vili pre/
cio vendidit.iam tradere ni
titur voluntati eoꝝ.cohorti
ſcꝫ ferociſſime iudeoꝝ.ſic eī
ꝯſequenter aiunt ⁊ euangeli
ſte.Adhuc eo loquente Iu/
das ſcarioth vnꝰ ex duode/
cim.cū accepiſſet cohortem
militū gentiliū.⁊ a pontifici
bus et phariſeis miniſtros.
venit.et cū eo turba multa
cū gladijs ⁊ fuſtibꝫ.laternis
⁊ facibus ⁊ armis.Dederat
traditor eis ſignum dicens.
quēcunqꝫ oſculatꝰ fuero ipe
eſt.tenete eum ⁊ ducite cau/
te.⁊ antecedebat eos.Et cū
veniſſent ſtatim acceſſit euꝫ
et ait.Aue rabbi.Et oſcula/
tus eſt eū.O iuda ſceleſtiſſi/
me maluiſti miniſter eē dia/
boli q̄ꝫ apoſtolꝰ chriſti.queꝫ
nō timoris ꝑturbatiōe deſe
ris.ſed pecunie cupiditate
diſtrahis.Hinc Leo ſermo
ne qui incipit.Semꝑ dile/
ctiſſimi.ita inuehit.Tu o i/
pijſſime homo ſemen Cha/
naan et non Iuda.nec iam
vas electionis ſed filiꝰ perdi
tionis ⁊ mortis.ita diaboli/
cis inflāmaris auaricie faci
bus vt ad triginta argēteo/
rū lucruꝫ inardeſceres ⁊ q̇d
diuitiaꝝ amitteres nō vide
res.Nam et ſi putabas cre/
dendū eſſe promiſſis.q̄ fuit
ratio vt tantillū pecunie mō
preponeret acceptis.imꝑabaſ
demonijs.medebaris infir/
mis.honorabaris cum apo
ſtolis.⁊ vt famem tue cupi/
ditatꝭ expleres patebāt tibi
furta de loculis.ſed animuꝫ
interdictoꝝ ammonituꝫ qđ
minus licuit amplꝰ incita/
uit.nec tam placuit q̄ntitas
precij q̄ꝫ magnitudo pecca/
ti.Vnđ facinus commertij
tui nō ita deteſtandū eſt.q̇a
dn̄m viliter eſtimaſti ſed q̇a
redemptorē etiam tuuꝫ ne ti
bi parceres vendidiſti.Hec
ille.Dimiſſo itaqꝫ diſcipulo
rū xp̄i dulci collegio ſue cru
delitatis aſſumpſit cōplices
in quo cū mutatiōe mentis

factū cōcordat foris. Mediu
em̄ vt ait Rabanꝰ ſuꝑ Mat
theū cū ceteris apoſtolis ſe/
cutus eſt ſaluatorē trāquil/
lius agebat. qꝛ innocentiā ſi
mulabat. ſanitatē infirmāti
bus p̄ſtabat. qꝛ a ſaluatore
ſe miſſum dicebat. At cū de
ſeruerat pacis cōſiliū ꝛ agni
mitiſſimi tranſitū ſpretꝫ pa/
cificis ſodalibꝫ funeſtis aſſo
ciatꝰ eſt. relictiſqꝫ armis vita
libꝫ pergit ꝯtra magiſtrū cū
fuſtibꝫ. ad auctorē vite acceſ
ſit cum mortis meditatiōe.
Quibus ꝛ ſignū dedit ꝛ cau
te teneri ac duci iuſſit. cū ta/
men inuanū ꝛ fruſtra huma
na ꝯtra diuinaꝫ ſapientiam
quaꝫ latere poteſt nihil nitit̄
aſtutia. Miſer itaqꝫ ꝛ miſera
bilis Judas eadē infidelita
te qua mgr̄m et dn̄m tradi/
dit putabat ſigna q̄ ſaluato
rem viderat facientē nō ma/
ieſtate diuina ſed magicꝭ ar
tibus facta. ꝛ qui eum forte
audierat in monte trāſfigu/
ratū timebat ne ſili tranſfor
matione laberet̄ e manibus
miniſtroꝝ. dedit ḡ eis ſignū
vt ſcirent ipm eſſe quē oſcu/
lo demōſtraret. At agnꝰ mi
tiſſimus ꝓditorē nō refugit
polluto ori ꝛ mendaci oſcu/
lum nō negauit. Sed ſimu
lato ſigno. pacis verbū addi
dit charitatiſ. Amice inquit
talē te fingis q̄uis traditor
ſis. terret nihilominꝰ de cri/
minis immanitate ſubdēs.
Ad q̇d veniſti. ad q̄ntum ſce
lus. Nam o iuda oſculo fili
um hoīs tradis Magnum
flagiciū. tradis vtiqꝫ patrem
tuū ꝑ creationē. tutorē tuū ꝑ
ꝯſeruatōem. dn̄m tuum per
redemptionem. fratrē tuuꝫ
ꝑ incarnationē. magiſtrū tu
um ꝑ doctrinationem. ami/
cum tuū ꝑ electionem. iudi/
cem tuū ꝑ finalē retributio/
neꝫ. tradis aūt oſculo. ſigno
pacis ꝛ amorꝭ. amicicie ꝛ fede
ris. qđ tu facis ſignū belli et
ꝓditōis. ſignū latrociniȷ̄ ꝛ cō
demnationis. Judas auteꝫ
q̇ turbam p̄ceſſerat vt viſo ſi
gno quē teneret̄ nō dubita/
rent. oſculato dn̄o rediȷ̄t ad
turbas. forte ſollicitās aut
animans vt ꝯceptū ꝓſeque/
rent̄ facinus. quos fortaſſis
timore aliquo viderat ſub/
ſtitiſſe. ne ſi dn̄s ſacerdotuꝫ
principibꝫ nō p̄ſentaret̄ ipſe
ꝓmiſſam iuſti ſanguinis iniu
ſtam mercedē nō ꝯſequeret̄
Jeſus itaqꝫ ſciens omnia q̄
ſuꝑ ipm ventura erant. pceſſit

obuiā turbis. ⁊ dixit. Queꝫ
queritꝫ. Reſponderūt ei. Je
ſum nazarenum. Dixit eis.
Ego ſum. Stabat ⁊ iudas
q̄ tradebat eum cū ipis. Po
teſtatꝫ q̄ꝫ ſue magnitudineꝫ
ad euadendū ſi voluiſſet ſi/
gno mōſtrat clariſſimo. Ut
eñ dixit. Ego ſuꝫ. abierunt
retrorſum ⁊ ceciderūt in ter
rā. De h̄ Leo in ſ̄m one q̄ in
cipit. ſermonē dilectiſſimi b.
Terribilis militūꝫ cohors
illa ⁊ a ꝑncipibus ⁊ a pbari/
ſeis miſſa cū gladijs ⁊ fuſti/
bus multitudo ita vna voce
ꝑcuſſa eſt vt cum turbe dixiſ
ſent Jeſum ſe querere naza
renum. reſpondiſſetq;. Ego
ſum. nemo ſubſiſteret. ſꝫ om
nes ſimul amiſſo membroꝝ
officio retrorſum acti colliſi/
q; corruerunt. In quo vtiq;
diuine erat poteſtatis indi/
cium. que impiorū conatus
non armis ꝯtrarijs neq; vl/
lius creature potentis auxi
lio ſed ſola verbi virtute pro
ſterneret. Quia vero ſaluan
do humano generi alterius
operis ratio cōgruebat. nec
poſſet ſanguis chriſti preciū
credentiū fieri ſi ſe redēptor
nō ſineret comprehēdi. Ad/
miſit in ſe impias manus. et
cohibita eſt potentia deita/
tis vt ꝑueniret ad glīaꝫ paſ
ſionis. Hec Leo. Quibꝫ tan
dem ſurgendi poteſtate con
ceſſa iterum eos interroga/
uit. Quē queritis. Illi autē
dixerūt. Jeſum nazarenum
Reſpondit Jeſus. Dixi vo
bis quia ego ſum. Ecce iu/
das quem oſculat⁹ iam fue/
rat regreſſus ad turbam pa
riter cum illa ignorat atꝫ lo
quentem nunc recognouit.
Sed quoniā nec ſua ꝓſtra/
tione nec excecatione a cru/
deliſſima concepti facinoris
voluntate reuocari poterāt
dn̄s ipſe ſe tradidit volūtati
eoꝝ. q̄ niſi ſeipm̄ traderet ni
hil malicia Jude potuiſſet.
Et ait. Si ergo me queritꝫ.
Sinite hos abire. vt imple
retur ſermo quem dixit ſcili
cet Jeſus Johā. xvij. Quia
quos dediſti mihi nō perdā
ex eis quēq;. hoc itaq; verbo
ita ſe eorū volūtati tradidit.
vt tn̄ nullam ſuꝑ diſcipulos
acceperūt poteſtatē. q̄s quō
nō tenuiſſent nedum iam ſꝫ
⁊ dum ſepulchrū cuſtodib⁹
munierūt. ⁊ dum illū reſur/
rexiſſe a cuſtodibꝫ audierūt
niſi prohibuiſſet dn̄s. q̄ La
zarum reſuſcitatū de morte

cogitabãt iteꝝ occidere. Jo
han. xij. Tũc acceſſerunt. da
ta. ſ. licẽtia et manꝰ iniecerũt
in eum ⁊ tenuerũt eũ ⁊ liga/
uerunt eũ. Videntes aũt hi
qui cũ chriſto erant qd futu
rũ erat. ſ. captionez mgr̃i ad
mortẽ. dixerũt. Dñe ſi ꝑcuti
mus in gladio. Rñdens aũt
Jeſus ait. Sinite vſqꝫ huc.
quaſi diceret. Sinite vt me
cõprehendant quoꝝ iam vo
luntati me tradidi vt imple/
atur ſcriptu ra et redemptio
veſtra. Simon ergo Petrꝰ
habens gladium eduxit eũ.
nõ expectato. ſ. dñi reſponſo
⁊ ꝑcuſſit pontificis ſeruũ. et
abſcidit auriculã eiꝰ dextrã.
Erat autẽ nomẽ eius Mal
chus. Eodem ardore petrꝰ
quo cetera ferebat hoc fecit
Dixit ei Jeſus. Petre mit/
te gladium tuũ in vaginaz.
q̃ſi diceret ſꝫm Rabanũ. Ceſ
ſet vindicta. remiſſio largia/
tur. calicẽ quem dedit mihi
pater nõ bibã illuz. quaſi di
ceret. Vtiqꝫ. ad h̃ enim veni
Admonet ſecũdo. Om̃s in
quit q̃ accepint gladiũ. ꝓpria
ſcꝫ auctoritate. gladio ꝑibũt
Hec ſꝫm Rabanũ. Om̃es q̃
ſemetipſos vice talionis vl/
ciſci in p̃ſenti deſiderant nõ
merentꝛ a dño vlciſci. ſed pe/
nã ſibi damnatõis amplifi/
cant. Tertio ratiõe cohibet
Petrũ gladio ꝑcutientez cũ
addit. An putas qꝛ non poſ
ſum rogare patrẽ meũ ⁊ ex/
hibebit mihi mõ pluſq̃ꝫ duo
decim legiones angeloꝝ. ac
ſi aperte dicat. Sine nõ in/
digeo duodecim apoſtoloꝝ
auxilio. etiã ſi omnes me de
fenderent q̃ poſſum habere
duodecim legiones angeli/
ci exercitus. Legio apud ve/
teres ſex milibꝰ cõplebatꝛ ho
minũ. Scribitꝛ autẽ de vno
angelo qꝛ deſcẽdit in caſtra
aſſyrioꝝ nocte. ⁊ ꝑcuſſit oẽm
virũ robuſtũ centũ octogin
taq̃nqꝫ milia. Eſaie. xxxvij.
Quartaz dñs rõnem addit
dicens. Quomodo ergo im
plebuntꝛ ſcp̃ture. qꝛ ſic opor
tet fieri. oportet neceſſitatez
dicit. non ꝯſequentis ſed cõ
ſequẽtie. quia predeſtinatio
dei liberũ arbitriũ nõ tollit.
Et cum tetigiſſet auriculaz
eius ſanauit eum. Remigiꝰ.
Nunq̃ꝫ ergo pietatis ſue do
minus obliuiſcitꝛ q̃ ⁊ hoſtes
ſuos non patitur vulnerari
In illa hora dixit ieſus tur
bis. Ad eos ſcilicet qui vene
rãt ad ſe ꝓncipes ſacerdotũ.

Magiſtratus templi ⁊ ſenio/
res populi. venerāt forte ali
qui cū turba. Uel veniſſe di
cuntur. quia ſuos miſerūt.
Berſon. tanqꝫ ad latronem
exiſtis cū gladijs ⁊ fuſtibus
comprehēdere me. quotidie
fuerā vobiſcū ⁊ ſedebam do
cens in templo. ⁊ non me te/
nuiſtis. Sed hec eſt hora ve
ſtra ⁊ poteſtas tenebrarum.
Quaſi diceret ſm̄ Rabanū.
Stultū eſt eū cū fuſtibus ⁊
gladijs q̄rere q̇ vltro ſe vr̄is
tradit māib⁹. ⁊ in nocte qua/
ſi latitantē ⁊ veſtros oculos
declinantē ꝑ proditorē inue
ſtigare qui quotidie in tem/
plo docuit. Sed idō aduer
ſum me in tenebris ꝯgrega
mini. q2 poteſtas veſtra in te
nebris eſt. Hoc aūt totū fa/
ctū ēſt vt implerent̄ ſcriptu/
re ꝓphetarū de paſſiōis mee
multiplici cōtumelia multi
pliciter ꝓphetantiū. Tūc di/
ſcipuli omnes relicto eo fu/
gierūt. Adoleſcens quidaꝫ
ſequebat̄ eū amictus ſyndo
ne ſuper nudo. id eſt. veſte li/
nea. ⁊ tenuerūt eum. At ille
relicto ſyndone nudus pro
fugit ab eis. Hunc hierony
mus videt̄ dicere fuiſſe Ja/
cobū fratrem dn̄i. Beda ve
ro Johannē euangeliſtam.
Theophilus aūt iuuenē de
domo illa i qua comedit pa
ſcha. ¶ Libeat nūc chariſſi/
mi parūper attendere. q̄ntū
in his que ad lr̄am plane au
diſtis dn̄i creuit dolor et tri
ſticia. Audiſtꝭ inqꝫ quia a di
ſcipulo ꝓprio ſigno pacꝭ pre/
cio vili tradit̄. a ceterꝭ omni
bus derelinquit̄. et ſuꝑ hoc
a peccatis eorū ſimul ⁊ com
prehendētiū ꝓfundi⁹ triſta/
bat̄. Quid eīm triſtius eē po
terat ei qui vltro ſe obtulit
qꝫ tradi a domeſtico nō quo
cūqꝫ ſed cui cura p̄ ceterꝭ cō/
miſſa fuerat. tradi a cōmen/
ſali etiam angeloruꝫ cibo re
fecto. Tradi inſuper a diſci
pulo nō de ſeptuagintaduo
bus. ſꝫ apoſtolo vno ex duo
decim qui fuerunt intimi. q̇
fuerant caterua regalis ⁊ ſin
gulariſſimi amici ex vniuer
ſi orbis hominibus collecti
quos in teſtes ſingulares fi
dei columnas veritatis pre
dicatores miraculoꝝ opera
tores. totius mūdi lumina
deputabat. Teſte nāqꝫ Gre
gorio omel̄. xxxv. Minorē
dolorem mala inferunt que
ab extraneis inferunt̄. plus
ꝓo in nobis illa tormēta ſe/

uiunt que ab illis patimur.
de quorũ mentibꝫ preſume/
bamus. quia cũ damno cor/
poris mala nos cruciant a/
miſſe charitatꝭ. Hinc domi
nus ipſe per pſalmiſtã de eo
predixerat. Si inimicꝰ me/
us maledixiſſꝫ mihi. ſuſtinu
iſſem vtiqꝫ. Et ſi is qui ode/
rat me ſup me magna locu/
tus fuiſſet. abſcõdiſſem me
forſitan ab eo. Tu vero ho/
mo vnanimis. dux meus et
notus meus. Qui ſimul me
cum dulces capiebaſ cibos.
in domo dei ambulauimus
cum conſenſu. Et itez. Ho
mo pacis mee in quo ſpera/
bam. qui edebat panes me/
os. Notate verba. Hõ inꝗꝫ
vnanimis. quia homo pacꝭ
mee non ſue. Ambulauimꝰ
in domo dei cum conſenſu.
quia fruebatur proditor il/
le cum ceteris condiſcipulꝭ
dulciſſima magiſtri ac paci/
fica conuerſatione. Dux me
us ꝓpter procuratiõis offici/
um. notus meus ꝓpter apo/
ſtolatum. qui edebat panes
meos ꝓpter cõtinuam coha/
bitationez ⁊ domini ſeruan/
tem ſemper prouiſionẽ. Si
cut alibi queſiuit. nunquid
aliquid defuit vobis. ⁊ dixe/
runt nihil. Luce. xxij. Et in
ſacra illa nocte dulces me/
cum accipiebat ciboſ. corpo
ris ſcꝫ mei ⁊ ſanguinis. H cui
tãta preſtiti magnificauit ſu
per me ſupplãtationẽ. quaſi
apertꝭ vocibꝫ dicat ſm̃ Gre
gorium. Tranſgreſſionẽ eiꝰ
tanto grauius pertuli quan
to hanc ab eo qui meꝰ vide/
baſ eſſe ſenſi. Aggrauat do/
lorem. quia ſignum pacꝭ fa/
cit ſignum proditionis. hoc
enim ſignum dominus qua
ſi pignus inter ſe ⁊ diſcipu/
los inſtituit in probationez
ſinceriſſime dilectõnis. Sꝫ
vt Ambro. ſuper Lucaz ait.
Amoris pignore vulnus in
figit charitatis officio ſan/
guinem fundit. ⁊ pacꝭ inſtru
mento mortem ꝓpinat. Ag/
grauat etiã dolorẽ ꝑcij vili/
tas q̄ eſtimauit infinitũ bo/
num. De q̄ Chryſo. omel. x.
Uere infelix mercator q̇ cũ
vendit eũ q̇ cũcta ꝯſeruat. q̄
demonibꝫ imperat. cui obtẽ
perant maria. cui oẽs ſubia
cẽt ꝑtãtes. q̄ſi rem vilem ⁊ in
dignã nõ eiꝰ ꝑciũ taxauit vt
de re cara fieri aſſolet. ſꝫ pre/
ciũ in emẽtiũ ꝑtãte ꝯſtituit.
Quid inq̇t mihi vultꝭ dare.
Sꝫ ꝑe amplꝰ auxit dolorẽ

dñi ꝛ ingratitudinē iude. qꝛ
eū triginta denarijs paciſce
baẜ vt vēderet. ꝛ xp̄s ei ſāgui
nē quē vēdidit gr̄ꝫ offerebat
vt hr̄et pctōꝝ remiſſionē. vt
dīc Chryſ. vbi s̄. Et qꝛ h̄ in
xp̄o ingt̄ꝰ vēdidit qđ xp̄s ꝓpt̄
eū ſaluandū ſuſcepit. vt vult
Amb. ſup Lu. Aggrauauit
ꝛ xp̄i dolorē diſcipuloꝝ ſuo/
rū imo ſuīp̄iꝰ diffamatō. Di
ligit eñī v̄tuoſus iure famā
ſuā ꝛ ſuoꝝ. indoctꝰ v̄o popu
lus oīb; indiſtincte notā im
ponit diffamie de q̄ꝝ cōſoꝛ/
tio vl̄ vnū ꝯſiderat cecidiſſe
Quātū deniqꝫ doloꝛez fuga
diſcipuloꝝ inflixit q̄b; tā dili
gent̄ fuiebat. q̄s ſatꝫ cogita/
re poterit. Qm̄ in eiꝰ pſona
plangens ꝓpha dixit. Oppro
briū ſuſtinuit coꝛ meū. et ex
pectaui q̄ ꝯtriſtareẜ ꝛ n̄ fuit.
q̄ ꝯſolareẜ ꝛ n̄ inueni. Elōga
ſti a me aicū ꝛ ꝓxim ꝛ notos
meos a miſeria. Qui iuxta
me erāt delōge ſteteꝛt. ꝛ vim
faciebāt q̄ q̄rebāt aīaꝫ meā.
Uere pijſſime dñe ieſu noti
q̄ſi alieni receſſeꝛt a te. dereli
q̄rūt te ꝓximi tui ꝛ q̄ noueꝛt
te obliti ſūt tui. nedū tui ſꝫ ꝛ
bn̄ficioꝝ tuoꝛū ꝛ p̄ſūptuoſe
ſue ſpōſionis. Ubi ei ſūt q̄s
paterna ſollicitudine i oīb;

ꝯſuabas. cū q̄b; hac ipa no/
cte paſca mādu cabas. q̄ꝝ pe
des lauer as. q̄b; coꝛpꝰ tuū ꝛ
ſāguinē i cibū potūqꝫ dede/
ras. ac tā dulcī ſmōe longo
ꝯſolatꝰ fueras atꝫ p̄ri tā dili
gēt̄ ꝯmēdaueras. ꝺ q̄b; deni
qꝫ glozia barꝫ tāqꝫ ꝺ fidelib;
nō ſuis ſꝫ aicꝫ. qꝛ tecū in ten
tatiōib; ꝑmāſerūt. Ubi nūc
o petre ꝯſtātia tua. Diſti eñī
ꝛ ſi oēs ſcādalizati fuerīt in
te. ego nunqꝫ ſcandalizaboꝛ.
Ubi Johānes familiaritaſ
tua ꝛ ſingularꝫ p̄rogatiua di
lectiōis q̄ etiā ſacratiſſimuꝫ
pectꝰ reclinatoꝛiū tuo capiti
ꝯceſſerat. Ubi tua fratriſqꝫ
tui germani p̄ſūptio. q̄ calicē
dñi potare vos poſſe affir/
maſtis. Ecce p̄parat dño ca
lix ꝛ mīme expectat. Ubi ꝓ/
inde Jacobi minoꝛꝫ Simo
nis Thadei carnal̄ ꝯſāgui/
nitas. q̄ etiā ethnicos ſibi ſā
guis ꝓpinq̄tate iūctoſ aſſiſte
re ſac mutuo i neceſſitatꝫ ar
ticulo Ubi ē o thoma virilis
tua aniofitas q̄ dño de circa
ioꝛdanē aſcēdere volēti in iu
deā tuos alloquēs ꝯdiſcipu
los dixiſti. Eamꝰ ꝛ nos ꝛ mo
riamur cū illo. Ubi bartho/
lomee generoſitatis tue au/
dacia que etiā cogit p̄ro gl̄ia

ſeculi nobiles in bellis moꝛ
talibꝫ ꝓpe deſperatis non fu
gere ſꝫ vſqꝫ ad moꝛtē dimica
re. Ubi vos om̄es diſcipuli
ꝗ querenti dn̄o recedentibꝫ
quibuſdā nūqd ⁊ vos vultiſ
abire reſpondiſtis ꝑ os Pe
tri. Dn̄e ad quē ibim⁹. quia
verba vite habes. Nūquid ⁊
modo nedum verba ſed vite
opera demonſtrabat. opera
in miraculis etiaꝫ modo in
oculis veſtris exhibitis. ver
ba dum comp̄henſoꝛibꝫ p̄ci
piendo p̄cepit. Si me que/
ritis. Sinite hos abire Ue
re verba vite qbꝫ vitā voƀ cō
ſeruauit. ⁊ ſecuros a coꝛꝑali
moleſtia reddidit Paulo an̄
dixeratis ſocij menſe celeſtꝭ.
et ſi nos tibi commoꝛi opoꝛ
tuerit in te non ſcādalizabi/
mur. Et ecce nemo vos ap/
pꝛehēdit ſoli nigr̄o intēdūt
et relicto eo ſolo in man⁹ ini
micoꝝ fugitis omnes. Sic
amātiſſime dn̄e toꝛcular cal
cas ſolus ⁊ de gētibꝫ vir nō
eſt tecum. vt olim de te vere
pꝛophetauerat Eſaias. lxiij
Percuteris paſtoꝛ bone ⁊ ec
ce diſpergentur oues gregꝭ
tui fugientes. quos tm̄ iterū
cōgregabis cū ſurrexeris. et
eas p̄ceſſeris ī galileā. Quā

hec induxerint triſticiam ex
eo vel conſiderer̄. quia dum
p̄cogitata fuerant dominuꝫ
ab oꝛatiōe et agone vehemē
tiſſimo ter ſurgere ⁊ oꝛōneꝫ
irrūpere coegit. vt diſcipu/
los ne in hanc inciderēt ten
tationem ꝯfoꝛtaret. Super
hec doluit de ꝓditoꝛis ac di
ſcipuloꝝ caſu ac cōpꝛehēdē
tium pctō q̄s nec beneficijs
nec exhibitis etiā in ſua cap
tione miracul̄. ſ. cōpꝛehēden
tiū excecatione ꝓſtratiōe. di
ſcipuloꝝ ꝯſeruatione. ⁊ auri
cule reſtitutōe poterat reuo
care. qđ recte figurare pote/
rat paruitatem fructus ſue
paſſionis ī coꝛdibꝫ ꝑuerſoꝝ
vſqꝫ ī ſeculi finē futoꝛū. Sꝫ
qm̄ de h̄ ſup̄ tactū ē lati⁹. pu
to nūc ad alia ꝓperandū. Re
licto ġ dn̄o ſolo in māibꝫ ini
micoꝝ vidērēs illi qꝛ tradit⁹
eſt volūtati eoꝝ. deſeuiūt in
agnū lupi īmanes. imo ī pa/
ſtoꝛē diri latrones. Et ſicut
Leo ait ſermone qui incipit
Recurſis dilectiſſimi. irrue/
rūt ī lumē veꝝ filij tenebraꝝ
⁊ vtētes facul is atꝫ laternis
incidēr̄t in īfidelitatꝭ ſue no
ctē. q̄a nō lucis intellexerūt
auctoꝛem. Occupant para/
tū teneri. trahunt volentem

trahi. q̄a ſi vellet obniti. ni/
hil quidē in iniuriā eius im
pie man⁹ poſſent. Sed mū
di redemptio tardaretur vt
nullū ſaluaret illeſus qui ꝓ
omniū ſalute erat moritur⁹.
Cohors aūt inquit Johan
nes ſcꝫ militum ⁊ tribunus
qui preerat eis. hoc quo ad
gentiles. ⁊ miniſtri iudeorū
tenuerūt euꝫ ⁊ ligauerūt eū.
agnum ſcilicet manſuetū in
nullo repugnantē ſed vltro
ſe offerentem. ne de manibꝫ
eorum tanꝗ̄ magus elabe/
retur. ⁊ vt ſic eum morte di/
gnum oſtenderēt. q2 q̄s occi
dere volebāt ligabāt. Mos
em̄ iudeis erat ſm̄ gloſaꝫ vt
quē morte dignū iudicarēt.
vinctum preſidi p̄ſentarent.
Et adduxerunt eum primū
ad Annā. Plane recitat Jo
hannes domini comprehē/
ſionem. ligationem. ⁊ dedu/
ctionem ad Annam. que ta
men nō ſine maximis facta
credit̄ iniurijs. quas ⁊ ſi euā
geliſta non narrat. nihilomi
nus inflicte credunt̄. Mul
ta em̄ certa fide credita acer
bitatē illate paſſionis decla
rantia euāgeliſte omiſerunt
Tum q2 ſcripſerūt nō ad ex
citandum compaſſiōis affe/
ctum p̄ncipalit̄ ſed ad facien
dum de hyſtoria certā fideꝫ.
Hinc Johan. xix. dicit. Ille
ſcit q2 vera dicit vt ⁊ vos cre
datis Ideo plane geſta refe
runt ſine eorū oratoria mag
nificentia q̄ neceſſaria noue
rūt ꝓ fidei firmamēto. ne pl⁹
viderent̄ ꝑſuaſores ꝗ̄ ꝟitatꝭ
teſtes. Tū q̄a h̄ vtile fuerat
fideliū deuotiōi quaten⁹ dū
ea q̄ euāgeliſte reliq̄rāt inge
nij labore ⁊ pijs fletibꝫ ⁊ ora
tione req̄rāt ⁊ capaces red/
derent̄ ad intelligēdū ⁊ tena
ciores ad memorānduꝫ. Et
vt Grego. omel̄. vj. i Ezech.
ait. tanta maiori dulcedine
inuenta reficerēt ꝗ̄to maio
ri labore fatigarēt animum
queſita. Nō ꝟo multa certa
nō recitarūt. patet. nam reci
tantes ꝯſpuitiōem. colaphi/
zationē ⁊c̄. tacēt de q̄ntitate.
que tn̄ tāta erat vt q̄i abſcon
derent̄ facies eius ⁊ q̄ſi lepro
ſus videret̄. In flagellatiōe
et coronatione non faciunt
mentionem de vulnerū pro
funditatione et ſanguinis ef
fuſiōe ac toti⁹ corꝑis vulne
ratione. In veſtium expolia
tione. tacent de vulneruꝫ in
nouatione. in crucifixione
nō meminerūt de extenſiōe

coꝛpoꝛis.ꝓpter quaꝫ oīa oſſa
poterāt dinumerari. imo ta
cent de clauis ferreis quibꝰ
manus ꝛ pedes foderāt. Nū
ꝗd nō Johānes de Thoma
dubitante loquēs cōmemo
rat clauoꝝ fixurā ꝛc̄. Mul/
ta tacuerūt de quibꝫ tñ ꝓphe
clariſſime p̄dixerunt vt ſuis
patebit in locis. q̄ tamē om/
nia in chꝛiſto impleta ipe te/
ſtatus eſt pendens in cruce.
cū ait. conſummatū eſt. ſed ꝛ
impletura ꝑus ſepiꝰ pꝛedice
bat. Non tamen ita ſilēt ꝗn
ea bꝛeuiter tangant. ex ꝗbuſ
mens deuota poterit etiam
noſcere ea que tacuerunt. ſi
res ſcriptas ſtudioſe volue/
rit meditari. Unde ad ꝓpoſi
tum. q̄ꝫ violenꝰ dñm tenue/
rūt impellentes ꝛ ꝑcutiētes
attrahentes ꝛ retrahētes. il
li veſte. illi crinibꝫ. illi barba
illi manibꝫ. illi bꝛachijs. illi
collo aut ſcapulis inherēteſ
Ut Leo ait. Quicꝗd ſacer/
dotū inſtinctu furoꝛ popu/
laris audebat ex hoc colligi
poteſt. qm̄ teſte mattheo ac/
ceſſerūt ꝛ iniecerūt manꝰ in
eum. dicturus tenuerūt eū.
ꝗd fuit neceſſe pꝛemittere ꝛ
iniecerunt manus in eū. cer
tum em̄ eſt. ꝙ nō niſi māibꝫ

tenere eū poterant. niſi quia
illatarū iniuriaꝝ violentiaꝫ
ſignificare voluiſſet. Nā inij
cere violentiā impoꝛtat ꝛ cū
hoc incertitudineꝫ. quaſi di
ceret. cū magna violētia vn
diqꝫ manibꝫ impulerūt. Ad
hoc deniqꝫ agendū impulit
ira excitata qua ſe de ꝓſtrati
one quam ſibi per magicaꝫ
artem putabāt illatā vindi
care voluerūt. Et quō pleni
inuidia ꝛ odio furentes pe/
perciſſent dño in captōne ꝛ
ligatiōe quem etiaꝫ in cruce
pendentē ꝛ moꝛientē laceſſe
bant. imo moꝛtuuꝫ vulnera
bant. Facit ad idem repen/
tina diſcipuloꝝ fuga. nō re/
oꝛ ſubito fugiſſent qui ꝑmo
defendere parati fuerꝫ ſi mā
ſuete eum tractari vidiſſent
Sed quid ait euangeliſta.
Uidētes diſcipuli qđ futu/
rū erat. id eſt. qꝛ occidēdus
erat. ꝛ vnde hoc viderūt niſi
ex hoꝛribili eiꝰ tractatōe. cō/
pꝛehenſione ꝛ immiti ligati
one. in quibꝫ tantaꝫ oſtende
runt ſue ferocitatꝭ rabieꝫ vt
in hoc nō dubitarēt imo cer
tiſſime cognoſcerēt ꝛ cōijce/
rent diſcipuli dñm ſuum ab
his canibꝫ viuū euadere nō
poſſe. Referꝫ deniqꝫ beatuꝫ

Bern. hoc dicere ꝙ ꝓſtraue
rũt eũ in terrã ſicut ipſe eos
proſtrauerat. Et appodiaue
rũt ſuꝑ pectus eiꝰ. ſpuerunt
in faciem eiꝰ. ⁊ duriſſime col
lum ⁊ manus ligauerũt. Et
q̇a ſudor ſanguis adhuc ex
nimia mortis anxietate de/
fluebat ꝑ totam facieꝫ in os
eius. ⁊ ſimiliter iudeoꝝ ſpu/
ta de genis. nec abſtergere li
gatus poſſet. ſuffocatꝰ vtiq̃ꝫ
fuiſſet extũc niſi diuia virtꝰ
eũ ad vlteriora ꝓ nobis tole
randa reſeruaſſet. Nõ ſi ita
eſt puto eũ ꝑ reuelatõem id
nouiſſe quõ multe ſancte ac
deuote perſone varias circa
dñicaꝫ paſſionẽ reuelatões
meruerũt. Quibꝫ piũ eſt pia
fide credere. licet nõ temere
diffinire. maxime ſi ſcptũre
nõ diſſonant canonice. Ve/
rũ talia veſtre cõmittens de
uotioni. relinquẽs incerta.
ſolidis ſanctorũ dogmatibꝫ
⁊ textui inhaeream. Scribit
tñ deuotꝰ Bonauen. de hac
captiuatione ⁊ ligatione ita.
Quiſ inq̇t ſine gemitu audi
re poſſet qualiter in hora il/
la crudeles homĩes homici
das manꝰ iniecerũt ĩ regẽ glĩe
⁊ truculẽti lictores mitis ie/
ſu innocẽtes manꝰ vinculis

ꝯſtringẽtes. ipſm mãſuetiſſi
mũ agnũ ad inſtar latronis
traxerũt ad victimã. Traxerũt
aũt vt iohẽs ait. ad annã ꝑ/
mũ. ſcꝫ de orto ꝑ vallem ioſa
pat trans torrentẽ cedron
in hierl'm. Vos cogitabitis
cũ q̃ntis clamoribꝫ impulſi/
onibꝫ. iniurijs. Erat aũt an
nas ſocer caypbe q̇ ꝯſilium
dederat. qꝛ expedit vnũ ho/
minẽ mori ꝓ ꝓplo. ex cõmiſſi/
one ſcꝫ Caypbe. vt vult Au
guſtinꝰ ſuꝑ Johẽm. vt ſic vi
derẽt minoris culpe dãnan
do eũ q̇ a ſimili pontifice dã
narẽt. Et ſc̃m Bedaꝫ. vt qui
erant affines ſanguine ſocia
renẽt in ſcelere. Et tranſeun/
do in domũ Caypbe domũ
Anne p̃terire oportebat. qꝛ
q̃ſi pontifex habebatr. Eme
rant eĩm alternatĩ vicibꝫ pon
tificiũ ab ſq̃ꝫ merito dignita
tis ab herode ꝯtra legis di
ſpoſitionẽ. vt vult Joſephꝰ.
Nõ ğ mirũ ſi iudicabãt ini/
que iniqui pontifices. maxi
me eũ q̇ eos in ſuis vicijs ar
guebat. vt vult Beda ⁊ Ra/
banꝰ. Sequebatr autem ie/
ſum ſimon petrꝰ a longe. Et
alius diſcipulus ſcꝫ Johan
nes. quoniam poſt fugaꝫ cũ
ceterĩ reſumpto animo tan/

ꝗ̄ fortiores et magis aman
tes reuerſi ſequebant̄. Diſci
pulus autē ille erat notus
pontifici ⁊ intrauit cum Je
ſu in atrium pontificis. Pe/
trus autem ſtabat ad atriū
foris. Exiuit ergo alius di/
ſcipulus q̄ erat notus pon/
tifici et dixit hoſtiarie et in/
troduxit Petrum. Dixit er/
go Petro ancilla hoſtiaria.
Nūquid ⁊ tu ex diſcipul' es
hominis illius. At ille nega
uit coram omnib' dicēs Nō
ſum. Stabant aūt miſtri et
ſerui ad prunas. quia frigus
erat. ⁊ calefaciebant ſe. Erat
aūt ⁊ Petrus cū eis ſtans et
calefaciens ſe. deinde exiuit
foras in atrium ⁊ ſtatim gal
lus cantabat. Et recordat'
eſt Petrus verbi ieſu quod
dixerat. p̄uſꝗ̄ gall' ⁊c̄. Pon
tifex ergo ſcilicet Annas in
terrogabat ieſū de diſcipu
lis ſuis ⁊ de doctrina ei'. q̄r
tenebant eum vt ſeductorē
⁊ doctrine falſe p̄dicatorem
Cum autē de diſcipulis ni/
hil ad eorū cōmendationē
dicere potuit. quia ꝯflicto eo
oēs fugierunt. nec tamen
infamare voluit. ideo nō ad
primā. ſed ad ſecundā que
ſtionē reſpōdens ait. Ego
palam locutus ſum mundo
ego ſemꝑ docui in ſynagog̃
⁊ templo quo omnes iudei
conueniunt ⁊ in occulto lo/
cutus ſum nihil. Nihil locu
tus fuerat dn̄s in occulto. li
cet multa in parabolis. mul
ta ſeorſum diſſeruit diſcipu
lis. Qm̄ ſm̄ Auguſtinū ſuꝑ
Joh omel. cxii. non ita dice
bat paucis vt ab eis quibus
dictū fuit taceret̄. ſꝫ ita poti/
us vt vſꝗ̄quaꝗ̄ predicare/
tur. et ſic per paucos innote
ſceret multis. Hinc ip̄e eiſ/
dem paucis dixit Matth. x
Quod dico vobis in tene/
bris dicite in lumine. ſcꝫ pa/
rabolas exponendo. Et qd̄
in aure audi[illegible]s p̄dicate ſuꝑ
tecta. omnibus annūciādo.
Subdit domin'. Quid me
interrogas. Interroga illos
qui audierunt quid locutus
ſum ip̄is. Ecce hi ſciunt que
dixerim ego. Qua reſponſi/
one dominus oſtendit do/
ctrinam ſuā fore verā. ⁊ ex lo
co publico ad h̄ deputato. ⁊
ex auditorū teſtimonio. q̄ſi
diceret. parat' ſum ſubire te
ſtimoniū eorū quib' magis
ꝗ̄ mihi credis. Hoc cum di
xiſſet. vn' aſſiſtens miniſtro
rum dedit alapā ieſu dicēs.

Sic reſpõdes pontifici.q̃ſi
notaſſet Annam de ſtulta ĩ
terrogatõne. Non leuis ſed
grauis haud dubiũ fuit illa
ꝑcuſſio quã tanta vigilantia
deſcribit Johannes euãge
liſta.q̃ etiã ⁊ alia plura enoꝛ
mia chꝛiſto illata ſiluit. Sꝫ
neqꝫ ſi modica fuiſſet de ipa
ꝓphetia ↄtexta fuiſſet. Ait ei
Hieremias Threnoꝝ .iiij.
Dabit ꝑcutienti ſe maxillã.
Et Michee.v. Percutient
maxillã iudicis iſrl̃. Sed ſi
foꝛte modica aut paruipen/
denda tibi apparet illa ꝑcuſ
ſio.attende diligenti⁹ q̃s ſit
q̃ percutit̃. quis deniqꝫ ꝑcu/
tiens.⁊ apparebit foꝛſitan in
iurie magnitudo. quã nõ ſo
lum actus ꝑcuſſiõis ſꝫ agẽs
monſtrabunt ⁊ paſſum. Si
eñ magiſter ciuiuꝫ a ſubdi/
to alapam ſuſciperet quan/
ti putatis eſtimaret ĩ iniuria
Quanti vero ſi pater a filio.
vl̃ ꝓnceps a plebeo. Aut qđ
maius ẽ ꝓncipũ monarcha
imperatoꝛ a ruſtico. Et qđ
oĩno intolerabile videret̃.
ſi ſummus põtifex papa ro/
man⁹ huiuſcemodi pateret̃
iniuriaꝫ a quolibet minimo
ſtabulario. Nouit eſtimare
hanc iniuriam dauid vnct⁹
in regeꝫ.qui cum nõ animo
nocendi ſed ꝓferẽdi teſtimo
nium Saulis a domino ꝓ/
iecti ac ſui moꝛtalis inimici
abſciderat oꝛaꝫ clamidiſ ſue
in ſpelunca odollam percuſ
ſit coꝛ ſuum dicens. Propi/
cius ſit mihi deus. eo ꝙ ab/
ſcidiſſet clamidis oꝛam chꝛi
ſti dñi.j. Reguꝫ.xxiiij. Et tñ
hi omẽs memoꝛati natura/
li ↄditiõe pares.qꝛ homĩes
tñ eque moꝛtales. Sꝫ ecce
nunc ꝑcutit̃ a luto figul⁹.ab
infimo ſumm⁹. a peccatoꝛe
deus. a mancipio domin⁹.
a creatura creatoꝛ. a vili oꝛ/
bis poꝛtione vniuerſitatis
gubernatoꝛ.ab eo quẽ redi/
mere venerat piiſſim⁹ redẽ
ptoꝛ. Cuius tanta in creatu
ras auctoꝛitas ⁊ tanta crea/
turaꝝ obediẽtia vt magꝭ om
nia in nihilũ redirent q̃ꝫ na/
turalibꝫ ſuis actionibꝫ vl̃ mi
nimã ei⁹ trãſgrederent̃ oꝛdi
nationẽ. Hoc celum ſuo re/
gulari curſu. hoc ſtabilitate
terra. hoc ſuis ponderibus
elementa. hoc in continua ⁊
concoꝛdi pugna. hoc deniqꝫ
in omniũ coꝛpoꝛaliũ. conti/
guatione nullo vacuo. inter
rupta. ceteriſqꝫ multis cla/
riſſime demõſtratur. Hunc

tantum ꝑcutit puluis viliſſi
m⁹ q̇ niſi ab eo q̇ ꝑcuſſus eſt
ꝯſeruaret̃.in nihilū ꝯtinuo
redigeret̃. Ita de hac ꝑcuſſi
one ſenſit Chriſ.cu ait. Hor
reas celū.exceſſū mēt ꝫ pate/
re terra dn̄atoris lōganimi
tatē ⁊ ſeruoꝝ indeuotionez.
Tale charıſſimi cogitate eū
q̇ patit̃ q̄tiēs paſſionem ei⁹
meditamini ne paruipēden
da videat̃ q̄cunq; illata iniu
ria. Nō eīm hō purus eſt ſed
verus et immēſus atq; etn⁹
de⁹.⁊ ſi non ſm naturā diui
nā q̄ impaſſibilis eſt.ſm hu
manā tm̄ ſibi vnitā ſuppoſi/
taliter patiat̃. Quantū autē
ſit deū pati ꝑ hoīe nūq; po/
terit q̇s ſatis mortalis cogi
tare.q̄ꝛ eīm infinitus ē q̇ pa/
titur.q̄libet illata paſſio.q̄n/
dam ſortit̃ infinitatez.ꝑpter
quam etiam quelibet ſuffice
ret.⁊ vt communiter d̄r vel
vnica guttula ſanguīs effu/
ſa ꝑ totius mūdi etiaz iuſta
redemptōe.niſi in effuſione
tanti ſanguis amoris mag/
nitudinē etiaz groſſiſſimis
hoīb; placuiſſet demōſtrare
Unde cuilibz deuoto ad ex
ercitatōez cuiuſcūq; intēſiſſi
me deuotiōis h̄ ſolū ſuffice/
ret.deū ſcʒ paſſum.etiā ſi ſo
lum verbū iniurioſum ꝑ ho
mine.vt nō opus eſſʒ ad eo/
rum q̇ paſſus eſt multiplici
tatē oculū reflectere. Ualde
eīm plus diſtat deum ſm ſe
impaſſibilē voluntarie pati
ſm naturā aſſūptā q̄ʒ deum
patientē h̄ magna vl̄ illa mo
dica pati. Ibi eīm infinitas
q̄dam ītereſt.h̄ finitas ſola.
q̇d diſtātia int̃ penā et penā
tm̄. Ideo ſꝑ in oīb; dīcēdis
cogitet̃.q̄ꝛ deus eſt q̇ patit̃.
q̄ꝛ creatura peccatrix eſt q̄ ī/
fert paſſionem. Sʒ nunc re
ſpōdentis dn̄i māſuetudinē
audiam⁹ Si inq̇t male locu
tus ſum.teſtimoniuʒ ꝑhibe
de malo.ſi bn̄.cur me cedis.
Qua reſponſione māſuetiſ/
ſima ſerui iniuſticiaʒ aperte
arguit in damnatū hominē
ꝑcutientis. Poſt ſuſceptam
itaq; alapā miſit eū Annas
ligatū ad Caypham ponti/
ficem.vbi ſacerdotes ſcribe
pharıſei ⁊ ſeniores ꝯueneſt.
Dēs hi in mortē ih̄u xp̄i ma
chinati ſunt.vt cum xp̄s ab
omni iudeoꝝ genere ṗncipi
bus.ſ.⁊ doctorib; religioſis
⁊ popularib; damnaret̃.ſine
ambiguitate putaret̃ morte
digniſſimus. Sequebatur
autem Petrus a longe.quia

trahebat amoꝛ.ſꝫ a longe.qꝛ
retrahebat timoꝛ. Uerū i h
maria eſt nob veneratōe ad
mirādus.ait Raban⁹ ꝙ do/
minū nō reliqͥt etiam cū ti/
meret. Qui em̄ timet nafē eſt.
ꝙ ſeqͥt deuotionis. ꝙ negat
obreptōnis .ꝙ penitet fidei.
Lu. Et accenſo foci igne in
atrio ⁊ circūſedētib᷒ illꝰ erat
Petr⁹ ī medio eoꝝ. Math.
Exeunte autē illo ianuam.
rurſus alia ancilla cepit di/
cere circūſtantib᷒.⁊ h erat cū
ihu nazareno. Lu. Et alius
videns illū dixit. Et tu de il
lis es. Joh. Dixerūt quoq̄
ei.ſcꝫ circūſedentes. Nūqͥd
⁊ tu ex diſcipulꝰ ei⁹ es. Mat.
Et iteꝝ negauit cū iuramē/
to.qꝛ nō noui hominem. Et
poſt puſillum. Lu. interual
lo facto quaſi vnius hoꝛe.
Marcus.acceſſerūt q aſta/
bant ⁊ dicebant Petro. Ue
re tu ex illis es. Mar. Nam
galileus es. Matth. Nam ⁊
loquela tua manifeſtū te fac
Johā. Et dixit vnus ex ſer/
uis pontificis cognatus ei⁹
cuius Petrus abſcidit auri
culā. Nonne ⁊ ego te vidi in
oꝛto cum illo. Mat. Tūc ce
pit. Mar. anathematizare.
Matth. deteſtari et iurare.

qꝛ nō nouiſſet hominez. Et
ꝯtinuo Lu. adhuc eo loquē
te. Marc⁹. iteꝝ gallus cāta/
uit. Notetꝰ hic ꝑ ꝯcoꝛdantia
euangeliſtaꝝ ꝙ tres ꝑmi nō
deſcribūt ductōnem ihu ad
Annā .quā in ſua ductione
ad Caypham putabant ſa/
tis incluſam.eo ꝙ ad Annā
de p̄cepto Cayphe ⁊ quia ſo
cer fuit Caÿphe .in q videtꝰ
Caÿphas honoꝛatus.duc/
tus eſt. Sꝫ volentes trinaꝫ
Petri negationē deſcribere.
Pꝛimam ſcribūt quaſi coꝛā
Caÿpha factā.eo ꝙ qcqͥd fa
ctū eſt coꝛā Anna . Caÿphe
imputatꝰ. Item eſt ꝯſideran
dum ꝙ in qualibet negatōe
Petri.perſone multe locute
ſunt ſicut in tumultu fieri ſo
let. Ideo vnus euāgeliſta re
citat vnā ꝑſonā.q ꝑoꝛ vꝰ ꝑn/
cipaliter locuta eſt.ali⁹ aliaꝫ
vel multitudinez introducit
Petrus qꝫ quaſi arūdo nu/
tans inter amoꝛē et timoꝛeꝫ
turbatus.nunc exījt.nūc re/
dījt.ac ſibi loqͥntib᷒ varia re
ſpondit.eandem tn̄ negatio/
nis ſententiā habentia neſci
ens velut turbatus qͥd dice
ret vel ageret. Idcirco et in
locis negationū videtꝰ diffe/
rentia de gallicātu.ter nega/

uerat. Dicũt em̃ plane ante
q̃ȝ gall⁹ cantabit. qđ non niſi
de p̃ma intelligi poteſt. ſiq̃/
dem ante ſecundũ eſt p̃mus
Marcus autez ait. Anteq̃ȝ
gallus bis. Lucas. cãtet. ter
me negabis. ꝛ ita ꝓſequens
iſtam. dicit gallum poſt pri/
mã negatiõez cantaſſe. Ubi
notat Auguſtin⁹ in de con/
cordia euangel'. ꝙ trina ne/
gatio petri ĩtelligiẽ q̃ſi vna
negatio continuata. que to/
talis inchoata eſt ante p̃mũ
gallicantũ. cõſummata ē au
tez ante ſecundũ. Ideo tres
loquunẽ de illa habendo re
ſpectũ ad inchoatõz. Mar.
vero ad ↄſummatiõem nec
repugnat ꝙ vtrũq̃ȝ chriſtus
dixerit. nunc ꝛ Marcus po
nit de bis. nunc ꝛ alij ponũt
ter ad maiorem exaggerati/
onẽ. Nec Verſo. poſſet for/
te intelligi ꝙ gallicantũ pri/
mum Petrus non audiuit.
ſed ſecundũ. et ita tertio di/
cere anteq̃ȝ gallus cantet. ita
vt Petrus audiat. ꝛ h̃ fuit ſe
cundus gallicant⁹. Marc⁹
vero ſimpl'r anteq̃ȝ cantet.
non referendo ad Petri au
ditũ. Pulcre ſatiſ de h̃ loqui/
tur Lira ſup Math. Pote/
rat forte ꝛ Petr⁹ in p̃ma ne/
gatõe ter negaſſe anteq̃ȝ gal
lus cãtaret. qꝛ nõ negãt euã
geliſte plures q̃ȝ tres fuiſſe
negationes. Nec ꝑ text⁹ ve/
rificatiõe. Sȝ ecce reſpicia/
mus in auctorẽ nr̃m q̃ corã
Caypha et ↄſilio ↄgregato
ↄſtitutus blaſphemaẽ mul/
tipliciter ab inimicis. Et fo
ris negaẽ ab amico cuȝ exe/
cratione et iuramento. Ex
vtroq̃ȝ creſcit triſticia et do/
lor in xp̃o Et puto amplius
ex Petri negatõe q̃ȝ iudeoꝝ
blaſphematiõe. Doluit non
modice fons pietatiſ tẽptati
onem ad tm̃ inualuiſſe in di
ſcipulo quẽ vt fortiorem ca/
put ceteroꝝ ↄſtituit vt cum
execratiõe ſuſpſius negaret
cui vſq̃ȝ ad mortẽ aſſiſtere ꝑ
mittebat. Si enim vſq̃ȝ ad
mortẽ ↄtriſtatus ē dum ad/
huc futuꝝ cogitabat q̃ȝtum
doluit dum p̃ñtem audiuit.
Aggrauabat dolorẽ in xp̃o
ꝙ tã leui diſcipul⁹ tẽptatiõi
ceſſit. Siquidem nõ penis.
nõ afflictõib⁹. nõ terribili po
teſtate cuiuſquaȝ. ſed vnius
mãcipij ſola ē interrogatiõe
proſtratus. vt dicit Gregori
us. xviij. Moralium. §. ſexa
geſimo q̃nto. Et quidẽ in q̃t
idẽ ne ſex⁹ firmior terribile

mōſtraret ancilla eſt inq̄ren
te tēptatꝰ. Ruͬſuſq̄ʒ vt talis
ſexus infirmitas etiā officij
deiectōne vileſceret. non ab
ancilla ſʒ ab hoſtiaria eſt an
cilla req̄ſitꝰ Luc. Cōuerſus
aūt dn̄s reſpexit Petrū. Et
recordatus eſt Petrꝰ verbi
dn̄i. ſic dixit. q2 p̄uſq̄ʒ gallꝰ
cantet. Mar. bis. ter me ne
gabis. Reſpectꝰ h̄ ſm̄ Aug.
videt̄ ſpūalis fuiſſe faciens
in mentē Petri venire quoti
ens iam negaſſet dn̄m. ⁊ ver
bum dn̄i q̄ id futuꝝ p̄dixit.
Cui videt̄ ꝯcordare Leo ſer
mone q̄ incipit Inter om̄ia.
Reſpexit dn̄s Petrū et īter
calumnias ſacerdotū. inter
falſitates teſtiū. inter ſeden/
tiū ⁊ ꝯſpuentiū iniurias cō/
ſtitutꝰ illis turbatū diſcipu/
lū ꝯuenit oculis q̄bꝫ eū pre/
uiderat eſſe turbandū. et in
illū ingreſſa eſt ꝟitatꝭ inſpe/
ctio vbi erat cordis faciēda
correctio. q̄ſi q̄daʒ illi vox i/
ſonaret ⁊ diceret. Quid ha/
bes Petre. Quid in tua con
ſciētia recedis. Ad me reuer
tere. in me ꝯfide. me ſequere
mee paſſionis h̄ tempus eſt
nondū tua hora venit ſuppli
cij. Quid metuis quod et ip
ſe ſupabis. nō te ꝯfundat in

firmitas quā recepi. Ego de
tuo fui trepidus. tu de meo
eſto ſecurus. Conualuit vox
xp̄i in Petro. Nā Matthēꝰ.
Egreſſus foras fleuit ama/
re. Leo in ſermone q̄ incipit
Sacramentū. Felices ſan/
cte apoſtole lachryme tue q̄
ad diluendaʒ culpam nega
tionis virtuteʒ ſacri habue/
re baptiſmatis. Affuit enim
dextera dn̄i ih̄u xp̄i q̄ laben
tem te p̄uſq̄ʒ deijcereris exci
peret. et firmitatem ſtandi
in ipſo cadendi periculo re/
cepiſti. Scribit autem Cle/
mēs in ſuo itinerario qꝫ Pe
trus extunc duxit in conſue
tudinem vt trigintaſex an/
nis quibus ſuperuixit poſt
dominicaʒ paſſionem ſemꝑ
ſurgeret in p̄mo gallicantu.
oraret flendo vſq̄ʒ ad horaʒ
matutinā Redeamus nunc
ad ea que circa dominuʒ in
domo Cayphe acta memo/
rantur. Ait em̄ Mattheus
Princeps autē ſacerdotum
⁊ omne cōſilium querebant
falſum teſtimonium contra
Jeſum. vt eum morti trade
rent. ⁊ non inuenerunt. cum
multi falſi teſtes acceſſiſſēt.
Marcus cōuenientia teſti/
monia nō erant. Nouiſſime

aũt venerũt duo falſi teſtes
tãq̃ maiora incõueniẽtia di
cturi Marc⁹. Nos inquiũt
audiuim⁹ eũ dicentem. Ego
diſſoluã templũ h̃ manufa/
ctum et poſt triduum aliud
nõ manufactum edificabo.
Et nõ erat ↄueniẽs teſtimo
nium eoꝝ. q̃a inſufficiẽs ad
mortẽ ↄdẽnatõz. Teſtes illi
duplicit̃ falſũ teſtati ſũt ſm
Joh. Et qꝛ nõ eodẽ ſenſu i/
tellexerũt ⁊ teſtati ſũt q̃uo di/
cebãt̃. a xp̃o em̄ dicebãt̃ ꝟba
de tẽplo ſui corpis. ab ill' de
tẽplo materiali Salomõis
Et ſcḋo qꝛ etiã in ipis ꝟbis
calũniant̃ addẽtes q̃dam et
mutantes. Saluator dixit
nõ p̃cipiendo. ſ3 p̃dicendo.
Soluite. i. ſoluetis tẽplũ h̃.
Jpſi aiunt. Ego diſſoluam
templũ h̃ manufactũ. Uos
inq̄t ſoluite. nõ ego. qꝛ illici/
tum eſt vt ipſi nob inferam⁹
mortem. Deinde illi vertũt.
Et poſt triduũ aliḋ nõ ma/
nufactũ edificabo. vt ꝓpe ḋ
tẽplo iudaico dixiſſe videãt̃
Dñs aũt vt oſtenderet ſe de
ſpũali tẽplo ſui corpis locu/
tum. nõ dixit edificabo ſ3 ex
citabo illud Joh. ij. Aliḋ eſt
edificare. aliud excitare. Ex/
citare em̄ eſt a ſomno natu/
re vl' mortis reuocare. qḋ ñ
ↄuenit niſi tẽplo ſpũali Fue
runt nihilomin⁹ ⁊ falſi teſteſ
ſm Nicolaum de Ly. ⁊ ſi ve
ra ⁊ ſenſũ nõ mutaſſent. q̃m
falſam habuerũt in teſtificã
do intentionem. Uolebant
autẽ ꝑ h̃ ꝓcurare mortez in/
nocentis Sed qꝛ nõ erat cõ
ueniens eoꝝ teſtimonium.
Marcus. Exurgẽs ſũmus
ſacerdos in mediu3. volens
ab eo inexcuſabilẽ elicere ac
cuſatõez. Sicut ſcp̃tum eſt
Hiere. xviij. Uenite cogite/
mus contra eum cogitatio
nes. Non em̄ peribit lex a ſa/
cerdote. nec ↄſilium a ſapiẽ/
te. nec ſermo a ꝓpheta. Ueni
te ꝑcutiamus eum lingua ⁊
nõ attendamus vniuerſos
ſermones eius. Et recte in/
quit Rabanus. cõuenit no/
men pontificis actionis ſue
ſtrennuitati. Interp̃tat̃ em̄
Cayphas inueſtigator. vel
ſagax. ſiue vomẽs ore. Sa/
gax em̄ fuit ad ꝑſequendaz
⁊ explendã doli ſui neq̃tiam
ſed impudens ad ꝓferendũ
mendaciũ. et appetendũ ho/
micidium. Jra ergo p̃ceps
et impatiens nõ inueniens
calumnie locum exiuit de
ſolio pontificez vt inſaniam

mentis motu corpis demō
ſtraret. Dixit ergo. Non re/
ſpondes ad ea q̄ obĳciūtur
tibi ab his. Quanto em̄ Je
ſus tacebat. ait Rabanus.
ad indignos. tanto magis
pontifex furore ſuperatus
eum ad reſpondenduꝫ pro/
uocat. vt ex qualibet occaſi/
one ſermonis locū inueniat
accuſandi. Jdeoq3 dn̄s ihs
Marcus. tacebat. ⁊ nihil re
ſondit. Sciebat em̄ ihs q̄ſi
deus q̇cq̇d reſpondiſſet tor
quendū ad calumniā. Jnu/
tilis em̄ erat rn̄ſio ihu nullo
eam acceptante. Soluꝫ em̄
ibi erat iudicĳ figura. in ve/
ritate autem ſeuiſſimoꝝ cō/
curſus latronū. verificataq3
eſt ꝓpheria. Quaſi agnus co
ram tondente ſe obmuteſceet
et nō aperuit os ſuū. Mar/
cus. Rurſus ḡ ſumm⁹ ſacer/
dos interrogauit eum. et di
xit. Matth. Adiuro te ꝑ de
um. vt tu dicas nob̄. ſi tu es
xp̄s filius dei. Marc⁹. bene
dicti. Ob nominis dei reue
rentiā ⁊ inuocatōnem ita re
ſponſionem temperat. vt et
veritatē inſinuet. et homici/
das futuri terrore ſupplicĳ
a malicia reuocare ſatagat.
Vn̄ ⁊ reſpondendo Math.
dixit illi ihs. tu dixiſti Mar
cus. Ego ſum. Math. Ve/
rūtamen ammodo videbitꝭ
filiū hois ſedentē a dextris
virtutis dei. ⁊ venientē ī nu
bibus celi. ad iudicandū ſcꝫ
vos iuſte ⁊ diſtricte. q̇ in pre
ſenti me iudicatis iniuſte et
malicioſe. Tūc p̄nceps ſacer
dotum ſcidit veſtimēta ſua.
vt magnitudinem blaſphe/
mie quā xp̄o imponebāt q̄ſi
tactus intrinſec⁹ dolore cor
dis ob dei ↄtumeliā hoc ſigꝰ
ſm morē iudaicum demon/
ſtraret. Vn̄ Leo papa in ſer
mone q̇ incipit. Spōſionis
nr̄e. Cayphas ad exaggerā/
dā auditi ſermonis inuidiā
ſcidit veſtimenta ſua. ⁊ neſci
ens quid h̄ ſignificaret inſa
nia ſacerdotali honore ſe ꝑ/
uauit. Vbi eſt Caypha ra/
tionale pectoris tui Vbi cō
tinentie cingulū. vbi ſupᵱhu/
merale vtutū. myſtico illo ve
ſtimēto amict⁹ ipē te ſpolias
⁊ ꝓprĳs manibꝫ pontificalia
mēbra diſcerpis. oblit⁹ p̄ce/
pti illius q̄d legeras de p̄n/
cipe ſacerdotum. De capite
ſuo cydarim non deponet ⁊
veſtimenta ſua non dirūpet
Tu vo a q̄ iā alienabat̄ hec
dignitas ipē tui executor es

opprobrij. vt ad manifestan/
dum finem veteris instituti
eadem diſruptio ſacerdota/
lem auferret ornatum. que
mox et templi diſcidit veluz
Hec ille. Sed quem de ſa/
cerdotali ſolio furor excuſſe
rat eadem rabies ad ſcindē
das veſtes prouocat. Quod
ergo facto oſtenderat verbo
euomit. dicens blaſphema/
uit. quid adhuc egemus te/
ſtibus ad eius ſcꝫ cōdemna/
tionem. Ecce nunc audiſtis
blaſphemiā. O miſer ⁊ prin
ceps. nequaꝗ̄ vero dixit cri/
ſtus blaſphemiam ſed eui/
dentiſſimis virtutibus ⁊ ſi/
gnis probatam veritatē. Tu
ipē blaſphemas. quod dei ē
deo nō attribuis. et verum
dei filium purum hominez
et blaſphemum dicis. Sed
ecce maliciā principis et hy
pocriſim. non primo hoc a
chriſto audierunt quꝫ ſe fi/
lium dei nominaret de celo
deſcendiſſe et ad ſalutem ho
minum veniſſe freq̄nter hoc
ab eo audierunt. frequēter
ſibi improperabant. vt de/
ſcribit Johannes in pluri/
bus locis ſui euangelij. Vn̄
Johannis. x. clare dixit eis
et probauit. quia vnum eſſet

cum patre deo. Et ipſi aie/
bant. De bono opere non la
pidamus te. ſed tu homo cū
ſis facis teipſum deum. Aū
ꝗ̄ tamen legitur ſummū ſa
cerdotem veſtimenta ſcidiſ/
ſe. Et quoniam ſufficienter
probare poterāt ſe deum di
xiſſe. cur alios ⁊ alios teſtes
aduocabant. niſi quia vt ali
quā apertiorem cauſam ſue
mortꝭ inuenire poſſent. Ha
bebant enim in lege promiſ
ſionem futuri meſſie. quem
deum eſſe multe eorum ſcri
pture teſtate ſunt. et cum di
uina operetur miracula ſm̄
prophetarum dicta. debe/
bant magis eum vt deū ho
norare. ꝗ̄ vt blaſphemum
damnare. Ideo nullam po
terant ex hac parte ſue inui/
die iuſtificationem habere.
quam habuiſſent ſi non qđ
dixerat operibus compro/
baſſet. Verum cum aliā ac/
cuſationem inuenire nō po
terant. ad illam cōuerſi ſunt
tandem. quam vt aggraua/
ret vt dictum eſt. veſtimēta
ſcidit. Unde ſtatim ad ha/
bendum intentū. chriſti ſci/
licet condemnatiōem. ſuis
ait complicibꝫ. Quid vobis
videt̄. Qui omnes dixerunt

Marcus. ⁊ ꝯdemnauerunt
reū eſſe mortꝭ. Heu ꝯſētiūt
oēs in malo q̄ nūq̄ꝫ ꝯcordāt
in bono. Uidete iudiciū oī
ꝑuerſitate repletū. Nā ijdeꝫ
fuere accuſantes. ijdem diſ/
cutientes. ⁊ ijdem ſententiā/
tes. ⁊ quē. vt dictū eſt. ſignis
ſcṗturis. ac doctrinis vera/
ciſſimis veniſſe ſaluatorem
oīm ac verū dei filiū agnoſce
re poterant. ꝯdemnant. ⁊ tā
q̄ꝫ malefactorē dei inimicuꝫ
et blaſphemū vnanimit' iu/
dicant reū mortꝭ. Heu dile
ctiſſimi q̄ntū nomen id om
ni veneratōis cultu digniſ/
ſimū. nomē q̄d eſt ſuꝑ oē no
mē. in q̄ oē genu celeſtiū t're
ſtrium et infernoꝝ flectitur
cū tremore. in q̄ ſolo ⁊ nullo
alio oportet ſaluū fieri. rabi/
diſſimi canes dehoneſtāt et
vilipendunt dū impijſſima
cōmutatione ihm ſaluatorē
blaſphemū dicūt. ⁊ vt taleꝫ
ꝯdemnant in q̄ ⁊ demonuꝫ
maliciam vincunt. Quantū
hec in corde innocentiſſimi
dn̄i merorē exaggerāt. vł ex
eo ꝯſiderate qꝛ ablatio ho/
noris ꝑ infamiā inter om̄ia
que exterius homini infligi
poſſunt. nedū hoīes ſecula/
res ſine ꝟtute honorū cupi/
dos ſꝫ magꝭ apud ꝟe ꝟtuo/
ſos maxime ꝯtriſtat. ⁊ maxi
me fugiēda. Nā ꝓpt' honorꝭ ⁊
fame ꝯſeruatōeꝫ oia alia im
pēdimꝰ exteriora etiā vitam
naturalē. vt pꝫ. iiij. Ethicoꝝ
Et Salomon. Melius eſt
inq̄t nomen bonū q̄ꝫ vngen
ta precioſa. Eccleſiaſtes. vij.
Et Prouerbioꝝ. xxij. Meli
us eſt nomen bonū q̄ꝫ diui/
tie multe. ſuꝑ argentum em̄
⁊ aurum gratia bona. Hinc
Eccl'. xlj. Curam habe d' bo
no nomine. hoc em̄ magꝭ ꝑ/
manebit tibi q̄ꝫ mille theſ/
auri magni et precioſi. Ho/
nor em̄ ꝓprie ꝓmium eſt vir
tutꝭ. quia p̄miuꝫ eius. Ideo
circa ipm̄ vt oportet appeten
dum cōſiſtit virtus magna/
nimitatis. iiij. Ethicorum.
cap̄. viij. Cum ergo oīs vir/
tus i xp̄o fuit in ſummo. ipe
deniq̄ꝫ maximis erat hono
ribus dignus. conſequens
eſt ꝙ iniuſta eius cōdemna/
tio fuit maxime contriſtati/
ua. Aggrauabatur nimium
hec contriſtatio. inq̄ntū ſua
hec deteſtabilis inhonora/
tio in blaſphemiā patris re
dundabat. In quo em̄ pa/
terna maieſtas poſt eaꝫ que
diuine nature ꝟm ſe inferre

tur iniuriam magꝭ blaſphe/
mari poſſet ꝙ̃ in ſumme gr̃e
beneficio nobis exhibito .ꝗ
ſcꝫ filium ſuū incarnari con
ſtituit vt nobis eſſꝫ redem/
ptoꝛ .per quem creati ſumꝰ
hunc filiū dei negare.⁊ ſum
mū illud patris donū refu/
tare.ac maledictis aggredi.
ineſtimabilis eſt et patris ſi
mul et filij blaſphemia Hic
dicitur Joh.v.Qui nō ho/
noꝛificat filium nō honoꝛi/
ficat patrem qui miſit illuꝫ.
Et hoc eſt quod dominus
contra perfidos cauſaꝝ iu/
deos Johannis.x. Quē pa
ter ſanctificauit ⁊ miſit ī mū
dum.vos dicitis quia blaſ/
phemas.quia dixi filius dei
ſum Et ſi ad hec dicenda mi
tiſſimus dominus tūc mo/
tus fuit ex quo blaſphemus
culpatur.ſed vt talis tanꝙ̃
dignus moꝛte condemnaꝝ.
Jmo vt Auguſtinus dicit.
Ligatur vt latro.accuſatur
vt latro.plectitur inter la/
trones vt pꝛinceps latronū
Quid ſubeſt rationis.Poſ/
ſet hic ſeruire figura de nū/
cijs Dauid miſſis ad Anon
ad cōſolandum eum ſuper
pr̃is interitu q̃s Anon tur/
piter ꝯfudit ⁊ raſit.ſꝫ relinꝗ

tur ꝓpter vitandā ꝓlixitatē.
Sꝫ attēdite diligentius qꝛ
creſcunt regꝭ noſtri iniurie.
creſcunt cruciatus eius ⁊ pe
ne.Nam cōtinuo poſtꝙ̃ do
minum moꝛti tāꝙ̃ blaſphe
mum adiudicabāt.tradidit
impijſſimus pontifex mitiſ
ſimū agnū voluntati famu/
loꝝ crudelium.qui om̄es ir
ruerunt in eum.⁊ om̄eꝫ quā
cogitare poterant intulerūt
cōtumeliā velut canes vena
tici capta fera.vt dic̄ Chryſ.
Et amplius gloꝛiabantur.
qui maioꝛa inferre poterāt
conuicia.afflictiones et fla/
gella.vnde per totam illam
noctem miſerrime ac inhu/
maniter tractabāt regē glo/
rie in multis que narrant
euāgeliſte.Nam viri q̃ tene
bant eū illudebāt ei ꝟbis ſci
licet contumelioſis afficien
tes.et factis affligentes.Nā
Lucas Tunc expuerunt in
faciem eius.Faciem inquā
illam deſiderabilem in quā
vt Petrus.j.Petri.j.ait.an/
geli pꝛoſpicere deſiderant.
que omnes celos implet le/
ticia.immūdiſſimis nō mo/
do ſimplicibus ſputis.ſed
exſcreationibꝰ fediſſimis de
turpabant.Hinc Mathēꝰ

nõ dixit ſpuerũt. ſed expue/
runt. q̄ſi exſcreando ſpuerũt
nec vnꝰ tm̄ ſed plurimi. Jõ
Marcus ait conſpuerunt.
Quid rogo turpiꝰ. q̇d fediꝰ
vel dici vel cogitari poteſt.
faciem tam amabilem tam
ꝗ ſpecioſam tantis feditati
bus maculare Sed ſic futu
rũ eſſe ꝓpheta olim p̄dixerat
Faciem meã non auerti ab
increpantibꝫ et conſpuẽtibꝫ
in me. Deinde Lucas. Ve/
lauerunt eum. cedentes fa/
ciem illam quã patres corũ
cum multis ſuſpirijs ⁊ ingẽ
ti deſiderio videre deſidera
bant. magnis clamantes vo
cibus. Oſtende nobis faciẽ
tuã ⁊ ſalui erimꝰ. Venit tan
dez miſericors dominus p̄/
cibus annuens clamantiuz
faciem plenam gratiaꝝ oſtẽ
dit. Sed hanc infeliciſſimi
velabant. Velabant autem
vt Rabanus dicit. nõ vt eo/
rum ſcelera non videat. ſed
vt a ſeipſis ſicut quondam
Moyſi fecerunt. gratiã co/
gnitionis eius abſcondant.
Quod velamentum vſꝗ ho
die manet ſuper cor eorũ nõ
reuelatum. ſʒ damnabili ce/
citate contenebratum. Ve/
lato domino. Mattheus.

Colaphis eum ceciderunt.
et interrogauerunt eum di/
centes. Propbetiza nobis
chriſte. Quis eſt qui te per/
cuſſit. Nedum collum graui
bus feriũt ictibus. ſed ⁊ dei
virtutem ⁊ ſapientiaʒ velut
ſtultum illudunt. dicentes.
Prophetiza nobis chriſte.
Quis ẽ qui te percuſſit. In
contumeliã dicunt ſm̄ Ra/
banũ. quaſi ei qui ſe a popu
lo vt prophetam haberi vo/
luit cum non eſſet. Et mini/
ſtri alapis eum cedebant.
Mattheus. Alij autez pal/
mas in faciem eius dederũt.
Traditus fuit dominꝰ vo/
luntati eorum. idcirco qui/
libet omnem odij ſui furo/
rem vt voluit ſine cuiuſcũꝗ
prohibitione expleuit. ⁊ vbi
placuit vniuerſorum domi
num percutiendo in dorſo.
facie. collo moleſtabant Id
circo varijs modis percuſ/
ſum dominum memorant.
Sed nec illa tm̄. verũ mul/
ta hic non ſpecificata in euʒ
cõmiſerunt. Ideo dicit Lu/
cas Et alia multa blaſphe/
mantes dicebant in eum.
Hoc incredibile non eſt. ꝗꝛ
et barbam ſanctiſſimã euel/
lebant. genas vnguibꝫ velli/

cabant. quod ⁊ ſi euangeliſte
expreſſe non dixerunt. pro/
pheta tamen non tacuit di/
cens. Multiplicati ſunt ſu/
per capillos capitiſ mei qui
oderunt me gratis. Et iterū
alius propheta. Corp⁹ meū
dedi percutientibus . et ge/
nas meas vellentibus. Eſa.
q̄nquageſimo. Credi poteſt
inſuper fide pia alios p̲ cri/
nes traxiſſe et nōnullos cal/
cibus conculcaſſe. ſed et pu/
gnis cecidiſſe. Quam enim
in eo crudelitatem non exer
cuiſſent viri ſceleratiſſimi q̄
rum voluntati crudeli tradi
tus erat dominus angelo/
rum. Quas ignominias vt
ait intelligitur domin⁹ paſ/
ſus vſqꝫ mane in domo p̄n/
cipis ſacerdotū. Que ⁊ nos
deuoto compatienti quoqꝫ
animo per dies ſingl'os ma
tutinali hora meditantes.
ſaluatori noſtro grati vtinā
inueniamur, qui tanta pro
nobis dignatus ē ludibria
ſuſtinere. Mane autem fa/
cto inquit Mattheus. con/
ſilium inierunt omnes prin
cipes ſacerdotum et ſenio/
res populi. Lucas. et ſcribe
Mattheus. aduerſus Jhe
ſum. vt eum morti traderēt.

Ecce quanta ſollicitudo ait
Beda ſuper Marcum erat
iudeorum in malo . Tota
quippe nocte vigilauerūt vt
homicidium facerēt. Et cuꝫ
defeciſſent ſcrutantes ſcru/
tinio. vtputa ex teſtimonijs
nocturni et tenebroſi conſi
lij non habentes vnde apd̄
Pilatum tāquaꝫ reum mor
tis accuſare poſſent. Ideo
mane facto iteratur conſili/
um. ſi forte in illo aliquid in
uenirent. vl' diſcere poſſent
in quo dominum apud pre/
ſidem morte dignum accu/
ſarent. Sicut etiaꝫ ſ̄m Gre
goriū Omel'. xxv. Vis amo
ris intentioneꝫ multiplicat
inquiſitionis. propter quod
amāti ſemel aſpexiſſe. ſemel
queſiſſe nō ſufficit. Ita et li/
uor odij vindictā quam vna
via inferre non preualet alia
attemptat. Nec ſatis eſt odi
enti ſemel attēptaſſe ſed attē
ptare non ceſſat. donec con
cepta ſi poteſt odia deducat
in opera vindicandi. De h̄
ita loquit' Leo papa ſer. qui
incipit Inter omnia. Hoc
mane iudei nō ort⁹ vob' luc'
contulit ſed occaſus. nec ve/
ſtris oculis ſolitus dies pro
dijt. ſed impijs mētibꝫ noꝝ

tetre cecitatꝫ incubuit. Hoc
mane voƀ templū ꝛ altaria
diruit legē et ꝓphas ademit.
regnū ꝛ ſacerdotiū ſuſtulit.
in luctū eternū oīa feſta vr̄a
ꝯuertit. In iſtis em̄ inſanuꝫ
cruentūqꝫ ꝯſiliū iniſtꝫ tauri
pīgues vituli mľti fremētes
beſtie canes rabidi vt mor/
ti auctorē vite dn̄m glᷓe tra/
deretꝫ. Hec Leo. Cōgregati
itaqꝫ mane. Lu. duxerᷓt illū
in cōſilium ſuum dicentes.
Si tu es xp̄s dic noƀ. Non
veritatem deſiderabant. ait
Beda ſup Lucam. ſed calū
niam preparabant. Siqui/
dem in priori conſilio inter
rogabant. ſi filius dei eſſet.
quatenus ſi id confiteretur
contra eum ſm legem ſuam
que deoꝝ pluralitatem pro
hibuit ꝛ diuini honorꝫ vſur/
pationem ſub mortis inter/
minatione. damnatiōis ac/
cuſationē acciperent. Verū
qꝛ pilatꝰ apud quē accuſare
ꝓtendebant gentilis erat et
idolatra legꝫ edicta paruipē
dens. querūt. ſi tu es xp̄us
dic nobis. tacentes de filio
dei. vt ſi diceret. ego ſū xp̄s.
calūniarenẗ qꝫ ſibi arroga/
ret regiam poteſtatem con/
tra ceſaris ordinationem q̄

dignitatē regiā a iudeis ab/
ſtulerat. Et ob h̄ a rege pu/
niēdus eſſet. Lu. Et ait illis
Si voƀ dixero. nō credetis
mihi. ſ. qꝫ ego ſum xp̄s. ſicut
etiā alias nō credidiſtis nec
ꝟbis nec factis meis. Siq̄/
dem Johan. x. querentibus
iudeis. ſi tu es xp̄s dic noƀ
palam. R̄ndit. Loquor voƀ
et nō creditis. opa q̄ ego fa/
cio in nomie patris mei hec
teſtimoniū ꝑhibent de me.
Si autē interrogauero nō
reſpōdebitis mihi. ſicut nec
alias pluribus eius queſtio
nibus reſponderūt. neqꝫ di
mittetis. quia ſciebat coruꝫ
obſtinationem et precordia
ſm Theo. Ex hoc autem. id
eſt. poſt paſſionem meam et
reſurrectionem. erit filiꝰ ho/
minis ſedens a dextris vir
tutis dei. Quod impletū eſt
in aſcenſiōe. vt habeẗ Mar
ci vltimo. Cum ergo domi/
nus non de tempali regno
ſꝫ magꝫ eterno rn̄dit. ipi ca/
lūniari nō poterant de arro
gatōne regni iuxta intentū
ſuum. vt tn̄ aliquā occaſio/
nem acciperēt ꝯdemnatōis
iuſte. concludere volebāt ex
verbis ſuis qꝫ diuinum ſibi
arrogaret honorem. Unde

inferūt. Lu. Tu ẽs filiꝰ dei
ſcȝ naturalis. nō ħ ſcq̄bat̄ ex
ꝟbis xp̄i. q2 tñ verꝝ erat. no/
luit negare ſȝ nec affirmare
ne calūnie locꝰ pateret. ſȝ rñ
dit. vos dicitis. q2 ego ſum.
Maluit em̄ ſm Bedam ſe
xp̄m filiū dei ꝓbare ꝙ̄ dice/
re. Et licet ꝟbū xp̄i vos dici
tis q2 ego ſum. calūniam nō
haberet ſm veritatē. tñ ꝑ ſu
am maliciā cōcluſerūt. Lu.
Quid adhuc deſideramꝰ te/
ſtimoniuȝ. ipi em̄ audiuimꝰ
ab ore eiꝰ. q̄ſi diceret. ↄuictꝰ
eſt ꝓprio ꝟbo. O inſenſati ex
cecauit vos malicia. Audi/
ſtis ex ore eiꝰ dei reuerentiā
q̄ erat colēdꝰ nō blaſphemiā
q̄ erat crucifigendꝰ. Sȝ at/
tēdamꝰ in his ꝙ̄tus meror
pijſſimū cor dñi cruciabat.
dum infatigabilem in malo
ↄſtanciam. tam exactam inq̄
rendi diligentiā cerneret in
filijs ꝑditōis ad ꝑficienduȝ
ſummū malū. ſcelꝰ ſingulare
innocentis ſcȝ homicidium
īmo verius. ſi phas eſt dice/
re. deicidium. vt Bern̄. loq̄t̄
ita vt vigilijs noctis matuti
nam lucē iūgerent eadē inq̄
rendo. iterꝝ atqȝ iterꝝ replica
rēt ſi inuenire poſſent vnde
cepta peſſima ꝑficerēt. cū tñ

diſcipuli ſui in bono tā timi
di ꝛ tepidi. incōſtātes ꝛ fugi
tiui. ſicqȝ miſtri dyaboli ſua
diligētia et calliditate longe
vincerent famulos dei. Sic
dñs ipe ꝑdixit. Prudētiores
ſunt filij hꝰ ſeculi in genera/
tōne ſua filijs lucis Lu. xvj.
Poſt funeſtū aūt ↄſiliū. poſt
inſanas calūniantiū voces.
poſt cōmenticias ſubordia/
torꝝ teſtiū falſitates. ad exa/
men Pilati pontificū dele/
gatione trāſfert̄. Sicut ait
Lu. Et ſurgens om̄is mul/
titudo eorꝝ duxerūt illū Mat
theus vinctū. Joh̄ ad Cay/
pham in ꝑtoriū. Matheꝰ.
Et tradiderūt eū pontio pi
lato ꝑſidi. Nō Joh̄. ait ad
Caypham in ꝑtorium. Au/
guſtinꝰ exponit ſuꝑ Joh̄. ita
ↄtigiſſe. vel q2 Cayphas dā
nationis xp̄i cauſa perrexit
in pretorium ad Pilatum.
Aut pilatus in domo Cay/
phe pretoriū habebat. ꝛ tan
ta fuit amplitudo vt vtroſ/
qȝ capere potuiſſet. et ſeorſū
habitantem dominū ſuum
et ſeorſum iudicē ferret. Ni/
colaus de Lyra vero dicit
ꝙ textus non debet habere
ad Caypham ſȝ a Caypha.
ſic etem̄ dicit habere textuȝ

in greco.in q̄ ideomate ſcri/
pſit Johes. Duct⁹ em̄ erat
dn̄s a domo i q̄ habitabat
Cayphas ad domū habita
tionis Pilati q̄d ꝓtoriū vo/
cabat qꝛ in ea iudicare ſole/
bat. Ducebant aūt vinctum
Moris em̄ eoꝝ erat ait Be
da ſup Marcum. vt quē ad
iudicaſſent morti. vinctū iu/
dici traderent. Attamen nō
tunc ꝓmum ligauerunt euz
ſed mox compꝑhenſuz nocte
in oꝛto vt Johannes decla
rat. ligauerūt. et ſic duxerūt
eum ad Annam ꝓmuz Hec
Beda. Ter aūt legit dn̄s li/
gatus. i oꝛto. ꝛ apud Annā
vt ſcribit Johānes. ꝛ hic vt
dicunt Matthe⁹ ꝛ Marc⁹.
et veriſimiliter ego ad ſtatu
am dū flagellaret. Cogitet
aīa deuota q̄ꝫtū coartabant
manus illas pijſſimas toti⁹
boni largitrices et eo duri⁹
ꝯſtrinxerunt q̄ cum q̄ſi ma/
leficum ſuis e manibꝫ dila/
bi ſuſpectꝫ maleficijs timue
runt. Neqꝫ em̄ tam vigilan/
ter trinā eius ligatiōem per
euangeliſtas ſpūſſanct⁹ elo/
queret niſi in his iniuriam
multā ꝛ penam duram ſuſti
nuiſſet. Eius inq̄ꝫ q̄ perpe/
tuis abſoluit vincul' alliga/
tos. Tradiderunt aūt dn̄m
pontio Pilato p̄ſidi ſm̄ Ly.
ſup Math. Ponti⁹ erat no/
men ꝓꝓrium. ideo ꝓmo loco
ponit. Nō em̄ ſolent cogno/
mina ꝓꝓrijs noībꝫ anteponi
Etiam nomē illud ſatis cō/
mune eſt in burgundia vn/
de Pilatus iſte erat oꝛiūd⁹.
Erat em̄ natione lugdunēſ
vt dicit mgr̄ in hiſtoꝛijs. et
Joſephus libꝛo antiq̄tatū.
Pilatus aūt erat ei⁹ cogno/
men. Preſes nomen eſt offi
cij ſui dictuz a p̄ſidendo. q̄a
p̄ſidebat iudeis ibidez miſ/
ſus a romanis. Hec Lyra.
Tradiderūt aūt Pilato. vt
ait Leo ſer. q̄ incipit. Decur
ſis dilectiſſimi. tanq̄ꝫ roma/
nis deuoti legibꝫ om̄e iudi/
ciū ptāti ceſarꝫ reſeruaſſent.
Sed experierūt executoꝛez
magꝫ ſeuicie q̄ꝫ arbitrū cau
ſe Offerebāt em̄ ihm̄ duris
nexibꝫ vinctum. colaphis et
alaphis freq̄ntibꝫ ceſū. ſpu/
tis oblitū. clamoꝛibꝫ p̄dam
natum. vt inter tot p̄iudicia
quē oēs vellent ꝑire non au
deret Pilat⁹ abſoluere. Hec
Leo. Impleta eſt hec figu/
ra Judicum. xvj. de Sam/
ſone vincto a Dalida. et tra
dito Philiſteis ſcripta. de q̄

Hieronimus. Adeſt Sam
ſon vinctus a Dalida. i. xp̄s
a ſynagoga. vt in gloſa ſuper
Marcū. ideo etiaꝫ tradiderūt
ihm vinctum ptāti romane
vt h̄ modo alienos ſe oſtēde
rent ab eius interfectōe. Et
ꝓpť eandē cām Johā. ipi nō
introierūt in p̄toriū vt non
cōtaminarent̄ ſꝫ vt mandu/
carēt paſca. id eſt. panes azi/
mos. quos comedebāt i pa/
ſcate. Dies ceperant azimo/
rum inq̄t Albinus in quibꝫ
cōtaminatio illis erat in alie
nigene habitaculū introire
De q̄ Auguſtinꝰ ſup Johā.
O impia cecitas habitacu/
lo videlicet cōtaminari alie
no et non contaminari ſcele
re ꝓprio. Alienigene iudicis
p̄torio ꝯtaminari timebant
et fratris innocentis funde
re ſanguinē nō timebāt. Pi
latus g̊ obſeruantie iudeoꝝ
deferens exiuit foras de pre
torio ad eos. Math. Tunc
videns Judas q̄ eum tradi
dit ꝙ damnatus eſſꝫ. vidēs
inq̄ꝫ mentis conſideratōe ꝙ
damnatꝰ eſſꝫ ihs. cuiꝰ ſancti/
tatē et innocentiā expertus
fuerat. vel ꝙ damnatus eſſꝫ
ipſemet Judas. qm̄ ſuā dā/
nationē audiuit a xp̄o in ce/
na. quē ſciuit ꝓphetā veriſſi/
mū. penitētia ductꝰ. ſꝫ infru
ctuoſa. qꝛ ſine ſpe venie. ⁊ nō
ꝓpter amorē dei. ſꝫ ꝓpť enor/
mitatē rei ⁊ damnatōem ſui
Proceſſit ergo triſticia illa
ac mentiſ anguſtia ex huma/
na verecundia ⁊ timore pe/
ne. et ideo infructuoſa. Re/
tulit triginta argenteos p̄n/
cipibꝫ ſacerdotū et ſenioribꝫ
dicens. Peccaui. tradēs ſan
guinē iuſtum. Chryſ. Vide
veritatē vndiqꝫ fulgentē. p/
ditor de ſeipſo dat teſtimo/
niū ⁊ eoꝝ q̄ ꝯdemnauerunt
opilat ora. At illi dixerunt.
q̄d ad nos. ſ. de pctō tuo. qui
nō ſumꝰ rei in h̄. ⁊ nobis de
h̄ nō eſt cure. tu videris. id ē.
cum ad te ſpectat videre fa/
ctum tuū. Hyla. Profeſſio
audax atqꝫ ceca eſt. emiſſe ſe
iuſti ſanguinē audiūnt et tm̄
extra reatum ſe credunt. et ī
vendente ſcelus conſtituūt.
nec intelligere voluerunt ꝙ
ſi peccauit ille q̄ tradidit ſan
guinem iuſtū. multo amplꝰ
peccauerunt q̄ emerūt. et p̄/
cium offerendo diſcipulum
ad pditōem puocabant. Vi
dens itaqꝫ Judas ſe deriſū
lapſus in deſperatōnem. Et
piectis argētēis in templuꝫ

vnde recepti erāt. et receſſit.
⁊ abiens laqueo ſe ſuſpēdit.
In q̄ ſc̄m Hiero. grauius q̄ꝫ
tradēdo xp̄m peccauit. Cui⁹
rōem aſſignat Nicolaus de
Lira. qꝛ in traditōe xp̄i pec/
cauit ꝯ eius humanitatē di
recte. ſed in deſperatōne illa
peccauit directe ꝯ eius diui
nitatem. quia contra infini/
tatem diuie miſcdie. Et ecce
q̄ pecuniam magꝭ dilexit q̄ꝫ
dn̄m quē tradidit in culpa.
eam etiaꝫ vite ꝓprie p̄tulit in
pena. Nam pecuniā templo
tradidit. ⁊ ſeip̄m perdidit. la
queo ſe ſuſpendens. De hac
deſperatōe Iude ita loquit̄
Leo papa ſermōe q̄ incipit
Deſiderata nobis. Ad idul
gentiā traditoꝛ Iudas ꝑue
nire nō potuit. qm̄ ꝑditōis
filius cui diabolus ſtabat a
dextris ꝑus in deſperatōeꝫ
trāſijt q̄ꝫ ſacramentum xp̄s
generalis redemptiōis im/
pleret. Nam mortuo ꝓ omi/
bus impijs domīo potuiſſꝫ
etiā forte hic ꝯſeq̄ remediuꝫ
ſi nō feſtinaſſꝫ ad laqueum.
Sꝫ maligno coꝛdi nūc fur
tis fraudiū dedito. nūc par/
ricidionalibus commertijs
occupato. nichil vnq̄ꝫ docu/
mentoꝛum miſericoꝛdie ſal/
uatoꝛꝭ inciderat. nec p̄ijs ce/
perat auribꝫ dn̄i v̄ba dicen
tis. Non veni vocare iuſtos
ſed peccatoꝛes. et Venit fili
us hoīs querere et ſaluū fa
cere q̄d ꝑierat. nec intellexe/
rat clementiā xp̄i. q̄ non ſo/
lum coꝛpoꝛeis infirmitatibꝫ
medebat. ſed etiaꝫ vulnera
debiliū curabat animaꝝ. di
cens paralitico. Confide fi/
li remittūt̄ tibi peccata tua.
dicēs et oblate ſibi adultere
nec ego te condemnabo. va
de et amplius noli peccare.
vt ꝑ oīa opera ſua oſtēderet
in illo aduentu ſuo ſaluato/
rem ſe mundi veniſſe nō iu/
dicem. A quo intellectu alie
natus eſt impius traditoꝛ.
inſurrexit in ſemetipſum nō
iudicio ſeuientis ſed furoꝛe
percuntis. vt qui vite aucto
rem interfectoꝛibꝫ vendidiſ/
ſet. in augmentū damnatio/
nis ſue etiaꝫ moꝛiendo pec/
caret. Et ī alio ſer. Merito
inq̄t tibi tua pena cōmiſſa ē.
qꝛ ī ſupplicium tuū nemo te ſe/
uioꝛ potuit inueniri. Et ali/
bi. ſer. q̄ incipit inter omnia
idē ait. Sceleratioꝛ omibꝫ
O iuda infelicioꝛ extitiſti. et
quem patientia non reuoca
uit ad dominuꝫ. deſperatio

traxit ad laqueū. Et ſequit.
Cur de bonitate eius diffi/
dis. qui te a corpis ⁊ ſangui
nis ſui cōmunione nō repu
lit. qui tibi ad cōphenden
dum ſe cum turbis et arma/
torū coborte venienti pacis
oſculūz non negauit. Sed
quia bomo incōuertibilis.
ſpūs vadens ⁊ nō reuertēs
cordis tui ſecutus es rabiē.
et ſtante diabolo a dextris
iniquitatē quā in ſanctoruz
omnium armaueras caput.
in tuū verticē retorſiſti. et qꝛ
facinus tuū omnē menſurā
vltionis excelſerat. te babet
iniquitas tua iudicem. te pa
tenter tua pena carnificem.
Hec Leo. Quāto tibi meli/
us fuerat. vt chriſti pedibuſ
te bumiliares. ⁊ ab eo indul
gentiā peteres qui nemineʒ
ad ſe venientē repellit. Ut ẽ
ei quia ad fontem miſericor
die p ſpem venie non rediit.
ſed ꝓprij ſceleris immanita/
te deſperauit. Interijt autē
ſuſpendio ſm Rabanū. vt ſe
oſtenderet celo terreqꝫ exoſuʒ.
qui nō ſolū proditōnis cul/
pam emēdare noluit. ſed eti
am bomicidij ꝓprij ſcel⁹ ad/
didit. Recte etiā ſuſpenſus
in aere interijt. ⁊ crepuit me/
dius. diffuſaqꝫ ſunt oīa viſce
ra ei⁹. vt dicit Petr⁹ Actu. j.
Quia ſepultura dignus nō
fuit. indignus ſiqdem boim
angelorūqꝫ ꝯſortio locūqꝫ ī
celo cū angelis accipere in/
dignus extitit. Indign⁹ fuit
in terra colligi īter bomīes.
quia in terra exiſtens ſocioſ
accepit demones. quib⁹ aer
ille caliginoſus vſqꝫ in diem
iudicij deputatus eſt locus.
Principes aūt ſacerdotum
acceptis argenteis dixerūt.
nō licet eos mittere ī corba
nā reſeruatoriū oblationuʒ
qa corbana bebraice obla/
tio eſt latine. quia pciū ſan
guinis eſt. Uere in boc ꝟbo
ait Hieronym⁹. culicē liqua
bant. glutiētes camelū. Si
eīn ideo nō mittūt pecuniaʒ
in corbanā. id eſt. gazopbila
tiū. ſiue in dona dei. quia p/
cium ſanguinis eſt. cur ipſe
ſanguis effunditur Unde ⁊
Auguſtinus. Qualis illa in
nocentie ſimulatio fuit. pe/
cuniā ſanguinis nō mittere
in arcbam. ⁊ ipm ſanguineʒ
mittere in ꝯſcientiā. Si eīn
illicitū fuiſſet pciū ſanguiniſ
in vſus tēpli expēdere. ſicut
ipe Dauid quia ſanguinem
multū fudit ab edificatione

tēpli eiꝰ ꝓhibitꝰ eſt.ij. Re.vij.
nō dubiū ꝙ ideo nō licuiſſet
vt oñderet̄ īmanitas homi/
cidij.in eo ꝙ dn̄s nō ſolū ho
micidiū.ſꝫ ⁊ omīa ꝯcurrētia
abominat̄. Vn̄ ⁊ Leo in ſer
mone q̄ incipit. Sponſiōis
Cuiꝰ inq̄t cordis ē iſta ſimu
latio ſacerdotū. cōſcia capit
qđ tēpli archa nō recipit Re
futat̄ illiꝰ ſāguis taxatō.cuiꝰ
nō timet̄ effuſio. Quātiſlibꝫ
vos circūtegat̄ fallacie vm
bracul̄.manet initū cū tradi
tore cōmertiū. qđ iuſtū ſan/
guinē ſic̄ nō licuit cōparauit
Cōſilio itaqꝫ inito.emer̄t ex
illis agꝝ figuli in ſepulturā
ꝑegrinoꝝ.ꝓpria ſepulchra n̄
hn̄tiū.ꝓpt̄ h̄ vocatꝰ ē ager il/
le acheldemach.h̄ ē ager ſan
guinis.vſqꝫ in hodiernū diē
Qđ ex dei ordinatōne factū
eſt.ad memoriā ꝑditiōis iu/
de.paſſiōis xp̄i.⁊ ꝑpetuū im
pietatis ſignū. Tūc impletū
eſt ꝑ Hiere.qđ dictū ē. Sꝫ
vt Hiero.ait.nō eſt de textu
nec in antiq̄s codicibꝫ habe
tur. Eſt autē auctoritas illa
ſentētialit̄ in Zach.ca.xj.nō
v̄baliter. Ait aūt Hiero. Le
gi nuꝑ in q̄dā hebreo volu/
mine.qđ nazarene ſecte mi/
hi hebreꝰ obtulit Hieremie

apocrifū.in q̄ h̄ de v̄bo ad v̄
bū ſcp̄ta reperi. Orige.etiāꝫ
ſuꝑ Matth. In ſecretis ait
hieremie h̄ teſtimoniū reꝑit̄
⁊ acceperūt triginta argēte/
os.p̄ciū appreciati.i.ipiꝰ xp̄i.
quē app̄ciauerūt a filijs iſrl̄
qꝛ illud p̄ciū fuit ꝯſtitutum
int̄ iudā ⁊ ſacerdotes q̄ erāt
de filijs iſrl̄. Et deder̄t eos ī
agꝝ figuli.i.ꝓ agro figuli ſic̄
ꝯſtituit mihi dn̄s.i.ꝯſtitutū
mihi reuelauit. Placet nunc
breuiꝰ attendere q̄ꝫtū in hoc
Iude ſuſpēdio ⁊ cet̄is dict̄
creuit triſticia ⁊ dolor in cor
de pijſſimi ſaluatoꝛ. q̄d eñ
dn̄o triſtiꝰ eſſe poterat q̄ꝫ eo
iā in oꝑe redemptiōis ꝯ dia
boluꝫ infligente ac ꝓ totius
mundi ſaluatiōe vſqꝫ ad ſan
guinis effuſionē laboranti.
tantū a diabolo ſpoliū per/
peti.atqꝫ amittere irrecupe/
rabilit̄.vnū de intimis.vnū
de duodecim. talem ⁊ tantū
qualis ⁊ quantꝰ ſupra deſcri
ptus eſt. Et quidē priꝰ dum
vendidit grauiter ꝯtriſtauit
ſed nūc incōꝑabiliter mag̃
Tum qꝛ nūc maiori pecca/
to peccauit.tradēdo eñ in fi
liū.finalit̄ deſperādo pecca/
uit in ſpm̄ ſctm̄. Tū qꝛ irre/
mediabilit̄ ſuſpēdio cecidit.

Nā a pctō traditōis reſurge
re potuiſſet ſi voluiſſet ꝓpter
qđ p⁹ vēditōnē varijs medijſ
dñs eū reuocare ſtuduit Et
ſiē Chryſ. omel.x.ait. āmo/
nebat. ſuadebat.et oī ſtudio
eū ſanare curabat. Nā de p/
ditōis crimīe eum notauit.
nec tñ oībꝫ publicabat.đ ge/
henna locut⁹ ſepiſſime. ve in
quit homini p quē ꝛc̄. De re
gno celoꝝ tractauit aſſidue.
terruit penis. aliexit pmijs
ac bñficijs.pedes lauit cum
ceteris diſcipul.ad comeſti/
onem admiſit corporꝫ ſui et
ſanguis.pbuit oris oſculuꝫ.
auiſauit ꝛ nominauit amicū
vt de indulgentia redderet
certū.pſtrauit eū nihilomi/
nus cū turba atq; excitauit.
vt ptāte corpis ꝛ anīe ſue co
gnita rediret p pnīam quaꝫ
effugere nō poſſet p maliciā
ſed finali deſperatione q̄ ſu/
ſpendio ſeipm occidit. oēm
xpi laborē circa ſe et miſeri/
cordiā euacuauit. ꝛ viam re/
deundi penit⁹ iterclusit. Cū
g fons miſcdie p pctō tradi/
tiōis tātū doluit ſicut dicit
Chryſ.vbi ſup dicēs. Dñs
nr̄ illi⁹ delictū lacrimauit.ita
q teſte euāgeliſta cū vidiſſet
eū turbat⁹ eſt dicens, vn⁹ ex
vobis tradet me. Quāta mi
ſericordia dñi. tradit⁹ p tra/
ditore dolet. pdit⁹ p pditore
turbat. Quis exprimere pua
let q̄ꝫtū p pctō illo maxio ir/
reuocabilit dānāte ſaluator
omniū triſtabat. Auxit de/
niq; dolorē xpi ꝛ triſticiā ini/
mici exultatio de capta rapi
na. ꝛ defamatio amplior ſui
ꝛ cet⁹ apłoꝝ.ſiē vni⁹ delictū
in oēs ꝯuerſatōis ſue ſocios
fama diffundit.ſed vehemē
tius duricia pfidoꝝ iudeoꝝ
afflixit.q̄s nec ꝯfeſſio pecca/
ti ipſi⁹ Jude. nec reſtitutio
precij.nec opatio ꝓprij ſuſpē/
dij emolliuit.qꝛ nec penitēti
nec pñciēti nec ſe ſuſpendēti
iude crediderūt Sꝫ nūc cū
euāgeliſta reuertamur ad hi
ſtorie pſecutōeꝫ vñ digreſſ⁹
factus eſt. Ait em̄ Matthe⁹
Jeſus aūt ſtetit ante pſidē q̄
pncipes ꝛ vniuerſa ppłi mul
titudo vinctū ihm pduxerāt
tanq̄ mortꝫ ſupplicio puniē/
dū. Et Jo. Et dixit. Quam
accuſatōnē affertꝫ aduerſus
hoīem hūc.tot.ſ. mortꝫ indi
cijs mihi pſentatuꝫ. Erat eī
mos romanis nō ꝯdemna/
re niſi cui⁹ pmo accuſationē
audiuiſſent. atꝫ locū defēdē
di habuiſſet. vt đꝛ Act.xxvi.

Pilatus aũt erat iudex a ro
manoꝝ imperatoꝛe ꝯſtitut⁹
Reſponderũt ⁊ dixerũt Si
non eſſet hic malefactoꝛ nõ
tradidiſſem⁹ tibi eum. Ma
lefactoꝛ nõ qualiſcunq; ſed
publicus. cui ꝓpter euidenti
am maleficiȷ̃ locus defenſio
nis nõ datur. de q̃ de⁹ pꝛece
pit. Maleficũ ne patiarƷ vi/
uere. Ecce inſatiabilẽ iudeo
rũ inuidiã. Ecce iauditã do
mini innocẽtis blaſphemiã
Sicut hunc nõ q̃libet moꝛ
te. ſed moꝛte turpiſſima con
demnari voluerũt. ita cõten
ti nõ ſunt dñm vt malefacto
rem quẽlibet moꝛte dignũ.
ſed vt ſceleratiſſimũ infama
re. ſiquidem deteſtabilioꝛes
ſunt nequã publici q̃ꝫ occul
ti ſolum. publici aũt quoꝛuꝫ
maleficia nulla tergiuerſati
one celari pñt. nec iudici. nec
ꝑpl'o accuſandi ſunt. ſed ſine
ſtrepitu iudiciȷ̃ ⁊ iuris oꝛdi/
ne. nullo defenſiõis loco eis
conceſſo ſunt ꝯdem̃nãdi. vt
habeť. ij. q. i. de manifeſta. et
cap̃. Quia vero. ⁊ cap̃. ſcelus
eadem. q. Non enim manife
ſta accuſatiõe indigẽt. Am/
broſius ſuꝑ epl'aꝫ. ij. ad Co
rinth. ⁊ glo. Geñ. xl. Euiden
tia patrati criminis nõ indi
get clamoꝛe accuſatoꝛis. ſic
apoſtol⁹ eum qui cũ nouer/
ca foꝛnicatus fuerat abſen/
tem ⁊ nõ auditũ ꝯdemnans
ſathane tradidit. eo ꝙ crimẽ
ſuum apoſtolo ꝑ ſpm̃. et fra
trib⁹ ꝑ facti euidentiã mani/
feſtũ fuit. vt talem ergo ſcele
ratiſſimũ dominũ infama/
rũt quẽ coꝛam iudice accuſa
re ac defenſionis locũ cede/
re recuſarũt dicẽtes. Si nõ
eſſet hic malefactoꝛ ⁊c̃. Do/
loſe nihilominus id egerũt.
ſciẽtes ꝙ nullã cauſaꝫ moꝛ/
tis ꝯtra eũ in iudicio dedu/
cere valebant. idcirco cauſe
cognitiõem ſuppꝛimere ſtu/
duere. volentes ꝑſuadere ꝙ
ſua examinatio ſufficere de/
beret iudici. quaſi dicerent.
tante ſumus iuſticie virtutƷ
et religionis et auctoꝛitatis
cõpꝛobati. ⁊ ſimul ꝯgregati
comparem⁹. ſenioꝛes. ſcribe
phariſei ⁊ pontifices. niſi eũ
diligenter examinaſſemus ⁊
dignũ moꝛte inueniſſemus
nõ eum iam ꝯdemnatũ a no
bis tradidiſſem⁹ tibi ad pu/
niendũ. Ideo nõ opoꝛtet a/
liam fieri diſquiſitõem. ſim/
pliciverbo noſtro credendũ
eſt. ſic filiȷ̃ iniquitatis coꝛam
iudice ſe iuſtificant. vt inno

cēti magꝭ nocere valeāt Sꝫ
hāc eoꝝ aſtutiā refellit Aug.
ſuꝑ Jo. dicēs. Interrogent ꝛ
rn̄deāt a ſpiritibꝫ imūdis li
berati. lāguidi ſanati. lepro/
ſi mūdati. ſurdi audientes.
muti loq̄ntes. ceci videntes.
mortui reſurgētes. ꝛ qđ ſuꝑ
oīa ē ſtulti ſapiētes. vtꝝ ſit ie
ſus malefactor. ſed iſta dice
bāt de q̄bꝫ ꝑ ꝓpham ipē p̄di/
xerat Retribuebāt mihi ma
la ꝓ bonis. Pilatꝰ v̄o cui ni
hil ꝯſtabat đ maleficijs dn̄i
imo q̄ ſciebat ꝙ ꝑ inuidiam
eū tradidiſſent vt Math. re
fert q̄ſi indignatꝰ. Jo. dixit
eis. Accipite eū vos. ꝛ ſcḋm le
gē vr̄aꝫ iudicate. q. d. ſcḋm Ly
rā. Si ſufficit vr̄a examina/
tio ſufficiat ꝛ vr̄a ſn̄ia. Dixe/
rūt ḡ iudei. Nob nō licet in/
terficere queq̄ꝫ. Augꝰ. ſuper
Jo. Quid ē qđ loq̄t inſana
crudelitas. an nō licet iterfi
cere quē interficiendū offe/
rebāt. an nō interficiebāt cū
clamabāt. crucifige. Quid ē
qđ dixerūt. nob nō licet iter
ficere quenq̄ꝫ. dū lex dat ho/
micidas. adulteros. ꝛ taliuꝫ
reos ſceleꝝ occidere vł lapi/
dare. niſi forte h̄ ideo dixiſ/
ſent ꝓpt diei feſti veneratōēꝫ
vt nō liceret eis in die feſto
occidere hoīem. ob cuiꝰ ve/
nerationē etiā ꝓtoriū iudicꝭ
intrare noluerūt. Quō o iu/
dei. o falſi iſraelite. nō occidi
ſtis eū quē app̄hendiſtꝭ. quē
duxiſtis. quē p̄ſidi tradidiſtꝭ
quē crucifigi popoſciſtꝭ. Au
dite q̄d ꝯtra eos ꝓpheta cla/
mat. Filij hoīm dentes eo/
rū arma ꝛ ſagitte. ꝛ lingua eo
rū gladiꝰ acutꝰ. Ecce q̄bꝫ ar
mis. q̄bꝫ ſagittꝭ. q̄bꝫ gladijs
iuſtū interfeciſtis. Hec Au
gꝰ. Poteſt etiā intelligi ꝙ li/
cet occidere poterāt lapidā/
do. quō occiderūt ſtephanū
Actuū. vij. crucifixio tn̄ que
erat mortis genꝰ turpiſſimū
erat eis romanoꝝ auctorita
te ꝓhibita. Et h̄ mortꝭ gene
re volebāt dn̄m occidi. ſicut
p̄dictū erat Sap. ij. Et mor
te turpiſſima ꝯdemnemꝰ eū.
Ideo addit euangeliſta. vt
ſermo ieſu impleret. ſignifi/
cans q̄ morte eſſet moriturꝰ
Siquidē ſepe p̄dixerat do
minꝰ diſcipul. q2 tradēdꝰ eſ
ſet gētibꝫ. illudēdꝰ. flagellan
dus ꝛ crucifigendꝰ. Mat. xx
ꝛ alibi. Uidētes ḡ iudei ꝙ ſi
ne accuſatōe dn̄i apud Pila
tū intentū ſuū obtinere non
poſſent. Lu. ceperūt eū accu/
ſare dicētes. Hūc inuenimꝰ

ſubuertētē gētē nr̄az. ⁊ ꝓhi/
bētē tributa dari ceſari. ⁊ di
cētē ſe xp̄m regē eē. In trib9
falſo accuſabāt. Et q2 auer/
teret ꝑpl'm ab obſuātia legiſ
moyſi. qđ falſū erat. qm̄ pub
lice p̄dicabat. nō veni ſolue
re legē ſed iplere Matth. v.
quā etiā vſqꝫ ad mortē ſua/
uit. Scđo q2 ſua p̄dicatiōe
ꝓhiberet dari tributa ceſari
cui9 oppoſitū docuit Mat.
xxij. dicēs. Reddite q̄ ſūt ce/
ſaris ceſari. ⁊ q̄ ſunt dei deo.
Ipſe q̄ꝫ ſoluit didragma ꝓ
ſe ⁊ petro. Mat. xvij. Et ter/
tio. q2 volebat ſibi vſurpare
regnū iudeorū. qđ ex eo fal/
ſum eſſe patet. q2 cū querere
tur a populo vt raperet ab
eis in regem. fugit. vt habet
Joh. vj. Pilat9 aūt de p̄mo
ſcꝫ auerſione ꝑpl'i ab obſuā/
tia leg̃ Moyſi nō curabat.
quia erat gētilis. Scđm no
uit falſum. audierat enim re
ſpōſionē dn̄i de tributo. Jō
de tertio qđ eē poterat ꝯtra
imperiū romanū qđ a iude/
is abſtulit dignitatē regiaꝫ.
ſic ⁊ ipi poſtea teſtificati ſūt.
q̄ eī inquiūt. ſe regē facit cō/
tradicit ceſari. Jo. xix. Pila
tus piclitari timuit ſm Cry
ſoſto. ſi nō diligent' inq̄reret

de crimīe leſe maieſtat̃. ideo
vt xp̄m mag̃ pacifice ⁊ exq̄ſi
te examinaret. Jo. introiuit
in p̄toriū pilatuſ. ⁊ euocauit
ih̄m. nihil iudeis tumultu ir
rationabili mortē ei9 peten/
tib9 rn̄dentez. Sciuerat em̄
illud Eccl. xxxij. Ubi nō eſt
audit9 ibi nō effundas ſer/
monez. Uocauit inqꝫ extra
tumultū in p̄toriū. q̄ iudei n̄
audebant introire. Et dixit
ei. Tu es rex iudeorū. q̄ſi di.
eſt h̄ verꝫ qđ tibi imponit' q
velis tibi vſurpare regnum.
Querebat autez vtꝝ de iure
eſſet rex. q2 de facto ꝯſtabat
xp̄m regē nō eſſe. ꝓpter qđ fa
ctū intuens. Theo. h̄ dic̄ in
terrogaſſe Pilatū in cōtem
ptum obiecti criminis. ⁊ ac/
caſationē iudeorum ſubſan
nando. q. d. Tu paup. humi
lis. nudus. cui nullus adiu/
tor. accuſaris de regno. Re/
ſpondit ih̄s. A temetipſo h̄
dicis. an alij dixerūt tibi de
me. Reſpōdit Pilat9. Nū q̄d
ego iude9 ſum. q. d. ex me nō
concepi hanc opinionem de
te. quia nō ſum iude9 vt poſ
ſim inueſtigare ex libris iu/
daicis q̄s debeat eſſe rex iu/
deoꝝ. ſed ad peritos leg̃ ꝑti
net. ideo ſubdit'. Gens tua

⁊ poſſitifices tui tradiderunt
te mihi. accuſantes te ſup̱ h̄
Quid feciſti. q. d. videtur ꝙ
ſis in aliq̄ culpabilis. ex quo
illi q̇ ſunt de gente tua. ⁊ tan
te auctoritatꝭ ſicut pōtifices
te accuſant. Si ḡ rex nō es.
de q̄ accuſaris. q̇d feciſti. Je
ſus volens excludere falſaȝ
opinionē de regno eiuſ qua
accuſatus fuerat a iudeis q̄i
illicitū affectauerit regnum.
vel qꝛ ſolent regnaturꝭ inui/
dere regnātes. atꝙ inſtrue/
re tanꝙ bonus mgr̄ q̄ſi qua
le ſit regnū eius quodꝙ nec
aduerſum ſit romanis ſiue
iudeis reſpondit. Regnum
meū nō eſt de hoc mūdo. id
eſt. nō quero huiꝰ mūdi tp̱a/
le ⁊ tranſitoriū dominiū. qd̄
ꝓbat dicens. Si ex h̄ mun/
do eſſet regnum meū miſtri
mei vtiꝙ decertarēt vt non
traderer iudeis. Omne em̄
regnū tp̱ale firmitatē habȝ.
nō ſolū ab ip̄o rege cū ſit vnꝰ
ſolus hō. ſed etiā a miniſtrꝭ
ɔtra aduerſarios ꝓ ip̄o pu/
gnantibꝫ. ſed nihil tale que/
rebat ieſus. verūtamē quia
rex erat cōcludit. Nunc aūt
regnum meuȝ nō eſt hinc. id
eſt. q̄ntū ad hec tp̱alia q̄ren/
da. Reſpondit Pilatꝰ. ergo
tu es rex. licet regnū tuū ſit
alibi. vel tale de quo non in/
tromittūt ſe romani. Reſpō
dit Jeſus. tu dicis. quia rex
ſum ego. ⁊ ita verū eſt. Et cō
ſequenter ſ̄m Lyrā decla/
rat huius regni ɔditionem.
Ego in hoc natus ſum. tem
poraliter. ⁊ ad h̄ veni in mū
dum. p̱ carnis aſſumptōnē.
vt teſtimoniū p̱hibeam ve/
ritati. docendo ⁊ radicando
veritatē de diuinis in cordi
bus fideliū. Omis q̇ ē ex ve/
ritate ꝑma. q̄ deꝰ eſt. nō ſolū
p̱ creationē ſed imitationē ⁊
ſubiectionē. audit vocē meā
corde credēdo ⁊ op̱e obedi/
endo. ⁊ p̱ ɔſequens in talibꝫ
ſpūaliter regno. ⁊ tale regnū
in nullo impediebat impe/
ratoris romani dominium
Dicit ei Pilatus. Quid eſt
veritas. Non q̄rit Pilatus
veritatis diffinitionem ſ̄m
eundē Ly. Sed que eſt illa
veritas. cuiꝰ v̄tute ⁊ p̱ticipa
tiōe hoīes efficiunt̄ d̄ regno
xp̄i. Sed huiꝰ queſtiōis ſo/
lutionē nō expectauit. Vel
qꝛ indignꝰ fuit eā audire ſ̄ȝ
Auguſtinū. quoniā iudiciū
ſuū a veritate incohauit. ſed
in veritate non māſit. quin/
imo in peruerſitate finiuit.

ſō deꝝitate q̃ſtionē facere po
tuit. ſed finale rn̄ſum audire
non meruit. Vel q2 ſm̄ Ly.
q̃ſtio erat de reg̃ ſpūali xp̄i.
ip̄e aūt nō hēbat intromitte
re ſe niſi de tꝑalibꝫ. ⁊ iō h̄ ad
uertēs dimiſit illiꝰ q̃ſtionis
ꝓſecutionē. Ul̉ tertio ſm̄ eū/
dē. q2 iā ꝑcepat xp̄i innocen
tiā. q2 nō machinabat̉ ꝯ ro/
manū imperiū. q̃rendo tꝑa
le regnū. ⁊ iudeoꝝ maliciaʒ.
iō p̄termiſſa queſtiōe p̄dicta
voluit ꝓcedere ad eiꝰ libera
tioneʒ. idcirco cū h̄ dixiſſet.
iteꝝ exiuit ad iudeos. vt ino
centiā eiꝰ declararet. Et di/
xit eis. Ego nullā iuenio in
eo cām. ſ. morte dignā. Hoc
eſt qđ ip̄e dn̄s ait. Beda ſuꝑ
Lu. Pridie q̃ꝫ pateret̉ inta/
lia diſcipulis ait. Venit p̄n/
ceps mōdi hꝰ. ⁊ ī me n̄ hʒ q̇c/
q̄ꝫ. Et q̇dē p̄nceps mōdi. h̄ eſt
pilatꝰ. eū abſoluit in q̄ nihil
cauſe q̄ dānaret inuenit. Iu
dei aūt q̇ nō eq̇tatꝭ amore ve
rū iueſtigare. ſʒ īuidie ſtimu
lo iuſtū dānare ſatagūt. Lu.
inualeſcebāt. ſ. clamoribꝫ. q2
defecerunt rōnibꝫ dicentes.
Cōmouit ꝑplm̄. docēs ꝑ vni
uerſam iudeā. incipiēs a ga/
lilea vſqꝫ huc. q. d. ſm̄ Theo.
Peruertit ꝑplum nec in vna
ꝑte tm̄. ſʒ in ꝑte galilee ince/
pit ⁊ hucuſqꝫ ꝑuenit. trāſiēs
ꝑ iudeā. Sʒ ſm̄ Ni. de lyra
ſuꝑ Lu. galileā noiant. vole
bāt em̄ eū notare ꝙ eēt filiꝰ
iude galileo. q̇ tꝑe natiuitatꝭ
xp̄i inducebat ꝑplm̄ ad rebel
landū iꝑatori romano. dicēſ
iudeis eē illicituʒ ꝓfiteri ali/
quē dn̄m t̉renū. ſed ſolū de/
um. ꝓpter qđ ⁊ ip̄e cū ſibi ad
herētibꝫ periȷ̄t. vt h̄r Act. v.
Quoꝝ ſeq̄ntiū aliq̇s Pilatꝰ
occidit ſm̄ Cyrillū. de q̄ h̄r
Lu. xiij. vt vel ſic Pilatꝰ exar
deſceret ꝯ xp̄m. Sʒ nō ad/
uertit. imo falſuʒ reputauit.
ſciēs xp̄m dixiſſe Reddite q̄
ſūt ceſarꝭ ceſari. et q̄ ſunt dei
deo. Et ꝑ h̄ oñdens ꝙ pote/
rāt eſſe ſubiecti nō ſoli đo ſʒ
etiā tꝑali dn̄o. Beda ꝟo ſuꝑ
Luc. h̄ ait. Accuſantiū ſmo
magꝭ ⁊ eū q̇ accuſat̉ innoxiū
⁊ eos q̇ accuſant docet eē ꝑ/
uerſos. Docuiſſe ei ꝑplm̄. ⁊ a
p̄ſtini tꝑis ignauia docēdo
cōmouiſſe. taliqꝫ actu a gali
lea vſqꝫ ad iudeā. h̄ ē. totā a fi
ne vſqꝫ ad finē t̉rā ꝓmiſſiōis
ꝑtrāſiſſe. nō crimīs. ſed indi
ciū ꝯſtat eſſe ꝟtutꝭ. Sʒ nūc
chariſſimi ꝯſideremꝰ diligē
ter dn̄m ſtantē ante preſidē.
et vt dictū eſt nō iudeis cri/

minātib9.ſed p̄ſidi hūilit̄ re/
ſpondentē. Quis ante quē.
He9 ante hoīem. viuoꝝ moꝛ
tuoꝝq̄ꝫ iudex potētiſſimus
an̄ moꝛtal' regꝫ officialē. ino/
cens ⁊ oīs pcti neſci9 an̄ in/
circūciſum canē legiſlatoꝛ ⁊
oīs regula iuſticie ante ido/
latrā iniquū. ius ⁊ deū igno
rantē. ſauciauerūt h̄ oīa in/
terioꝛa coꝛdis dn̄ici. q̇ etiaꝫ
oꝑante fontali miſcdia ſuꝑ
inimicoꝝ iuſta punitōe licet
fut̄a illacrimat̄. Vidēs inq̇t
Lucas ciuitatē fleuit ſuꝑ il/
lā. Einſdē. xix. Sꝫ mag̃ in/
durata inuidia iudeoꝝ ꝓpl'i
peculiarꝫ cui legē et ꝓphetas
dedit, ꝓpt' q̄s deniq̄ꝫ dig̃c9 eſt
p̄ncipalit̄ in hūc mūdū veni
re. de eoꝝ genere naſci. q̄re/
re. ſ. oues q̄ ꝑierūt dom9 iſrl'.
q̄rū vicit malicia incircūciſi
iudicis veritatē. tāta ſiq̇dez
erāt ferali rabie indurati vt
a iudice barbaro molliri nl'/
lis medijs poſſent. Judica/
bit doloꝛē coꝛdis dn̄i certi9.
q̇ in filio p̄ ceteris electo la/
boꝛes vniuerſos et expēſas
ꝑdidit. q̇ i gremio ſerpentez
nutriuit. q̇ p ſingl'ariſſimis
bn̄ficijs magna cū caritate
impēſis ꝑſecutoꝛē ac moꝛta
lē inimicū i filio ꝓpꝛio repoꝛ

tauit. Pilat9 aūt audiēs ga/
lileā. interogauit. ſi hō galile9
eſſet. Et vt cognouit ꝙ ď he
rodis ptāte eſſet remiſit euꝫ
ad herodē. qꝛ ⁊ ip̄e hieroſo/
lymis erat his dieb9 ꝓpter ſo
lennitatē paſcalē. qꝛ iudeus
nat9 erat. Pr̄ em̄ ſuus amo/
re vxoꝛis ſue q̄ iudea fuerat
tranſiēs ad ritū iudaiſmi ſe
circūcidi fecerat. vt dicit Jo
ſephus. Hoc egit pilat9 ſ̄m
Bedā. Ne ꝯ eum quē inſon
tem ⁊ ꝓpter inuidiā traditūꝫ
cognouerat. ſententiaꝫ dare
cogeret̄. Jdeo Herodi eum
miſit audiendū. vt ip̄e poti9
eum q̇ eius patrie tetrarcha
ex ſtebat vl' abſolueret vl' pu
niret. Vel ſ̄m Ly. hoc egit.
tum vt Herodi deferret. ſe/
quens in h̄ legē romanoꝛū.
q̄ ſ̄m Theo. iubebat quēli/
bet a p̄ncipe ſue ditiōis ꝯdē
nari. tum qꝛ credebat ꝙ libē
ter liberaret hoīem q̇ eēt de
terra ſua. maxime innocētē.
Dicit̄ aūt dn̄s galileus ſiue
de terra galilee. nō qꝛ ī ea na
tus ſit. Naſcit̄ em̄ ī bethleeꝫ
iude. ſed qꝛ ibi ꝯcept9. nutri
tus. ⁊ plurimuꝫ cōuerſatus.
Vel ſ̄m Be. diuia ꝓuiden
tia h̄ factū eſt. ne aliq̄ iudeis
excuſatio maneret. q̄ſi nō ip̄ſ

ſʒ romani xp̄m crucifixerint Herodes q̄ʒ q̄ natu ꝛ religione erat iude⁹ cum exercitu ſuo q̄d de illo ſenſerit ē oſtētare p̄miſſus. ſimul ꝛ impietas vtriuſq̄ꝫ puincie. iudee. ſ. in q̄ nat⁹ eſt. ꝛ galilee in q̄ nutrit⁹ eſt ꝛ ꝯuerſat⁹ in ei⁹ necē cōſpirantis in his oſtendit. Hec Beda. Cōcurrūt iterꝫ turbe cū p̄ncipib⁹ ſuis. ꝛ agnū mitiſſimū adhuc vt credit ligatū. nihil em̄ de ſolutione vinculoꝝ apud Pilatū legit. ptrahūt iniurioſe ad herodē. Herodes autē viſo ieſu gauiſus eſt valde. nō ex deuotione ſed ꝓpter curioſitatē. Ideo ſequit. Erat em̄ ex multo tp̄e ſcʒ a tp̄e decollatōis Iohānis baptiſte. cupiēs videre eū. eo q̄ audiret multa de eo. Et ſperabat ſignū aliq̄d videre ab eo fieri Sperabat etiā ab eo audire quedā curioſa et inſolita. ideo interrogabat eū mult̄ ſmonib⁹. nō ſic ſtudioſus ſʒ ſic curioſus. nō ſic veritatis amatoꝛ. ſʒ ſic tēptatoꝛ. nō tā q̄ꝫ lucratiu⁹ q̄cq̄ꝫ vtilitat̄. ſʒ tāq̄ꝫ patiēs nouoꝝ cupidis. Et iō int̄rogabat eū q̄ſi deriſorie ſe habens ad ip̄m. Et ēi ſubſānās ſm Theo. Nec eū reputabat ſaluatoꝛē ſed incantatoꝛē ſm glo. Ideoq̄ꝫ ipſe nihil illi reſpondebat. tacuit ꝛ nihil fecit ſm Ambꝛoſiū ſup Lu. Quia nec illius crudelitas merebat diuina videre. ꝛ dn̄s iactantiā declinabat. Stabāt aūt p̄ncipes ſacerdotū ꝛ ſcribe ꝯſtant accuſantes eū. In quib⁹ accuſauerint. euangeliſte tacent. q̄ꝛ foꝛte in eiſdē in q̄b⁹ coꝛaʒ Pilato accuſabāt. dn̄s autē ſicut Herodi. ita ꝛ accuſantib⁹ nihil rn̄dit. Ubi Beda ſup Lucā. Accuſantibus ſe p̄ncipib⁹ ſacerdotū ꝛ ſcribiſ dn̄s apud Pilatuʒ pauca. apud Herodem nulla reſpōdit. Nam iuſtuʒ ꝑfecto erat vt pilato ſicut inuitus ferebat ſententiā aliqua in parte reſpōderet. Herodē vero ceteroſq̄ꝫ iudeoꝝ optimates q̄ cōtra legis ſue decreta innoxiū ꝯdemnabāt. idignos p̄ oīa ſuo ſmone duceret. Ubi ergo tacebat. q̄i agnus toto ꝑ grege immoland⁹ patientiā pꝛeſtabat. Ubi vero reſpōdebat. q̄ſi paſtoꝛ bon⁹ ꝑ creditis ſibi ouib⁹ ꝯ luporū latronūq̄ꝫ iſidias pugnabat. Hec Beda. Uidēs aūt Herodes q̄ chꝛiſtus nullū

ſignū faceret. nec ṽbū aliq̃d
ad interrogata rn̄deret. nec
ſe ꝯtra accuſatores defende
ret. reputauit eū ideotā ⁊ fa/
tuū. Et ideo ſpreuit eū He/
rodes cū exercitu ſuo. Et ex
ercitus herodis euꝫ ſpreuit.
vt oēs in eadeꝫ culpa pares
eſſe monſtrarent̄. Nō ſolum
aūt ſpreuit. ſed ⁊ illuſit. indu
tū veſte alba. vt tali ſigno ab
om̄ibꝰ fatuus putaret̄ Erat
em̄ veſtis ludicra qua fatui
ab alijs hominibꝰ diſcernū/
tur. Veruꝫ ſm̄ Ambro. ſup
Lu. nō ocioſum erat ꝙ veſte
alba induit̄ ab herode. ima/
culate tribuens indicia paſ/
ſionis ꝙ agnus dei ſine ma
cula cū gloria peccata mun/
di ſuſciperet. Et ita illuſum
remiſit ad Pilatū. vt euꝫ ho
noraret ſicut pilatꝰ ei detule
rat. In q̃ tn̄ ⁊ ipē Herodes
cōuincit̄ in necē dn̄i ꝯſenſiſ/
ſe. Quia em̄ fuerat ſibi miſ/
ſus tanq̄ꝫ homo ſue ditiōis.
cū in eo cauſam nō inuenit.
debuiſſet eū abſoluiſſe. ⁊ nō
alieno iudici remiſiſſe. Et fa
cti ſunt amici Herodes ⁊ pi
latus ꝓpter reuerentiā in do
mini miſſione et remiſſione
ſibi mutuo ꝑpenſam in ipſa
die. Nam antea inimici erāt
adinuicem ꝓpter necē ſcꝫ ga
lileoꝝ q̃ de dominio Hero
dis erāt. quā intulerat Pila
tus miſcens ſanguineꝫ eoꝝ
cū ſacrificio. cuiꝰ mētio fit a
dn̄o Luc. xiij. Heu q̄ꝫ facile
ꝯcordāt in occiſione xp̄i. q̃s
virtꝰ nulla. nulla iuſticia po
terat federare. qđ fedus vſq̄ꝫ
hodie cuſtodiūt tyrāni ī in/
nocentū ꝑſecutōe. De q̃ Be.
ſup Lu. ait. Hoc nephādiſſi
mū herodis ⁊ pilati fedꝰ qđ
ī occidēdo xp̄o pepigerūt ha/
ctenꝰ eoꝝ velut hereditario
iure ſucceſſores cuſtodiunt
qn̄ gētiles ⁊ iudei ſic genere
⁊ religione ſic ⁊ mēte diſſidē
tes. in chriſtianis tn̄ ꝑſequē/
dis chriſtiq̄ꝫ in eis fide peri
mēda ꝯſentiūt. ſuo mō mul/
tipliciter diſſidētes mali chri/
ſtiani facile ꝯcordāt in bono
rū ꝑſecutiōe. quoꝝ pacē Da
uid odiēs ait. Zelaui ſuper
iniq̃s pacē pctōꝝ vidēs Sꝫ
q̃ fine nō tacuit. nā ſeq̄t̄ ibi/
dē. Deiecisti eos dū alleua/
rent̄. Quō facti ſūt ī deſola/
tionē. ſubito defecerūt pierūt
ꝓpt̄ iniq̃tatē ſuā. Velut ſom
niū ſurgētiū. dn̄e in ciuitate
tua imaginem ipoꝝ ad nihi
lum rediges. ps. lxxij. Ecce
dilectiſſimi quō per ſingua

momēta creſcit dñi cruciat⁹
Quis ſatis eſtimare poterit
q̄ntū mitiſſim⁹ ſaluator fati
gat⁹ fuerat ī his iniurioſis ꝛ
penalib⁹ ꝑtractatōib⁹ Olim
legit dñs ex itinere fatigat⁹.
ꝓpt qd̄ pauſādo ſedit ſic ſuꝑ
fontē. Joh.iiij. Sꝫ q̄ntū ho
die fatigat⁹. dñ nō liber am/
bulabat ſed durꝭ vincul' tra
hit ab ipīs. tota nocte ꝛ die
ipellit. ꝛ reqes nulla ꝯcedit.
trahit inq̄ꝫ de orto ad Annā
de h ad Cayphā. Et dū apd
illū tota nocte colaphis. ala
pis ſputꝭ. ceteriſq̄ꝫ iniurijs ve
xaret. mane facto trahit ad
ꝯſiliū. de ꝯſilio ad pilatū. de
illo ad herodē. iteꝝ ab hero
de ꝯfuſibilit remittit ad Pi
latū. Ducebat aūt feſtinant
q2 mortē ei⁹ ſuꝑ modū ſitie/
bāt. ꝛ trahēte vno. impellēte
alio. nō incredibile eſt dñm
frequent cecidiſſe ꝛ grauiter
q2 ligat⁹ manib⁹ ex nulla ꝑte
ſe iuuare poterat. ſꝫ ꝛ freq̄nti
us pedib⁹ nudis impegiſſe.
Nec ei putādū ē fremētes be
ſtias eū ꝑ planiora traxiſſe.
ſꝫ magꝭ ipi planā viā tenen/
tes. ꝑ aſpera queq̄ꝫ ꝛ tortuo
ſa ꝑtraxert. nihil ḡ mirꝝ ſi fa/
tigat⁹ eſt dñs. ꝛ vehement fa
tigat⁹. Sꝫ mira tāta digna/
tio ꝛ patientia ſaluatoris. q2
ꝟtus dei fatigat. Fatigat. ꝑ
quē fatigati recreant. Fati/
gat q̇ celū ꝛ terrā ꝛ oīa que i
eis ſūt ſine labore creauerat
ꝛ ſine fatiga ſuſtentat. Sed
q̄ntis clamorib⁹. oppꝛobꝛijs
blaſphemijs. irriſiōib⁹ ꝛ con
uicijs. ſed ꝛ ſputis. ꝟberib⁹ ꝛ
colaphis. ꝛ forſitan lapidū ꝛ
ſtercoꝝ ꝓiectiōib⁹ putamus
māſuetiſſimū agnū a lupis
ductū ꝛ reductum. Que ꝛ ſi
euāgeliſte nō ſcribūt. ex his
tñ q̄ ſcripſerūt intelligi pñt.
Qui eñi nocte illa dū cuſto/
diendū receperunt in nullo
ei pepercerūt. ſed infatigabi
liter afflixerūt. q̇ deniq̄ꝫ co/
rā iudice mendacit infama/
re nō erubuerunt. maxie dū
furor coꝝ auctus fuerat per
Pilatū ꝛ Herodē. eis non ꝑ
om̄ia vt voluiſſent ꝯſentien
tes. dū etiā fatuitatꝭ teſtimo
niū ab herode alba veſte il/
ludenteꝫ acceperunt. ex illo
magis accenſi ad offenden/
dū. ex iſto animati magꝭ fue
rāt ad illudēdū. Sed inter
hec oīa pijſſime dñe ieſu. de
miſſo incedis capite. verecū
da facie. fact⁹ velut mutus.
non aperiens os tuū. nec ha
bēs in ore tuo redargutōes

Et cū ſis ſapiētia eterna pa/
tris. attingens a fine vſqꝫ ad
finem fortiter. ſuauiter om/
nia diſponēs. amict⁹ lumīe
ſicut veſtimento, illuderiꝫ ve
lut ſtultus. veſte ioculari. fa/
ctus opprobriū hoīm ⁊ abie
ctio plebis. Sed nūc ad re/
liqua narrāda reuertamur.
Pilatus autē ad quē remiſ/
ſus eſt dñs. cōuocatis ṗnci/
pibus ſacerdotū ⁊ magiſtra
tib⁹ ⁊ plebe. dixit ad eoſ. Ob
tuliſtis mihi hūc hoīem q̄ſi
auertentē populum Et ecce
ego coram vobis interrogās.
nullā cauſam inuenio ī iſto
homine ex his in quib⁹ eum
accuſatis. Sed neqꝫ hero/
des. Nā remiſi vos ad illū.
et ecce nihil dignum morte
actū eſt ei. Beda. Audi. Ec/
ce iudee. audi crudelis paga
ne. Pilatus ipē fatet̄ neqꝫ ſe
neqꝫ Herodē dignum quid
morte in chriſto reperiſſe. ſꝫ
tantū in illudendo vel occi/
dēdo innoxiū aliene crude/
litatis obtemperaſſe clamo
rib⁹. Et Ambroſi⁹. Et h̄ Je
ſum Pilatus abſoluit. ſꝫ ab
ſoluit iudicio crucifixi myſte
rio. Et ſequit̄. Emendatū ḡ
illum dimittā. quaſi diceret
ſm̄ Bedam. flagellis cū af/
fligam quantū iubetis ⁊ lu/
dibriis. dūmodo innoxium
ſanguinē nō ſitiatis. i. a mor
te liberꝝ ꝑmittatis. Pilatus
hec dicens. nō ꝓficiens per/
durantib⁹ iudeis in ſuis cla
morib⁹. cogitabat alium mo
dum liberādi ih̄m. etiā ſine
verberatiōe. Nouit etenim
populū iſtū ꝓ ſuis libertati/
bus ⁊ ꝯſuetudinib⁹ nimium
zelare. Et ideo quia. Lu. ne
ceſſe habebat dimittere eis
per diē feſtū vnū. neceſſe nō
imperiali legis ſanctiōe. ſed
annua gentis illius conſue/
tudine. cui per talia placere
voluit deuictus. vt dic̄ Be.
Placuit eñ id populo ꝓpter
memoriā que ī hoc feſto pa
ſcali ānua agebat̄. Ly. quia
in nocte paſcali angelus do
mini ſaluauit hebreos. ⁊ per
cuſſit pͥmogenita egyptioꝝ.
ideo in memoriā illi⁹ bñficii
in ſolennitate paſcali ſalua/
bant vnū ꝓpinquū morti. et
aliquos cōdēnatos ad mor
tem interficiebāt. ad repͥſen/
tandū ſaluatōem hebreorū.
⁊ interfectionē egyptioꝝ. Et
illā ꝯſuetudinē eis ſeruari ī
petrauerāt ab impatore ro/
manoꝝ. ſicut fuerat ſeruata
anteqꝫ eſſet iudea romanis

ſubiecta. Et qꝛ pilatꝰ teneba
tur id obſuare qđ erat ꝯceſ/
ſuꝫ ab impatoꝛe. iđ dixit Lu.
Neceſſe habebat. Hec Ly.
Quia tñ hec ꝯceſſio ꝯſuetu
dini innitebaꝛ. iđ dic̄ Mat.
Per diē aūt ſolēnē p̄ſes con
ſueuit ꝓplo dimittere vnum
vinctū quē voluiſſent Mar.
Quēcūqꝫ petiſſent. Ait itaqꝫ
eis. Joh. Eſt ꝯſuetudo voƀ
vt vnū voƀ dimittā in paſca.
Matth. Quē vultis dimit/
tā vobis. barraban an iħm
q̄ dr̄ xp̄s. Joh. Vultis ḡ di/
mittā vobis regē iudeoꝛuꝫ.
Matth. Sciebat em̄ ꝙ per
inuidiā tradidiſſent eū. Ha
bebāt aūt tūc vinctū inſignē
id ē. in malicia diuulgatū. q̄
dicebaꝛ barrabas Jo. Erat
āt barrabas latro. Lu. Qui
ꝓpter ſeditionē q̄ndā factam
in ciuitate ⁊ homicidiū miſ/
ſus eſt in carcerem. Plures
habuit Pilatꝰ vinctos etiāꝫ
latroneſ. q̄ꝝ duo cū dn̄o cru
cifixi ſunt. Sꝫ barrabā p̄ ce
teris oderūt iudei q̄ ⁊ publi
cus latro ⁊ ſeditioſus fuerat
ideo hūc ſub diſiunctiōe cū
ieſu ꝓpoſuerat. putans eos
nullo pacto barrabā petitu
ros. vt vel dn̄s liberareꝛ. De
q̄ Hiero. Volēs pilatꝰ ſatiſ
facere ꝓplo. dat optionē eli/
gendi. q̄ꝫuis nō dubitat chꝛi
ſtū eſſe eligendū. ſciēs ꝑ inui
diā traditū. Et Chꝛyſ. Per
hanc ꝯſuetudinē xp̄m eripe
re tēptauit. ⁊ vt neqꝫ vmbꝛā
excuſationis iudei ſibi dere
linquāt manifeſtꝰ homicida
in cōparatōe xp̄i adducitur
Et intuere q̄ꝫ ſapienꝛ. nō ei
dixit qꝛ peccauit. ⁊ dignꝰ eſt
moꝛte. donate eū feſto. ſꝫ pꝛi
mū eū excuſans ⁊ eruēs a cā
om̄i. tñ rogat ex ſupabūdan
ti vt ſi nollent vt innoxiū di/
mittere. ſaltē vt noxiū dona
rent feſto vel tēpi. Si enim
opoꝛtebat in pctis manife/
ſtis exiſtentē dimittere. mul
to magꝭ i dubijſ. Hec Chꝛy
ſo. Ipi vero obſtinato coꝛ/
de in malicia ꝑdurantes ni/
mio odio ꝯ xp̄m ſeuiētes. ne
ip̄e liberareꝛ p̄elegerūt ac pe
tierūt hoīem peſtifeꝝ dimit
ti. Matth. Nā ⁊ p̄ncipes ſa
cerdotū ⁊ ſenioꝛes. Mar. cō
citauerūt turbā. Matth. ꝑ/
ſuaſerūt ꝓplis vt peterēt bar
rabā. iħm ꝟo ꝑderent. Luc̄.
Exclamauit autē. i. magnis
vocibꝫ magnaqꝫ inſtātia cla
mauit vniuerſa turba dicēs
Tolle hūc et dimitte nobis
barraban. Ecce quāta infe/

liciũ iudeoꝝ iniq̃tas ⁊ mali/
cia. q̇ ad ꝓcurãdã xp̄i mortẽ
petierũt latrõis publici libe
ratõem ꝯ bonũ publicũ ⁊ iu
ſticiã. mortez vite. tenebras
luci. filiũ diaboli filio dei tã
ſtulte q̃ȝ impie ꝑferẽtes. Q̇ȯ
improperãs eis btũs Petr⁹
Actuũ. iij. dic̃. Vos viꝝ ſan/
ctũ ⁊ iuſtũ negaſtꝭ. ⁊ petiſtꝭ vi
rũ homicidã vob̄ donari. au
ctorẽ ꝟo vite inť fecistꝭ. Vñ ⁊
Aug⁹. ſup̄ Jo. O cecitas iu
deoꝝ. O furia freneticoruz.
Noli dimittere hũc. ſed bar
rabã. q̇d fuit h̄ aliud dicere
q̃ȝ occidať ille q̇ ſuſcitat mor
tuos. ⁊ dimittať latro. vt ite/
rum occidat viuos. De h̄ q̃z
Beda ſup Lu. Heret iudeiſ
vſq̃ȝ hodie ſua petitio quaz
tanto labore impetrauerũt.
qꝛ em̃ data ſibi optiõe ꝑ ih̄u
latronẽ. ꝑ ſaluatore inť fecto
rẽ. ꝑ datore vite elegeŕt ꝑem
ptorẽ. merito ſalutẽ vitãq̃ȝ ꝑ
diderũt. ac latrocinijs ſe ac
ſeditionib⁹ intantũ ſubdide
rũt vt ⁊ patriã regnũq̃ȝ ſuuz
q̇ȯ pl⁹ xp̄o amauere ꝑdideŕt
⁊ hacten⁹ eam quã vẽdidere
aīe vel corꝑis libertatẽ reci
pe nõ merueŕt. Et leo papa
ſer. q̇ icipit. In ť oĩa. iudeos
alloquẽs ait. Tã q̃ȝ extenuã/
da eẽt vr̃i furoris imanitas.
ſi ei⁹ ſniẽ q̇ ꝓuĩcie vr̃e ꝑſide/
bat vteremini. victũ ih̄m ad
pilati iudiciũ deduxiſtis. vt
clamorib⁹ improbiſ trepido
cognitore ſuꝑato. inť fectorẽ
hoĩm eligeretꝭ adueniã. ⁊ ſal
uatorẽ mȯi peteretis ad pe
nã. Sz q̃ȝ tũ amãtiſſime ih̄u
ð ꝛ. pulcritudo pr̃is. angł oꝝ
gł a. oĩm honorificẽtia btõꝝ
indignũ illud ⁊ ifelix cõcam
biũ pijſſimũ cor tuũ ſaucia/
bat. atz inaudita ꝑfidoꝝ ing̃
titudo. q̇ ſũmo pꝛis dono te
ip̄o vicz cũ pr̃e cõtẽpto. tã q̃ȝ
ſceleratiſſimũ. vita indignũ.
latroni viliſſimo poſtpone/
bãt. Pilat⁹ itaq̃ȝ cognita in/
ſatiabili rabie ꝑfidoꝝ. q̇ nec
poterat q̇ctari h̄ mõ. ſz magꝭ
ferocẽ latronẽ viuere vellẽt
q̃ȝ xp̄m. nõdũ barrabã libe/
rũ dedit. ſz oppſſa illa ꝓpoſiti
one ſi forte poſteri⁹ meli⁹ de
liberarẽt. aliť conat⁹ eſt ieſũ
liberare. Vñ Lu. Iteꝝ locu
tus eſt ad illos. volẽs dimit
te ieſum. Que autem verba
locutus fuerat euãgeliſta ta
cet. quia forte priorib⁹ ſimi/
lia quib⁹ innocentiã ih̄u de/
clarabat. At illi ſucclama/
bãt dicẽtes. crucifige crucifi
ge eũ. Be. ſup Lu. Quanta

perfidoꝝ crudelitas.que nõ
ſolum occidere innocentem
ſed peſſimo genere mortꝭ oc
cidere.hoc ē. crucifigere de/
ſiderat. Pendẽtes enim in
ligno crucifixi clauis.ad lig/
num pedibꝫ manibuſqꝫ con
fixi.producta morte necabã
tur.ꝛ diu viuebant in cruce.
non quia longior vita elige/
batur.ſed quia mors ipſa ꝑ/
tendebatꝛ ne dolor citiꝰ fini/
retur. Hec Beda. Jlle autẽ
tertio dixit ad eoſ. Quid eñ
mali fecit.nullã cauſaʒ mor/
tis inuenio i eo. Tertio hoc
verbũ nũc dixit qḋ et poſtea
repetijt. Primo cum pſenta
tum ſeorſum in ptorio redu
ctũ examinaſſet.ſi rex iudeo
rũ eſſet.inde rediẽs ad iude
os extra ptoriũ expectãtibꝫ
ait.ego nihil inuenio cauſe ĩ
hoc homine. Quo cũ ab he/
rode illuſus reducebatꝛ dñſ
ad Pilatũ ait. Obtuliſtꝭ mi/
hi hunc ꝛc̃.ſequitꝛ. Nullã cau
ſam inuenio.ſed neqꝫ hero/
des.vt ſupra habitũ ẽ. Hec
quaſi recapitulando. Mat
theus euangeliſta. Jlle aũt
tertio dixit ad eoſ Quid ma
li fecit. Ego enim nullaʒ cau
ſam inuenio in eo. Lu. Cor
ripiam ergo eum ꝛ dimittã.

Hoc etiã pus dixerat.eodẽ
euangeliſta teſte. ſed nõ tũc.
eo ꝙ aliꝰ liberatõnis modꝰ
occurrebat.quo cũ nõ profi
ceret.modo executus eſt qḋ
dixerat Ait ergo.corripiam
eũ flagellando. vt ſi qua i ve
ſtris cerimonialibꝫ cõmiſit.
vel in aliquo deliquit.p ipis
correptus emendatur.et ſic
emẽdatũ dimittam a morte
libeꝝ. Vl' meliꝰ ſm Nico.de
lyra ſup Joh. Uidit pilatuſ
ex clamore iudeorũ ꝙ nullo
modo poterat dimittere Je
ſum omino libeꝝ cum pace
ipoꝝ.ex altera parte durum
erat ſibi innocentem crucifi
gere. ideo ad ſatiſfaciẽdum
eis fecit cum flagellari. Si/
quidẽ naturale eſt vt ira q̃e/
ſcat ſi viderit eũ cõtra quem
iraſcitꝛ humiliatũ ꝛ punitum
Putabat ḡ ꝙ ſimiliter iudei
videntes ihm vndiqꝫ flagell'
laceratũ.carnibuſqꝫ eius in
liuorem deductis.ludibrijs
iniurijs ꝛ penis.vltra condi
gnũ affectũ. ſatiaretꝛ eorum
crudelitas.ꝛ vſqꝫ ad eiꝰ mor
tẽ deſiſterẽt deſeuire. Cui cõ
cordat Augꝰ.ſup Joh. Hoc
Pilatus nõ ob aliud feciſſe
credendũ eſt niſi vt eius iiu/
rijs iudei ſatiati ſufficere ſibi

exiſtimaret̃. ⁊ vſq₃ ad ei⁹ mor
tẽ ſeuire deſiſteret̃. Sʒ intẽ
tio h̃ Pilati ⁊ ſi pia fuerit. tñ
q̃ntũ ad id q̄ hoïeʒ innocen
tem maxime talẽ filiũ ſcʒ dĩ
ſine cauſa affligeret. idcirco
nõ excuſat Pilatũ ex toto. et
ſi in tanto. q̄ꝛ peccauit gra/
uiter. ſed min⁹ q̄ꝫ iudei. Iu/
dex em̃ cũ fuerat ꝓp̃l'i ad ei⁹
officiũ ſpectabat rectum iu/
diciũ iudicare. innocentes
abſoluere. et nocentiũ mali
ciã cohibere. Hinc ſcꝑtũ eſt.
noli q̃rere fieri iudex niſi va
leas ꝟtute rũpere iniquita/
tem. Ecc̃i. vij. Et iterũ. Qui
iuſtificat impiũ ⁊ q̇ condem
nat iuſtuʒ abominabilis eſt
vterq₃ apud deum Prouer.
xvij. Hinc etiã Anſel. ait. ſic
alloquens dñm. Et quideʒ
nõ ignorabat impi⁹ ille ꝑ in/
uidiaʒ omnia in te fieri. nec
tñ abſtinuit temeraria a te
manus ſed amaritudine re
pleuit animã tuã ſine cauſa.
Aggrauabat̃ aũt in h̃ pctm̃
Pilati. q̄ꝛ non leui diſciplĩa
ſed caſtigatione crudeli in/
nocentiſſimũ dominũ caſti/
gauit. Nam vt Iohãnes in
fert. Tunc apprehendit Pi/
latus ihm̃ et flagellauit. nõ
ꝑ ſeipſum immediate, ſʒ per

miniſtros ſuos. ſm̃ Nicola
um de Lyra ſuꝑ Iohannẽ.
Tunc. ſ. cũ iudei clamaſſent
nõ ih̃m ſibi dimitti ſʒ barra
bã latronẽ. nõ ſaluatoꝛẽ ſed
interfectoꝛẽ. nõ datoꝛẽ vite.
ſʒ ademptoꝛẽ. vt dic̃ Aug⁹.
ſuꝑ Ioh̃. omel'. cxvj. Factũ
crudeliſſimũ ſimpliciverbo
refert euangeliſta. ſʒ noſtrũ
eſt ꝓ quoꝝ peccatis flagella
tiõe digniſſimis flagella do
minus innocenter pertulit
cõpatiendo attentius conſi
derate penaꝝ amaritudinẽ
⁊ doloꝛes q̃s militum furoꝛ
ꝯſentiente Pilato ⁊ iubente
nr̃o intulit ſaluatoꝛi. Tradi
tus eſt ſiq̇deʒ eis dñs ad fla
gellanduʒ. Primo flagellis
pꝛeparat̃ dum alba veſte il/
la ludicra qua vſq₃ tũc illu/
debatur ac deinde veſtibus
ſuis ſpoliat̃ nuda caro illa ꝟ
ginea omnibꝫ ꝯſpicienda of
fert̃. nõ ſine maxima verecũ
dia innocentis domini reg̃
caſtitatis ac pudicicie dilec/
toꝛis. O quantũ cruciabat
ignominioſa illa denudatio
coꝛam omnibꝫ coꝛ illud ih̃u
pudiciſſimuʒ ac verecundũ.
cum etiam peccatoꝛes vere
cũdos et mag̃ incoꝛruptos
virgines plurimuʒ affligat

ei⁹qꝫ penaliſſima ſit hmõi de
nudatio corã mlt̃ꝫ. ꝓpter q̃d
etiã dilectrices ſuas ꝟgineſ
ꝛ martires cũ ab impudicis
tyrannis nudari iuſſe ſunt.
magis ꝑ tegumento ſui cor
poris q̃ꝫ vita depͨantes .mi
raculoſe veſtiuit. q̃s tñ nec a
ceterꝭ penis. nec morte cor/
porꝭ libauit. vt ꝺ btis agne/
te et barbara legiꝑ. Quãuis
eñi dñs ñ fuit nat⁹ et ꝯcept⁹
ex illa ĩfecta radice ade. car/
ne ſcꝫ peccatrice ac libidino
ſa ꝓpagatõe. ſꝫ de carne mũ/
diſſima ꝟgis ſpũſſcti opati/
one. a q̃ infectõe erubeſcibil̃
facta ẽ nuditas nr̃a dicente
ꝑmo parẽte dño. Timui eo
q̃ nud⁹ eſſẽ ꝛ abſcõdi me. ni
hilqꝫ erat in xp̃o pcti macl̃e
aut rebelliõis vñ erubeſcere
aut verecũdari neceſſe hr̃et.
ip̃e tñ q̃venit ſuſcipe ceteras
nr̃as ĩfirmitates abſqꝫ pctõ
ſuſcepit ꝛ illã. ꝛ ſicut ꝟe eſuri
uit. ſitiuit. fatigat⁹ ẽ. triſtat⁹.
ꝛ doluit. ita ꝟe erubuit. tãto
vtiqꝫ ampli⁹ q̃nto fuit virgi/
nibꝫ oibꝫ pudicicior. ꝛ angel̃
cũctꝭ purior. Audat⁹ vero vt
Augu⁹. in ſmõe q̃dã ſentire
videꝑ. ſolo ten⁹ ꝓſterniꝑ. ꝟba
expectans duriſſima lictoꝝ
Ait eñi Aug⁹. Ecce iã dñs

aptaꝑ ad ꝟbera. iacet exten/
ſus añ hoieꝫ de⁹ ꝛ ſuꝑpliciuꝫ
patiꝑ rei. in q̃ nullũ pcti veſti
giuꝫ potuit inueniri. Beda
ꝟo ſup Lucã. quẽ ceteri do/
ctores plurimũ imitanꝑ tra
dit dñm colũne alligatũ di/
cẽs. hãc correptõeꝫ quã do/
minũ deridẽdo ꝛ flagellãdo
nephandoꝝ deſiderijs exhi
buit ꝛ ꝟba Johãnis euãge/
liſte. ꝛ ip̃a teſtaꝑ colũna cui al
ligat⁹ ille q̃ ſoluere compedi
tos ſolet plẽa ꝺo mẽbra ver/
beribus ſubdidit. Que vicꝫ
colũna i eccl̃a mõtꝭ ſyon po
ſita. dñici cruorꝭ vſqꝫ hodie
cernentibꝫ veſtigia certa de/
mõſtrat. pars etiã h⁹ colũne
oſtendiꝑ in roma in eccleſia
ſancte Praxedis. Potuit ãt
vtrũqꝫ fieri. vt in terrã ꝓſtra
tus cedereꝑ. deĩde vt crude/
lius lacerareꝑ ſctiſſima caro
colũne alligareꝑ. Sꝫ quãta
putam⁹ duricia immites il/
li ac ſeui milites tenera mẽ/
bra groſſis funibꝫ colũne al
ligãtes ꝯſtrixerĩt forſitã col/
lũ. pect⁹. ventrẽ. man⁹ ꝛ cru/
ra ſingulis ligamĩbꝫ vincu/
labãt. ita vt ligamina ſacro/
ſancte carne ſic imꝑmerẽtur
vt reliq̃ caro ſupexcreſcere
videreꝑ. In cui⁹ memoriam

ſacerdos hoſtiā oblaturus.
ſtola collū ⁊ pect⁹ circūcingit
⁊ manipulo man⁹. Et nō in
credibile eſt. imo piū eſtima
re. cutem et carnem domini
in tam acerba ꝯſtrictōe vul
neraſſe. vel ſaltē loca ligami/
nibꝫ attracta ⁊ vicina penit⁹
diſcoloraſſe. Neqꝫ eñ putā/
dū eſt miſtros iudicꝫ leniter
ligaſſe flagellandū. quē cru/
deliter ligatū pſentarūt mi/
niſtri iudeoꝝ maxīe cum eū
tanqꝫ magū habebant. quez
ſuis maleficijs de ſuis elabi
manibꝫ timuere. Circūſtāt
deniqꝫ agnū manſuetiſſimū
colūne ſic alligatū viri imi/
ſericordes ⁊ truculenti. ⁊ ex
lacertoꝝ ſuoꝝ fortitudīe fla
gellis et ꝟgis ꝟbera atrocia
candidiſſime carni imꝓmūt
Et vt Auguſtin⁹ ait. ſanctaz
cutem violentia flagellorum
repetitis ictibꝫ rumpūt. cru/
delia verbera ſcapulaꝝ ter/
ga cōſcidūt. Sed et corpus
totū. caro mūdiſſima. flos ⁊
pulcritudo totius humane
nature vbiqꝫ lacerat liuore
plagis ⁊ fracturis vulnerat
ita vt a ꝟtice capitis vſqꝫ ad
plantā pedis nulla relinqui
tur ſanitas. Rubricat can/
dor virgine⁹ dum vndiqꝫ ſa/
croſanctū corp⁹ roſeo cruo/
re rubeſcit. erūpentibꝫ ex oī
bus corporis ꝑtibꝫ guttulis
ſacri ſanguinis. q̄ iteratꝫ pla
gis confluunt. inſpiſſantur
flagellis ac colūne adherēt.
ſꝫ ⁊ terram irrogāt copioſe.
Et q̇d ꝓhibet credere. fero/
ciſſimas beluas q̄ omni in/
duſtria exq̇ſitiſſimis tormē/
tis dñm affligere curabant.
etiā aculeis q̇buſdaz flagel/
loruz nodulos exacuiſſe. vt
nedum ſanguinē elicerēt. ſꝫ
carnem flagellis herentē ab
rūperent. ita eñ vidim⁹ ho/
mines q̄ſdam ſe ꝓ peccatis
proprijs flagellantes flagel
la ſua ordiaſſe. Quid eñ nō
pateret ille q̇ voluit ꝓ pctis
totius mūdi flagellari. Hic
deniqꝫ addit plaga ſuꝑ pla/
gam. liuor ſuꝑ liuorē. fractu
ra ſuꝑ fracturā. vulnus ſuꝑ
vulnus. ſanguis ſuꝑ ſangui
nem. donec corp⁹ illō ſpecio/
ſum p̄ filijs hoīm totū dfor
maret. vt ſm ꝓphe. teſtimo/
nium. nō maneret ei ſpecies
neqꝫ decor. Donec q̄z accep
tis ſm Bonauenturā plus
q̄ꝫ q̇nquies mille vulneribꝫ.
tam tortoribꝫ q̄ꝫ inſpectori/
bus fatigatꝫ. ſolui iuberet a
colūna cui fuerat alligatus.

Attende o fidelis aĩa. q̃nta
fuerat ſaluatoꝛꝭ tui pena. in
tam ſeua totius coꝛpis vul/
neratõe. quã aggrauabat te
neritudo cõplexionis. ꝓpter
quã ſenſus tactus in eo ſub
tilioꝛ ꝛ ꝑceptibilioꝛ fuit vt i/
fra magꝭ dicet̃. Vñ cũ nos
in groſſis nr̃is coꝛpibuſ vix
vnũ flagelli violentũ ictũ fer
re poſſumꝰ. q̃ntũ coꝛpꝰ illud
cõplexione nobiliſſimũ. et ꝑ
ceptibilitate tenerrimũ. tot
ꝑcuſſionibꝫ doluit. Hec ꝯſi
derans deuotꝰ ille ſanctus
Anſelmus dominũ alloq̃t̃
Illudendũ te miſit Pilatus
Herodi. illuſum recepit. nu
dum in ꝯſpectu irriſoꝛũ te
ſtare iuſſit. nec pepercit ama
riſſimis v̄beribꝫ v̄gineaꝫ co
ronam tuã diuellere. plagaſ
plagis. liuoꝛes liuoꝛibꝫ in/
fligens. Electe puer dñi dei
mei. q̇d tanta amaritudine.
q̇d tanta ꝯfuſione dignũ cõ
miſeras. pꝛoꝛſus nihil. Ego
homo ꝑditus. totius ꝯtriti/
onis. totius cõfuſionis tue
cauſa fui. Ego dñe vuã acer
bam comedi et dẽtes tui ob
ſtupuerunt. qꝛ q̃ nõ rapuiſti
tũc exoluiſti. Amoꝛ tuꝰ ꝛ ini/
q̇tas nr̃a ſic te fecit imbecil/
lem. Maledicta ſit tãta ini/
q̇tas ꝑ q̃ ſic affligeris. Hec
Anſelmꝰ. Sed ecce nec ſic
ꝑfidoꝝ ſatiat̃ impietas. tam
iudeoꝝ q̃ꝫ militũ. ſꝫ afflicto
ſupaddit̃ afflictio. Creſcunt
qꝫ regꝭ noſtri iniurie. ꝛ mul/
tiplicium doloꝛ penaꝝ ꝛ op
pꝛobꝛioꝝ. Nam teſte Mat/
theo. Tũc. i. poſt flagellatõꝫ
immediate. milites pꝛeſidis
pꝛeſide Pilato ꝯſentiente vl̃
iubente. vt dicit Auguſtinꝰ
ſuꝑ Iohannẽ. Suſcipiẽtes
ih̃m in p̃toꝛium. hoc eſt. pꝛe/
toꝛij alium locum magꝭ pa/
tentem. Quoniam et in pꝛe/
toꝛio flagellatus eſt. ideo di
cit Marcus. Duxerũt eum
intro in atrium pꝛetoꝛij. cõ/
gregauerũt ad eum vniuer
ſum cohoꝛtem. vt magis il/
li illuderent in loco patenti
et coꝛam multitudine. om/
neſqꝫ ſeuo intereſſent ſpecta
culo. Et exuentes eum veſti
mẽtis ſuis. quibus foꝛte fla
gellatus dominus ſe indue
rat. Quia foꝛtaſſis moꝛa ali
qua breuis interceſſit inter
eius flagellatiõem et hanc q̃
ſequit̃ illuſionẽ. q̃ vt quidaꝫ
ſcribit. milites impij Pilato
dixerũt. Domine h̄ ſe regeꝫ
fecit. veſtiamus ꝛ coꝛonemꝰ
eũ moꝛe regio. aut foꝛte Pi/

latus ſua adinuentōe h̄ fie/
ri iuſſit. Uel ſi mora nl'la in
teruenit. intelligendū ē ꝟbū
Mat. exuentes eū ꝑ recapi
tulatōez. exuētes inq̄ʒ añ fla
gellatōʒ. nā ⁊ totā hāc ſnīaʒ
ſm̄ Ni. de ly. recapitulando
ꝑus facta dicit. Clamidem
coccineā circūdederūt ei. Jo.
ait Ueſte purpurea. ⁊ Mar.
purpurā idē itelligentes. vt
Be. ſuꝑ Mar. ait. Nā ꝓ re/
gis purpura clamis illa coc
cinea ab illudentibꝫ erat ex
hibita. ⁊ ē rubra q̄dā purpu
ra. cocco ſimilima. Non em̄
veriſimile ē hoīeʒ eis tā de/
ſpectū ac opprobrijs illudē/
dū ⁊ vndiq̄ʒ ſanguīe reſper/
ſuʒ. p̄cioſa ac regali induiſſe
purpura. ſʒ magis aliq̄ veſte
antiq̄ coccinea in ſil'itudinē
purpure. quā Mat. clami/
dē coccineā noīat. alij ꝟo q̄r
loco purpure īponebat̄ irri
ſorie purpurā dicūt. Uel vt
alij q̄dā doctores aiūt. vtro
q̄ʒ veſtit̄. ⁊ purpura rubea et
clamide coccinea. Quia em̄
rex iudeoꝝ fuerat appellat⁹.
⁊ h̄ ei ſcribe ⁊ pharisei obie/
cerāt ꝙ ſibi in ꝑp'lo iſrahelitī
co vſurparet īperiū. illuden/
tes ꝓſtinis nudatū veſtibus
purpura q̄ r̄ges vete̅s vti ſo

lebāt circūdederūt vt tāq̄ʒ fal
ſū regē deriderēt. Bñ āt ↄue
niebat purpura veſt̄ rubra
tali corꝑi totalit̄ ſanguīe ex
flagelloꝝ ꝟberibꝫ rubricato
vt iplerēt̄ illō Eſa. lxiij. Qua
re rubꝝ eſt indumētū tuū. ⁊
veſtimēta tua ſic calcātiū in
torculari. Fuit h̄ q̄ſtio ſm̄
glo. angeloꝝ vidētiū ⁊ mirā
tiū ꝙ xp̄i corp⁹ q̄d de ꝟgīali
vtero tantū cādorē habuit
q̄ʒtū fullo p̄t facere ſuꝑ traʒ
intantū fuit ſāguīe rubrica/
tū. Ad quā q̄ſtiōem īp̄e dñs
ibidē rñdet. Torcular calca
ui ſol⁹. q. d. ſm̄ glo. Ego ſol⁹
ſuſtinui p̄ſſurā crucis. flagel/
loꝝ et oīm tormētoꝝ. in q̄bꝫ
q̄ſi in prelo p̄ſſus ſū ſanguīe
ꝓꝓo. ⁊ ꝑ totū corp⁹ meū pro
mūdi ſalute aſꝑſus. Sic āt
veſtitū regē gl'ie crudeles ī/
pij iudicis miſtri ſextupl'r il/
ludūt. Primo nāq̄ʒ Joh. mi
lites plectētes coronā d̄ ſpi/
nis impoſuerūt capiti eius.
Spine iſte ſm̄ Ni. de ly. ſuꝑ
Mat. erāt iunci marini ad
modū ſpinaꝝ acuti. penetra
tiui ⁊ pūgitiui. intantum vt
etiaʒ hoīes calciati deſuper
calcātes ꝑ calciamēta inter/
media vulnerēt̄ de his iūcis
corone ſimilitudinē plecten/

tes atqꝫ aculeos verſus ca/
put flectentes capiti tenerri
mo ac reuerēdiſſimo īpoſue
rūt ꝓ diademate r̄gali. ip̄ꝫqꝫ
nimiū ac miſerabilit̄ vulne/
rabāt. ſic btūs Bern̄. ait Ca
put illō diuinū dēſitate ſpi/
naꝝ vſqꝫ ad cerebꝝ ꝯfixum
fuit. ita vt ſanguis ex capite
extractꝰ genas ꝛ collū ꝑfun/
deret. Et vt alibi dīc. mille
pūcturꝭ ſpecioſum caput di
uulneraret. Vn̄ puto ſertuꝫ
illud ſpinoſū. nō ſolū capitꝭ
extremitatem ambiuiſſe. ſꝫ
magꝭ ad modū infule vel pi
lij totū caput texuiſſe et vbi
qꝫ ſuis aculeis ꝑfodiſſe. ſic
etiā corona īꝑialis. nō ſolū
extremā capitis ornat ſuꝑfi
ciē. ſꝫ ꝛ ſūmū capitꝭ v̉ticē cō/
plectēs ꝑ brachiola deſcēdē
tia extremo ꝯnectit̄ margi/
ni. Heu q̄ꝫtꝰ dolor veneran/
dū illō caput affecit tot acu/
leis vſqꝫ ad cerebrū ꝯfixum
cum nos terreſtres et groſſi
vna ſpina vulnerati intolle/
rabili dolore vexamur Sic
g̊ xp̄us dn̄s nr̄ q̄ a p̄re ſꝑ co
ronat̄ corona gl'e. a mr̄e v̉gi
ne coronatꝰ eſt corona infir/
mitatis ꝛ hūanitatꝭ nr̄e. Ab
āgelis ꝛ familia ſua coronā/
dus corona iuſticie ī die iu/
dicij. dū tollēt de reg̃ eiꝰ om
nia ſcādala. hodie a nouerca
ſua impia ſynagoga corona
tur corona ſpinea. corōa do
loris ꝛ miſerie. Scdo poſu
erunt. Mat. arūdinē in dex
tra eius illa q̄ celū terramqꝫ
regit ac vniuerſa que creaue
rat ſuſtentat. pro ſceptro re/
gio ad oſtendendū ꝙ vacuū
et fragile eſſet regnum eius
vſurpatū ꝛ ipi dn̄o impone/
bāt atqꝫ inane ad modū irū
dinis q̄d calamū hꝫ fragilē
ꝛ intus vacuū. Tertio cū re/
gijs ſignis eū irriſorie ornar̄
ſent ꝛ penaliter. vt ī nllo in/
uidiā frenarēt. ſꝫ auſu ſacri/
lego q̄cūqꝫ cogitarent blaſ/
phemādo explerēt. Joh. ve
niebāt ad eū. Matth. et ge/
nuflexo ante euꝫ. Marcus.
adorabāt eū. Math. illude/
bāt dicētes. Aue rex iudeo
rū. q̄ſi dicerēt. rex eſſe volui
ſti ſꝫ nō potuiſti. ſm̄ Bedaꝫ.
Adorabant eū genuflecten
do q̄ſi deum falſe ſeip̄m di/
xiſſet. ꝛ ſalutabāt eum quaſi
ſeip̄m falſe regē feciſſꝫ. q̄d fe
cerūt vt eoꝝ illuſio reſpōde
ret iudeoꝝ accuſatōni quia
ō vtroqꝫ accuſabat̄ a iudeis
deteſtabili mentis affectu.
Sic quem laudant angeli.

adoꝛant dominatõnes .tre/
mũt poteſtates. venerantur
ac ſocia exultatõe ꝯcelebrāt
celi celoꝛũqꝫ ꝟtutes vniuer/
ſe. in cuius femoꝛe ſcꝑtũ eſt
Rex regum ⁊ dñs dominā/
tium vniuerſe terre. a viris
peccatoꝛibꝫ deriſoꝛia adoꝛa
tione ac ſalutatiõe blaſphe/
mat. q̄ſi indignus regno iu/
deoꝝ. cui vt Aug⁹. Omelia
lj. ſupꝛa Johan. ait. eſſe regē
hominũ dignatio eſt non ꝓ
motio. miſerationis indiciũ
non poteſtatis augmentum
Qui enim in terra crimina/
tur leſe maieſtatis crimē cõ/
miſiſſe vſurpādo ſibi regnũ
iudeoꝛum. in celis eſt domi
nus angeloꝛum. Blaſphe/
matur autem irriſoꝛia ado/
ratõe ac ſalutatione. non ſo/
lum a militibus. ſed a tota
cohoꝛte quaꝫ idcirco ad eũ
adduxerũt. Quod in eo Jo/
hannes videtur innuere ꝙ
dicit. et veniebant ad eum ⁊
dicebant. Aue rex iudeoꝛuꝫ
Non enim putandũ eſt mi/
lites flagellatoꝛes tunc ve/
niſſe qui eum introduxerũt
tenuerunt et caute ne elabe/
retur cuſtodierunt. Quar/
to. blaſphemantes itaqꝫ ver
bo grauius oſtendũt facto.
Nam in ridendo ſalutātes.
continuo. Johan. dabant
ei alapas. haud dubium q̄n
grauiſſimas. Hoc fecerunt
milites quod ṗus egerunt
iudei ſacrilegis manibus in
domo Anne et Cayphe. vt
ſupꝛa eſt habitum. Ecce ſa/
croſancta facies noſtri ſal/
uatoꝛis. pꝛius quidem ala/
parum multitudine tumi/
da. nunc autem a ſacro cru/
oꝛe de ſpinaꝝ elicito aculeis
liuida iterũ ꝑcutit. ⁊ plagis
veteribꝫ noue ſuꝑaddũtur.
In nll'o parcitur agno mā/
ſuetiſſimo. nulla ei impendi
tur miſericoꝛdia q̇ venit cũ/
ctis miſereri. nec ſufficit in/
ſatiabili furoꝛi amabilis fa/
ciei ꝑcuſſio tanto multipli/
cioꝛ q̄nto ꝑcutientium qui/
libet iudeis cõplacere volu/
it. ⁊ aliquā ab eis remunera
tioneꝫ pecuniariā ſperauit.
Sꝫ vt Matth. expuentes.
Mar. ꝯſpuebant in vnũ tā
q̄ꝫ in deſpectā ꝯtēptibilem ⁊
viliſſimā ꝑſonam ſic̄ et ṗus
corā Caypha cõſputus eſt a
iudeis. Ex hoc aũt vili actu
militũ apparet ꝙ iſti dicunt
milites. nõ ſm nomē p̄ſentꝭ
temꝑis. quo generoſi et no/
biles equites ꝺ calcaribus

deauratꝭ noīanť. tales ei no
biles ꝑſone nō illuderēt. nō
ꝯſpuerēt. ñ crucifigerēt. nec
veſtes crucifixi ſibi diuide/
rēt. q̄d ad carnifices potiꝰ ꝑ/
tinet. Sʒ dicūť milites ſcḿ
antiquā ꝯſuetudinē ſtipen/
diarij ⁊ pedites. ſic pʒ ī geſtꝭ
Iulij ceſarꝭ. vbi milites ab
eq̄tibꝫ diſtīguūť. Et ī actibꝫ
aploꝝ. xxiij. ca. vbi dͬ ꝙ pau
lꝰ cū militibꝫ. xx. ⁊ eq̄tibꝫ. lxx.
miſſus ē d̓ hierl'm ad ceſarē.
Intelligimꝰ ꝙ milites ī h̓ lo
co viles ſtipēdiarios. carni/
fices. tales q̄ nullā ꝑhorre/
ſcūt īſolētiā. Milites dic/
tos nō a nobilitate ſʒ a forti
tudie. erāt eñ robuſti corꝑe
⁊ ꝓ modico ad oīe malū ex
poſiti. vt dic Chryſ. Mali/
ciā ſuā ꝯſūmantes. Math.
Acceperāt arūdinē de manu
dñi ⁊ ꝑcutiebāt caput eius.
Caput illud tremēdū demo
nibꝫ. reuerēdum cūctꝭ celoꝝ
ꝟtutibꝫ. venerādū ſctīs om/
nibꝫ. caput bñdictū in ſecl'a.
a q̄ oīs bñdictio. nō ſoluʒ in
barbā ſʒ ⁊ in orā veſtimenti
totiꝰ eccl'e emanat. Ex q̄ per
cuſſiōe aculei corone ſpinee
ī ꝟtice ſctiſſimo magꝭ ⁊ magꝭ
ꝓfūdabāť vñ ſāguis ꝑ acule
os h'mōi ex capite elicitꝰ lar/
giter fluēs. totum caput. ge/
nas amabiles. ⁊ collū tinxit
ac ꝯmixtū execrādis iudeo/
rū ac militū ſputꝭ venuſtiſſi
mā faciē apparere fecerāt hor
ridā q̄ſi leproſā ⁊ verificatuʒ
ē ad plenū Eſaie vaticiniuʒ
ca. liij. iam ſepe allegatū. Nō
eſt ei ſpecies neqꝫ decor. Et
vidimꝰ eū ⁊ nō erat ei aſpec/
tus. ⁊ deſiderauimꝰ eum de
ſpectū ⁊ nouiſſimū viroꝝ. vi
rū doloꝝ ⁊ ſcientē infirmita
tē. ⁊ q̄ſi abſcōditꝰ vultꝰ eius ⁊
deſpectꝰ Abſcōditꝰ. ſ. inť tu/
mores. vulnera. ſputa. ſāgui
ne inſpiſſato obductꝰ. ſeq̄ť.
Et nos reputauimꝰ eū q̄ſi le
proſū ⁊ ꝑcuſſū a deo et hūi/
liatū. Percuſſerāt āt agnū in
nullo oblatrātē. nec os ſuū
aperientē. nō ſolū vt lederēt
ſʒ etiā vt magꝭ vilipēderent.
Nā ꝑſone viles baculꝭ tanq̄ʒ
beſtie ꝑcuti ꝯſueuerūt. q. d.
O tu vilis hō vt q̄d te regeʒ
facis. His āt opprobrijs vt
Augꝰ. ſuꝑ Ioh̄. ait. impleba
tur q̄d de ſe ꝓdixerat xp̄us.
Predixerat eñ ſe tradendū
gentibꝫ. flagellandū ⁊ illudē
dū. ſic martyres informabā
tur ad oīa q̄ libuiſſet ꝑſecu/
tores facere ꝑferenda. Sic
pauliſper occultata tremen/

dā potentia ꝯmēdabaẜ veri
us imitāda patiētia. Hic re
gnū ꝙd de h mūdo nō erat
ſupbum mūdum non attro
citate pugnādi ſed patiendi
hūilitate vincebat. Hic illō
granū multiplicandū ſemi/
naẜ horribili cōtumelia. vt
mirabiliter pullulet in glīa.
Hec Augꝰ. Sꝫ nūc o aīa
deuota. o filia ſyon egredere
ꝛ vide regē ſalomonē. regeꝫ
pacificū oīa pacificās. ꝛ que
in celo ꝛ ꝗ in terra. Uide in
ꝙꝫ regē tuū i corona doloꝝ ꝛ
ꝯtumelie. cū veſte ludibrio/
ſa et opprobrijs ꝗbꝫ corona/
uit. irriſit. et blaſphemauit
eū nō mr̄ ſꝫ nouerca ſua ipſa
ſynagoga. Egredere vt Bern̄.
hortaẜ ſer. ij. de epi. de ſenſu
carnis ad intellectū mētꝭ. de
ſuitute carnal' ꝯcupiſcentie
ad libertatē ſpūal' intelligē/
tie. de domo pr̄is. de t̄ra. de
cognatōe tua. de mūdi huiꝰ
delicijs ꝛ vanis gaudioꝝ ob
lectamētꝭ ad luctꝰ ꝛ cōpaſſio
nes. Et attende vt ait Anſ.
Quis eſt h ꝗ ingrediẜ. hn̄s
imaginē q̄ſi regꝭ. ꝛ nihilomi
nus ſerui deſpectiſſimi ꝯfu/
ſione repletꝰ eſt. coronatꝰ in/
cedit. ſꝫ ip̄a eiꝰ corona crucia
tus eſt illi. et mille pūcturis

ſpecioſum eiꝰ caput diuulne
rauit. Regali purpura īduiẜ
ſed potiꝰ in ea deſpiciẜ ꝙꝫ ho
noreẜ. ſceptꝝ in manu geſtat
Sꝫ eo ip̄o venerādū caput
eius feriẜ. Adorant coram il
lo ꝛ regē ꝯclamāt. ꝛ cōtinuo
ad ꝯſpuendū amabiles ge/
nas ſubſiliūt. maxillas pal/
mis ꝑcutiunt. ꝛ honorabile
collū eius exhonorāt. Heu
vn̄ tanta feralis immanitas
in cordibꝫ militū peſſimoꝝ
ſibi locū vendicare potuit.
in tam innocentē. piū. patiē/
tem dn̄m. in nullo oblatran
tem. ꝗ nō ꝯpatiẜ h etn̄i pr̄is
filio ſilis imo peior ē ac du/
rior iudeis. de ꝗbꝫ ſubſequi
tur Io. ait. Exijt iteꝝ pilatꝰ
foras ꝛ dixit eis. Ecce addu
co eū foras vt cognoſcatꝭ qꝛ
nullaꝫ in eo cām inuenio. et
tn̄ ſine cauſa in cōplacentiā
veſtri grauiẜ corripui. qua
etiā dura caſtigatōe ad ocu
lum viſa vobis plus debito
ſatiſſactū cog̃ſcite. ꝛ ſangui/
nis eꝰ ſitim iniuſtā tempare
De ꝗ btūs Leo papa ſermo
ne ꝗ incipit. Decurſis dilec
tiſſimi. ita ait. ꝙ Pilatus im
placabilis ꝑp̄li victus inſa/
nia multis Ieſum dehone/
ſtari ludibrijs et n̄ i modicꝭ

vexari iniurijs ꝙ eū flagellꝰ
ceſū.ſpiniſ coronatū.amictu
irriſorie veſtꝫ indutū ꝑſeq̄n/
tiū oſtētauit aſpectibꝰ.miti/
gādos ꝓculdubio aīos eſti/
mauit.vt ex ſaturatꝫ ividere
odijs ñ vltra iā crederēt ꝑſe
q̄ndū quē tot modiſ viderēt
afflictū. Exiuit ḡ ihs portās
ſpineā coronā ⁊ purpureū
veſtimētū. O lamētabile ſpe
ctaculū.exiuit ihs coronatꝰ ⁊
purpura veſtitꝰ. nō clarꝰ im/
perio ſed plenꝰ opprobrio. vt
dic̄ Augꝰ.ſuꝑ Jo. Mag̃ de/
niqꝫ fuit triſticia cordi inno
cēti cū tāta igñminia oſtendi
inimicꝫ mortalibꝰ ꝺ ſua ꝯtu
melia gaudētibꝰ. Sicut em̄
hoīes mag̃ diligētia ſua diſ
fortunia celāt ne ſciāt inimi/
ci ꝺ h̄ plimū gauiſuri. Ut āt
pilatꝰ faciliꝰ ad miſcđiaꝫ fero
ces beſtias ꝯmoueat ⁊ ꝯpaſ
ſionē natꝰe idēptitatē cōme/
morat.ſciēs qꝛ om̄e aīal dili
git ſilꝰe ſibi.ſic ⁊ oīs hō ſilꝰem
ſibi.vt ꝺr Eccꝉ.xiij. Sic etiā
natꝰalr ſibi ſilꝰi q̇libet ꝯpatiꝰ
dicēs. Ecce hō.q.d.ꝺ miſeri
cordia moueami qꝛ ñ canis
eſt.lꝫ cane ſit miſerabiliꝰ tra/
ctatꝰ.ſꝫ hō vob̄ ſilꝰis ⁊ ꝓpiquꝰ
qꝛ de gñe vr̄o.q̇ ſi forte dicē/
do ſe regē excellit,videtis qꝛ
regiꝰ cultꝰ ſibi i penā veit. Et
ſm̄ Aug. Si regi inuidetis
iā ꝑcite qꝛ deiectū videtꝫ. fla
gellatꝰ ē.ſpinis coronatꝰ eſt.
ludibrioſa veſte amictꝰ eſt.
amarꝫ ꝯuicijs illuſus ē.ala/
pis ceſus eſt.feruet ignomi/
nia.frigeſcat inuidia.ſꝫ ñ fri
geſcit.maioreſcit potiꝰ ⁊ icre
ſcit. Cū em̄ inſatiabilꝰ odij vi
ri ipꝰiſſimi. Joh̄. pōtifices ⁊
miſtri vidiſſent eū clamabāt
dicētes Crucifige crucifige
eū.ecce maximā ꝑtinaciā fu
rentiū iudeoꝝ in ꝓcurando
mortē xp̄i. Nā obſtinata ne/
q̇ria ñ emollitꝰ miſcđia.qꝛ ei
totā accuſatōeꝫ quā ꝯ dñm
detulerāt ſollicita iterroga/
tiōe pilati euacuatā viderūt
⁊ eū ſic flagellatū ⁊ illuſum.
coḡſcētes ꝙ pilatꝰ ſic eū vole
bat dimittꝰe.in nullo ꝯpatiē
tes inuehebātꝰ ei.⁊ ex aſpec/
tu eiꝰ odiētia corda magꝫ in
flāmata ⁊ ꝯmota ſūt. Veri/
ficatū ē illꝺ Sapie.ij. Gra/
uis eſt nob̄ etiā ad vidēdū.
nec grauiſſima flagellatōis.
coronatōis.⁊ illuſiōis corre
ptiōe ꝯtenti.nec pilati excu/
ſatōe placati impudētiſſimi
canes ad ſolas ſe preces ac
clamores ꝯuertūt.vt Beda
ait ſuꝑ Lucā. Clamātes tu/

multuoſe.⁊ alios ad clamā/
dū excitātes. Crucifige.cru
cifige eū.q.d. Hec pena nul
lo mō ſufficit nob̄ ſꝫ volumꝰ
vt moriat̄ in cruce. Crucifi/
ge ingeminant ꝓpt̄ deſiderī
vehementiā.⁊ qꝛ volūtate et
ope eum crucifixerūt. Ma/
gna crudelitas cui nō ſuffic̄
flagellari.ſꝫ nec occidere ni/
ſi crucifigatur.exprobratiſſi
ma eīm vt ait Chryſ̄.h̄ mors
erat. Formidātes igitur ne
aliq̄ fiat poſt ipm memoria.
ſtudēt ⁊ ad ſupliciū ducere
maledictū. Pilatꝰ āt videns
xpi innocentiā.⁊ iudeoꝝ ma
licia ad rem illicitā ſe impel/
lendum. Johan. dixit eis i/
dignāter ⁊ deriſorie. Accipi
te eū vos ⁊ crucifigite.q.di.
ſm Nicolaum de lyra. Si
haberetis ptātēꝫ dare mor/
tis ſniāꝫ.cito ⁊ ſine cauſa fa/
ceretis .ſꝫ ego h̄ agere nolo.
ideo ſeq̄t̄. Ego eīm nō inue/
nio in eo cauſam . ſcꝫ dandi
talem ſniām. Videtes ḡ iu/
dei ꝙ Pilatus non acq̇eſce/
ret eorū clamori .vt dic̄ Ly.
inceperūt allegare rationes
alias q̄s ſupra nō allegaue/
rant.nō eīm illas audebant
repetere q̄s Pilatꝰ ſufficien
ter dictis ſuis euacuauerat

atqꝫ factis Allegant autem
duplices. Primo eum egiſſe
contra legem dei criminan/
tur.cum. Johannes. reſpō/
derunt ei iudei. Nos legem
habemus.ſcꝫ datam nobis
in monte ſinay.et ſm legem
debet mori.quia filium dei
ſe fecit. Siquidem Leuiti/
ciꝰ. xxiiij . precipitur ꝙ blaſ/
phemus debet mori . talem
autem dominum accuſabāt
quia filium dei ſe fecit. Sꝫ
quomodo ex hoc nō fuerat
blaſphemus ſupra oſtenſuꝫ
eſt. Ubi Auguſtinus. Ecce
altera maior inuidia .parua
quippe illa videbat̄ velut af/
fectāre illicito auſu regie po
te[?]tatis regnum.neūtꝝ ſibi
chriſtus mendaciter vſurpa
uit. Sed vtrūqꝫ verum eſt.
et vnigenitus filius dei eſt.
et rex ab eo conſtitutus eſt
ſup ſyon montem ſanctū eiꝰ
Et vt nunc monſtraretur ꝙ
quanto potentior tāto mal/
let eſſe patientior. Joh. Cū
aūt audiſſet Pilatꝰ hūc ſer/
monē mag̃ timuit. Lyra et
Augꝰ. Non ꝓpter legē iudeo
rum.quam nō obſeruabat.
ſꝫ ne verū eſſet ꝙ Jeſus ſibi
oblatus eſſet filius dei .⁊ ſic
factum enorme feciſſet ipm

flagellādo pꝰ timuit occide/
re inocentē.nūc magꝭ timet
occiđe dei ꝟtutē.ꝛ iō de h̄ vt
certiꝰ inq̄reret. Jo.igreſſus
ē iteꝝ i p̄toriū vt magꝭ agſce
re poſſet ꝟitatē extra tumul
tū iudeoꝝ. Et dicit ad ihm.
q̄ vſqꝫ huc ſtabat foris cum
Pilato iduꝰ regalibꝫ.illuſo
ribꝫ ſilēs i oībꝫ obiectꝭ. Vn̄
es tu.ꝑ h̄ volēs ſcire an eſſꝫ
deꝰ ex origie diuina ſc̄m ꝟita
tē.vl' hō ex t'rena. Jh̄s rn̄ſū
nō dedit ei. Tum qꝛ Pilatꝰ
erat hō gētil' ꝛ idolatra et ge
neratōꝫ filij i diuis cape nō
poterat.nec incredulo expli
canda erat. Cū qꝛ paſſionē
ſuā ipedire nolebat. Cū q̄a
ꝓphetizauerat de eo Eſa.liij.
Et ſic agnꝰ corā tondente ſe
obmuteſcet. ꝛ nō aperiet os
ſuū. ꝛ iō volebat h̄ ꝓpheticū
iplere. Nō āt voluit ꝓph̄a qꝛ
nūqꝫ loq̄ret' ſc̄m Augu. ſuꝑ
hūc textū. Quibuſdā em̄ in
terrogantibꝫ ſepe rn̄dit.ſed
ꝓpt' illa in q̄bꝫ noluit rn̄dere
dicta ē ſilitudo de agno.vt
ſuo ſilētio nō reꝰ ſꝫ innocēs
haberet'. Cū ḡ iudicaret' vbi
cunqꝫ nō aperuit os ſuū ſic
agnꝰ.nō aperuit.i.nō ſic ma
le ſibi ꝯſciꝰ de pctīs ꝯuince/
bat' ſuis.ſꝫ ſic māſuetꝰ qui ꝓ

pctīs imolabat' alienis Hec
Augꝰ. Dicit ḡ ei pilatꝰ.mihi
nō loq̄rꝭ. Ly.mirabat' de eiꝰ
taciturnitate cū eſſꝫ i pūcto
liberatōis ſue vl' ꝯdēnatōis.
Jo.ſeq̄t'. Neſcis qꝛ ptātē ha
beo crucifigere te. ꝛ ptātem
habeo dimittere te.q.d. mi/
hi ſaltē deberes reſpondere
In h̄ aūt ꝟbo ſeipm ꝯdēnat
Pilatꝰ. Si em̄ totū in eo po
ſitū eſt.crucifigere ꝛ dimitte
re.cur nō abſoluit in q̄ cām
nullā inuenit.quē innocentē
ipe ꝓnūciauit. Tua ḡ Pila/
te voce ꝯſtringerꝭ. tua ſentē
tia dānarꝭ.dū ꝓ ptāte nō ꝓ
eq̄tate crucifigenduꝫ domi/
nū tradidiſti.ꝑ ptāteꝫ abſol
uiſti latronē. auctorē ꝟo vi/
te iterfeciſti. Et qꝛ ſic gloriat'
de ptāte.iō rn̄dit ei ihus.ad
repellendā pilati iactantiaꝫ
ꝛ tumorē. Nō haberes pote
ſtatē aduerſus me vllā.niſi
tibi data eſſꝫ de ſuꝑ.i.a p̄nci
pibꝫ romanis. ꝛ vlterius ꝑ/
miſſa a deo q̄ ē ptās ſuꝑior.
a q̄ omīs ptās eſt.vt docet
apl's Roꝝ.xiij. Et ex hoc ar
guit eiꝰ pctm̄ ſc̄m Nicolaum
đ lyra.quia nō acceperat po
teſtatem a ceſare et a deo cō
demnandi innoxios. ſꝫ ma/
gis liberandi eos.et tamen

oſtēdit pctm̄ Jude ꝛ iudeo/
rū eē maius pctō Pilati. qm̄
ad occiſionē xp̄i iudas fuit
motus cupiditate. iudei cū
inuidia ꝛ rancore. ſꝫ Pilat⁹
humano timore. Jdō addit
dn̄s. Propterea q̇ me tradi
dit tibi mai⁹ pctm̄ hꝫ q̄ꝫ tu.
qꝛ ſm̄ Aug. ille me tue pote
ſtati tradidit inuidendo. tu
vero eandem ptātem in me
executurus es metuendo.
Nec timendo quidem p̄ſer/
tim homo hominē debet oc
cidere innocentē. ſed tamen
id zelando facere multo ma
ius malū eſt q̄ꝫ timendo. Et
ideo nō ait verax mgr̄. q̇ me
tibi tradidit. ip̄e hꝫ pctm̄. tā
q̄ꝫ ille nō haberet. ſꝫ ait. ma/
ius habꝫ pctm̄. vt ſe etiā ha
bere intelligeret Neqꝫ enim
ꝓpterea illud nullū eſt. quia
h̄ maius eſt. Joh. Et exide
querebat Pilat⁹ dimitt̄e eū
Exinde ſm̄ Aug. Nō vide/
licet ex h̄ tm̄ tempe. nā ꝛ pri/
us querebat euꝫ dimittere.
ſed exinde. i. ex hac cauſa. ne
ſcꝫ h̄ret pctm̄ occidendo in/
nocentē ſup̄ traditū. Uide/
rat nāqꝫ Pilat⁹ tāq̄ꝫ hō aſtu
tus q̄ xp̄s rōnabiliter vice/
rat eū de pctō. ſi eū innocen
tem ꝯdemnaret. Et idō que
rebat ꝯſtantius occaſionem
dimittendi eum. Nō attēdē
tes iudei allegando ſecūdo
cōtra xp̄m. Joh. clamabant
dicētes. Si hunc dimittis
nō es amic⁹ ceſaris. i. non ze
las ꝑ honore et ſtatuto dn̄i
tui cuſtodiendo. Omis em̄
q̇ ſe regem facit ꝯtradicit ce/
ſari. Lyra. Jmperatores ro
mani abſtulerāt a iudeis re
giā dignitatē. ne haberēt re/
bellandi occaſionem. ꝛ ideo
q̇cūqꝫ inter iudeos dicebat
ſe regem qualitercūqꝫ vide/
batur contra ordinationem
imperatoris facere. Chriſt⁹
autem ꝯceſſerat ſe regē eſſe.
q̄ꝫuis ſm̄ veritatē h̄ regnuꝫ
nō eſſet contra dominiū im
peratoris. tñ hoc arguebāt
apparenter. Pilatus autem
nō audebat etiam ſm̄ mini/
mam apparentiā q̇cq̄ꝫ agere
ꝯtra impatoris honorē. Nō
em̄ vt ait Auguſtin⁹ potuit
ꝯtemnere ceſarem auctoreꝫ
poteſtatis ſue quemadmo/
dū legem gentis aliene. Pri
us quideꝫ timebat peccatū.
multo mag̃ nūc timet offen
dere terrenā poteſtatē. Dic
Pilatū Leo alloquens ſer.
q̇ incipit Cum multis mo/
dis. ait. Stultā ꝯſimulatio/

nē imprudēter pilate timui/
ſti. formidabile fuit nomen
regiū. vt ꝑ ipſo ceſarꝫ oppri/
mi ꝺbuerit noue molitio po
teſtatꝭ. ſi ꝺn̄andi ꝯſiliū tyrā/
nicus ſibi ꝓdidit apparatꝰ. ſi
ꝓuiſio armoꝝ. ſi cōgregatio
ꝺiuitiaꝝ. ſi ꝑſidia ꝺetecta ſꝫ
militū. Quid eū ǭuari finis
ꝺe affecta potētia. cuiꝰ ſpecia
lis fuit ꝺe hūilitate ꝺoctrīa
romāis legibꝫ n̄ ꝯdixit. cēſū
ſubijt. ꝺidragma ſoluit. vec/
tigalia nō ꝓhibuit. q̄ ꝺei ſūt
ꝺeo. ⁊ q̄ ceſaris ceſari reddē
do reſtituit. pauptatē elegit.
obedientiā ſuaſit. māſuetu/
dinē p̄dicauit. h̄ eſt ꝟe nō im
pugn̄re ceſarē ſꝫ iuuare. Hec
Leo. Vt iudeoꝝ factū corā
ipis euidentiꝰ inq̇reret ⁊ fal/
ſum oſtēderet Pilatꝰ cū au/
diſſet hos ſmones adduxit
foras ihm ad palā quē p̓us
examiabat ī p̓uato. Et ſedit
ꝓ tribunali in loco ſedis iu/
diciarie. Eſt em̄ tribunal ſe/
des iudicū. ſic̄ thronꝰ vel ſo/
liū regū. ⁊ cathedra ꝺoctoꝝ.
in loco q̇ ꝺꝛ licoſtratos. i. la/
pidū ſtrata. a licos qꝺ eſt la/
pis ⁊ ſtratos. q̇d pauimētuꝫ
ſiue ſtrata ꝺꝛ. ⁊ ē grecū. ebꝛai
ce āt gabbata. i. collis ſubli/
mitas, fuit em̄ locꝰ ille ſubli/
mis vario lapide ſtratꝰ antē
ꝺomū Pilati. in q̇ tribunal
locatū fuerat. Erat āt para/
ſceue. i. p̄paratō. qꝛ illa ꝺie p̄
parabāt iudei cibaria ꝓ ꝺie
ſabbati. in q̇ nō erat licitum
aliq̇d ꝺecoq̄re. vt hēt Exoꝺ
xvj. Et i h̄ ſabbatum cūctas
alias feſtiuitates excellebat
in alijs em̄ lꝫ abſtinebāt ab
opibꝫ ſeruilibꝫ tn̄ cibos coxe
rūt. ſic̄ habet Exo. xij. Sed
nec h̄ in ſabbato licuit. Ꝑꝺo
q̄uis ꝺies illa ſexta feria fu
it p̓ma paſcalis. ⁊ iō ſolēniſ/
ſima. tn̄ in ea cibos etiā ꝓ ſe/
quēti ſabbato p̄parabāt ho
ra q̄ſi ſexta. Mar. ait. Erat
āt hora tertia. ⁊ crucifixerūt
eū. Prius āt fuit iudicatꝰ q̄ꝫ
crucifixꝰ Sed h̄ ita ꝯcordat
Augꝰ. ſup Joh. omel. cxviij.
id eſt. hora tertia crucifixus
eſt ꝺn̄s linguis iudeoꝝ. ho/
ra ſexta manibꝫ militū. vt in
telligamꝰ horā q̇ntā iā fuiſſe
trāſactā ⁊ aliq̇d ꝺe ſexta ce/
ptū qn̄ ſedit ꝓ tribunali Pi/
latus. q̄ ꝺicta eſt a Johāne
hora q̄i ſexta. Et cū ꝺucerēt
⁊ in ligno cū ꝺuobꝫ latroni/
bus ꝯfigerēt. ⁊ iuxta eiꝰ cru/
cē gererent q̄ geſta narrant
hora ſexta integra cōpletur.
Ex q̄ hora ſexta vſq; ad no/

nam ſole obſcurato tenebre
facte ſūt. Sʒ qꝛ iudei facin⁹
interfectōis xp̄i a ſe i roma/
nos.i. pilatū ⁊ eius milites
trāſferre conati ſūt. ꝓpterea
Marc⁹ tertiā horā dicit ho
rā crucifixiōis .q̄ intelligūt
apō pilatū clamare potuiſſe
crucifige crucifige. vt ñ mili
tes tm̄ q̄ eū ſexta hora ī lig/
no ſuſpēderūt reperiāt cruci/
fixiſſe ihm̄ .ſʒ iudei.q̄ vt cru/
cifigeret hora tercia clama
uerūt. Uel aliter ſm̄ eundem
ibidēʒ. hora ſexta ſm̄ Jo.nō
debet accipi hora ſexta diei.
qm̄ nec Jo. ait. Erat āt diei
hora q̄ſi ſexta. aut hora diei
q̄ſi ſexta. Sʒ ait erat para/
ſceue paſce hora q̄ſi ſexta .i.
hora ſexta p̄paratōis oblati
onis paſcalis.i.xp̄i. nam pa
ſca noſtꝝ immolat⁹ eſt xp̄us
ſm̄ apl'm.cui⁹ p̄paratio ꝯue
nienter ītelligit' incepiſſe in
hora noctꝭ q̄ p̄ncipes ſacer/
dotū pn̄ūciabāt dn̄i ī molatiō/
tionē.dicentes.re⁹ ē mortis
dū adhuc in domo pontifi/
cis audiret. ab hac hora no
na vſqʒ ad horam tertiā diei
qua crucifixus ē dn̄s ſcđm
Mar.ſunt hore ſex.tres no
cturne ⁊ tres diurne. Jn p̄n
cipio ḡ hmōi hore ſexte p̄pa
ratōis ſedit pilat⁹ ꝓ tribuna
li. ⁊ p̄uſqʒ ꝯſūmaret illa ho/
ra crucifix⁹ eſt dn̄s. Loq̇t ḡ
Jo. de hora ſexta paraſceue
.i. p̄paratōis q̄ fuit tertia ho
ra diei .quā exp̄mit Marc⁹
ſm̄ Ni.de ly.ſup Joh̄.dicen
dū q̄ hora h̄ ſm̄ ꝟitatē fuit
temp⁹ mediū int' tertiam et
ſextā.mediū āt ab vtroqʒ ex
tremo poteſt denoīari. et iō
Marcus expreſſit illud tē/
pus medium ꝑ horaʒ tertiā
Johannes per horā ſextaʒ.
Hac ḡ hora ſedens ꝓ tribu
nali Pilatus iteꝝ nitebatur
liberare ihm̄ ꝑ iudeorū op/
probriū eos mouēdo q̄s ad
miſcđiaʒ inclinare nō pote/
rat ꝑ p̄ceptū ludibriū corre
ptionem duriſſimā et natu/
re ꝯformitatē. Vn̄ ait Joh̄.
Ecce rex vr̄.q.d. ſm̄ Ny.de
ly. Mirū eſt q̄ hūc hominē
abiectū ⁊ flagellatū atqʒ illu
ſum dicitꝭ velle vſurpare ſi/
bi regnum iudeoꝝ.talis em̄
eſt q̄ regnum nec inuadere
nec captare poſſit. vn̄ vere/
cundū vob̄ ē q̄ eū regeʒ for
midatꝭ. Jlli aūt clamabant.
Tolle a nr̄o ꝯſpectu.qꝛ eum
videre nō poſſumus.et cru/
cifige eum morte.ſ. turpiſſi/
ma interficiendo. Dicit eis

Pilat⁹ augẽdo coꝝ ꝯfuſionẽ
Regẽ veſtꝝ crucifigã. q̃ſi di.
ex q̃ eũ regnare formidatiſ. et
iam de h̃ fuit fama. mag̃ erit
vobis ꝯfuſio et verecundia.
ſi morte moriať tã abiecta.
Sȝ obſtinatiſſimi pontifi/
ces nullũ miſericordie locũ
ꝯcedentes aut iuſticie, reſpõ
derũt. Nõ habem⁹ regẽ niſi
ceſarẽ. q. d. Renũciamus re
gno. ſeruos nos ꝓfitemur
ceſariſ impio. dũtaxat vt cru
cifigas eũ q̃ ſe regẽ dixit iu/
deoꝝ. Cõſiderate h̃ obſtina
tiſſimũ odiũ ſceleratiſſimo/
rũ. Populus nãqꝫ iudeorũ
iſte cupidiſſim⁹ fuit ꝓprie li/
bertatiſ q̃ aduenis nõ ſubeſ/
ſet. ſub ꝓprio rege q̃ ſe defen
deret. ⁊ a gentiũ p̃ſſura libe/
raret. tranq̃llã vitã agerent.
ꝓ q̃ habẽdo olim dñm ⁊ pro
phetã ſuũ Samuelẽ abie/
cerant. ſicut ip̃e improperat
eis. j. Reg. viij. Seditões
q̃ȝ ⁊ ſciſmata ml'ta excitaue/
rãt. ꝓpter q̃d etiã Theodas
cum. cccc. viris. et poſtea Ju
das galile⁹ in dieb⁹ ꝓfeſſio/
nis ac ſibi adherẽtes diſp̃ſi
ſunt. vt habeť Actuũ q̃nto.
Tandẽ etiã ꝓpter eandẽ cãȝ
a romanis p̃ncipib⁹ Tyto ⁊
Veſpaſiano deſtructi. et pe

nitus ſunt diſperſi. Et ecce
venit deſideratus cũctiſ gẽ/
tib⁹. quem patres eoꝝ mag/
nis deſiderioꝝ votis ac ge/
mitib⁹ expectabant. rex vti/
qꝫ potens in celo et in terra.
dominus vite ⁊ mortis. cui
nulla põt reſiſtere poteſtas.
liberare valens ab vniuer/
ſis anguſtijs ⁊ p̃ſſuris. ⁊ tri/
buere omnia q̃ ꝯcupiſci po/
terant bona. q̃ ſuã eis potẽ/
tiam multipliciter demon/
ſtrauit. Nam vt Leo ait ſer.
q̃ incipit Cum ml'tiſ modis.
cecis viſum. ſurdis auditũ.
claudis greſſum. mutis do
nauit eloquiuȝ. febres abe/
git. dolores reſoluit. demo/
nia eiecit. famelicos ſatura/
uit. mortuos ſuſcitauit. ma
ri et ventis vt quieſcerẽt im
perauit. Magnum prorſus
et a ſeculo inauditum regeȝ
iſta demonſtrãt. quẽ nõ hu/
mana extollit potẽtia. ſȝ vir/
tute diuina hũc nuper ſe in
monte abſcondentem que/
ſierunt vt regem facerent et
ante dies quinqꝫ in aſello ve
nientẽȝ. vt regem cũ gaudio
ſuſceperũt clamãtes. Bñdi
ctus q̃ venit in noĩe dñi rex
iſrahel. Oſanna in excelſis.
Et tanto odio indurati. vt

mag⁹ ꝑpetue ſuituti ſe ſubij
cere eligerēt q̄ꝫ xp̄m regē vi/
uere. ac lucꝝ deportarēt ſi ce
dēdo libtati ac ſubiectōe ꝑ/
petua coemerēt morteꝫ xp̄i
Sꝫ q̄ꝫtū vulnerabat h̄ lapi/
dea obſtinatio ꝓprie familie
mite cor dn̄i cogitet ſi potit
mēs deuota. ad q̄d valent q̄
ſup̄ dicta ſūt. q. r. s. Obſtina
tiſſimi itaq̄ꝫ poſtq̄ꝫ ſe ipꝰio
romanoꝝ ſubiecerāt. timen
tes ne dimitteṫ ih̄s. Mar.
accuſabant eū ſūmi ſacerdo
tes ⁊ ſeniores ꝑpli i mlṫꝫ. cō/
fuſe et clamoroſe miſcentes
ſmōes. Mat. ⁊ cū accuſareṫ
nihil rn̄dit ih̄s. nec ad ſui ex
cuſatōꝫ. nec ad dictoꝝ refra
gatōeꝫ. nec ad dicētiū ipro/
peratōꝫ. Mar. Pilat⁹ ḡ rūr
ſus inṫrogauit eū di. Nō rn̄
des q̄cq̄ꝫ. Uides i q̄ntꝫ te ac
cuſant. Hec dixit Pilat⁹ ſm
Chryſ. q̄r voluit eū liberare
dū ſe excuſādo rn̄derꝫ Ih̄s
aūt ampli⁹ nihil rn̄dit. ita vt
mirareṫ pilat⁹ vehementṫ. in
auditā xp̄i patiētiā miraṫ et
ꝯſtātiā ei⁹ q̄ exhibit⁹ ad cri/
minale iudiciū iturbabilis
maneret ⁊ ſtaret an̄ mortē. q̄
apō oēs hoīes ṫribil' eſtima
tur. Theo. Miraṫ āt pilat⁹
q̄r cū legꝫ doctor eſſet et elo/
quēs. ⁊ potēs ſua rn̄ſiōe eo/
rū accuſatōes ifringere q̄ n̄
rn̄debat q̄cq̄ꝫ. Tacuit dn̄s
ſm Be. ſup Mar. ne crimē
diluens dimitteṫ a p̄ſide et
crucis vtilitas differreṫ. Et
ſm Ambro. ſup Lu. accuſaṫ
dn̄s ⁊ tacet. Et bn̄ tacet q̄ de
fenſiōe nō idiget. Ambiant
defendi q̄ timēt vinci. non ḡ
accuſatōꝫ tacēdo ꝯfirmat ſꝫ
deſpicit nō refellēdo. q̄d em̄
timeret q̄ nō ambiret ſalutē
ſal⁹ oīb⁹ ſuā ꝑdidit vt acq̄rat
oīm. Melior eſt cā q̄ nō de/
fendiṫ ⁊ ꝓbaṫ. Colligiṫ āt ex
ſup̄ dictis ſex vicib⁹ dn̄m ad
accuſatōnes vl' inṫrogatōes
tacuiſſe. Primo tacuit coraꝫ
Caypha pōtifice a falſis te/
ſtib⁹ accuſat⁹. Scdo coram
p̄ſide a pōtificib⁹ criminat⁹
Tertio coraꝫ herode inter/
rogat⁹. Quarto a pilato de
ſua origine req̄ſit⁹. Quito d̄
ṽitatꝫ q̄ditate petit⁹. Sex/
to an̄ tribunal a pōtificib⁹ ⁊
ſeniorib⁹ ꝑpli in mlṫꝫ falſo de
lat⁹. Cui⁹ etiā rōnes h̄ gene
rales colligūṫ. ſp̄ales tn̄ ſu/
pra narrate ſūt. Tacuit pri/
mo iuſte. q̄r ꝓpṫ corruptū iu/
diciū idigni erāt audire. ma/
nifeſte āt falſa erāt i q̄b⁹ ac/
cuſabaṫ. et rn̄ſione indigna,

Scd̃o miſericordit̃ ne ex re
ſpõſione ſua peiores fierent
Tertio diſpenſatiue. ne cri/
men ꝑ rñſionẽ diluẽs dimit
tereť a pͥſide ⁊ ita cruc̃ꝫ vtili/
tas ⁊ nr̃a redẽptio differreť
Quarto exẽplariť. vt patiaꝫ
docerꝫ. Quito fideľr. vt ſcri
pturã adimpleret. q̃ ſup̃ alle
gata ẽ ⁊ expoſita. Mat. Se
dẽte ãt illo ꝓ tribunali miſit
ad illũ vxor eiꝰ di. Nihil ti/
bi et iuſto illi. mľta em̃ paſſa
ſũ hodie ꝑ viſũ ꝓpť eũ. Gẽti/
libꝫ a deo ſomnia reuelãtur.
Vxor itaqꝫ ait raba. gẽtilis
viri h̃ in viſiõibꝫ itellexit q̃d
iudei vigilãtes crẽde noluẽ/
rũt. In pilato igiť ⁊ vxore eꝰ
xp̃m iuſtũ ꝯfitẽtibꝫ. gentilis
ꝓpľi teſtimoniũ ẽ. ẜm Bern̄.
ẜo ſer. de paſca. Inſtigata ẽ
vxor pilati ad h̃ agẽda a dia
bolo. q̃ ſic ꝑ̇us ꝑ mulierem
mortẽ intulerat mundo. ita
mõ ſatagebat xp̃m ꝺ maĩbꝫ
iudeoꝝ liberare. ne ꝑ chriſti
mortẽ mortꝫ amittat ĩperiũ.
Cui ꝯcordat Ni. de ly. ſuper
Mat. dicẽs. Diabolꝰ q̃ cap/
tionẽ xp̄i ꝓcurabat ꝑ iudeoſ
ꝑ aliq̃ ſigna ꝑpendit q̄ ipſe
eſſꝫ vere xp̃s. et ꝑ ꝯſequẽs ꝑ
eiꝰ mortẽ ſpoliareť infernus
Hoc ãt ꝑpẽdit ꝑ eiꝰ patiẽtiã
⁊ ꝑ ſcp̃turaꝝ ĩpletõꝫ. ⁊ forte
ꝑ ſctõꝝ patꝝ ĩ limbo exiſten
tiũ exultatõeꝫ. ⁊ ideo mortẽ
xp̄i impedire volebat ꝑ vxo
rem pilati. cuius p̃ces effica
ces credidit in ꝯſpectu viri
ſui. et ſeq̃ť. Diabolꝰ apparue
rat ei monens eam terroribꝫ
ad liberatõeꝫ xp̄i. Ideo ait.
Multa paſſa ſũ hodie ꝓpter
eum. Vtꝝ ãt talis apparitio
facta fuit ei ĩ ſomno vľ vigi/
lia exp̃ſſe nõ habeť. videtur
tñ q̄ fuerit in ſomno. ꝑ hoc
q̃d ꝺr h̃. ꝑ viſũ. Xp̃s em̃ fuit
p̃ñtatꝰ pilato valde mane. vt
iõ ꝓbabile ſit q̄ vxor eiꝰ iace/
bat adhuc ĩ lecto. qꝛ dñe nõ
ſolẽt ita mane ſurgere ſic̃ vi
ri. Hec Lyra. Hec dum ita
agereť. Math. p̃ncipes ſa
cerdotũ ⁊ ſeniores ꝑſuaſeꝛt
ꝓpľis. Mar. cõcitaueꝛt tur/
bam. Math. vt peterẽt bar/
rabã. ihm̃ vo ꝑderẽt. Rñdẽs
ãt p̃ſes. Quẽ vultꝫ de duobꝫ
vobis dimitti. At illi dixeꝛt
barrabã. h̃ iam ſcd̃o petieꝛt
ſic̃ ꝑ̇us. vt ſ̃ patuit. c. d. ideo
nũc trãſeundũ eſt. Dixit illiſ
pilatꝰ. q̃d ꝫ faciã de ihu q̇ ꝺr
xp̃us. q. d. ſi vtiqꝫ vultis vo/
bis latronem dimitti. quid
ergo faciam de innocente.
Impium nimis eſt et cru/

d̄ele vbi latro dimittitur ſal
uus damnare innocentem.
Mar. dicunt omnes cruci
figat. Ait illis preſes. Quid
em̄ mali fecit. ſic q̇dem ma/
nifeſte oſtendunt dn̄i ih̄u in
nocentiā. q̇ poſt tantā exami
natione ꝟbis factā et ꝟberi/
bus a iudeis Herode ꝛ Pi
lato nihil criminis inuenire
poterāt. q̄d apparēter ſaltem
obiĳcerēt ſaluatori. Sꝫ pe/
tentibꝫ interfici dn̄m cogere
tur dicere Pilatꝰ. Quid ma
li fecit. q. d. petitꝭ hūc turpiſ
ſima morte dānari. nec tm̄ ꝓ
batꝭ eū vl' minimū crimē ad
miſiſſe. ꝓ q̄ nō dico crucifigi
ſed vel penā minimā ſibi in/
fligi merebat. Quid em̄ ma
li fecit. q. d. nichil oīno. Hoc
dixit Pilatꝰ in innocētie te/
ſtimoniū. q̄d ꝛ Petrꝰ in ſua
ep'la rememorādo expreſſit
clarius Qui inq̇t pctm̄ non
fecit. nec inuentus eſt doluſ
in ore eius. j. Pe. ij. Math.
At illi magis clamabāt di/
cētes. Crucifigat. Quanto
magꝭ Pilatꝰ oñdit dn̄i inno
centiā. tanto magis furens
ꝓplus clamabat damnatōis
vindictam. Unde ꝛ Be. ait.
Inſtabāt magnis vocibus
poſtulātes vt crucifigeret. et
inualeſcebāt voces eoꝝ. de/
fecerūt ſcrutantes ſcrutinio
Nec poterāt ſaltē falſe inue
nire vn̄ ſuā accuſatōnem ac
damnatōis petitionē. vl' ap
parenter iuſtificarēt ido ad
ſolos ſe ꝯuertunt clamores
De q̄ Be. ſup Lu. dic̄. Quia
totā accuſatiōeꝫ quā aduer/
ſus dn̄m intulerāt crebra ac
ſollicita pilati interrogatōe
videbāt euacuatā. tandē im
pudici ad ſolas ſe p̄ces con/
uertūt. vt q̄d criminādo et
q̄ſi rōcinādo nequerunt. po
ſtulādo ꝛ vociferando ꝑfici
ant. quē exinde ordinē ſeuiē
di etiā btōꝝ martyrū ꝑſecu/
tores tenuiſſe ſatis eccleſia/
ſtica demōſtrat hiſtoria Im
pletū q̄ꝫ ē q̄d in p̄s. xxj. ꝓpha
p̄dixerat. Circū dederūt me
canes multi. ꝛ ꝯſiliū malig/
nantiū obſedit me. Et Hie
re. xij. Facta eſt mihi heredi
tas mea ſic̄ leo in ſilua. dede
rūt ſup me vocē ſuā. et Eſa.
Expectaui vt facerēt iudici/
um. fecerūt āt iniq̇tatē. ꝛ nō
iuſticiā ſꝫ clamorē. Matth.
Uidens aūt Pilatꝰ q̄ nihil
ꝓficeret totupliciter ad xp̄i
liberationē laborans. ſaluo
fauore ꝓpl'i ꝛ gr̄a imꝑatoris.
ſed magis tumultus fieret.

ꝓplí.ſ.clamãtis ad ꝯriũ ꝑ ſe/
ductõꝫ ſacerdotũ ſe volẽs a
pctõ exonerare ł magꝭ iuſtũ
coraꝫ ꝓplo dñõe.vt totũ pcti
põdus ⁊ penã ĩ iudeos trãſ/
ferret.ſi forte metu pene ad/
huc ad miſericordiaꝫ moue
ri poſſent. accepta aq̃ lauít
manꝰ ſuas corã ꝓplo dicens
Innocẽs ego ſũ a ſãguĩe iu
ſti hꝰ.vos viderítꝭ.de ſãguĩe
eiꝰ rñdebitꝭ.q.d. ſᵐ Hiero.
Ego q̃dẽ innocentẽ volui li
berare.ſꝫ qm̃ ſeditio oritur
et rebelliõis crimẽ ꝯ ceſarẽ
mihi impingit.ſic lauo ma/
nus ita ꝯſciaꝫ.innocẽs a ſã/
guĩe iuſti hꝰ.vos viderítꝭ q̇d
ꝯtinget vob̃ ꝓ culpa quã cõ/
mittitꝭ.q.d.ſᵐ Hiero. Ego
miſter legꝭ ſũ.vox vr̃a ſãgui
nẽ fũdit vñ penam ſentietis
Mat. At illi crudeliſſimi ne
dũ in dñm ſꝫ magꝭ in filios
ꝓprios.maxie ĩ ſeipos q̇ ꝑus
impatorꝭ tpali ſe ſubiecerũt
ſuituti.etiã nũc diabolice ꝑ/
petue tyrãnidi iudicꝭ pctm̃ ĩ
ſeipſos libẽter ſuſcipientes
ſubiugarũt.⁊ vt vitã ꝑderẽt
ſemꝑ interminabili ſe mortꝭ
ſupplicio aſtrixerũt .nec mõ
pñtes ſed ſuos poſteros ſo/
boleſq; futuras q̃s pſes nõ
poſtulauerat pariter dãna/
uere dicentes. O cruenti pa
rẽtes.pr̃es ſcelerati .genitoreſ
ĩfideliſſimi q̇d peccauit ĩ te o
ꝓple ꝓles nõdũ ꝯcepta vt pꝰ
obligareſ ad mortẽ q̃ꝫ gigne
res ad vitam.ꝑus interfice/
res q̃ꝫ ad eſſe q̃lecũq; ꝓpaga
res.ꝑus tuis pctĩs inuolue
res q̃ꝫ naturam in q̃ peccare
poſſent miſtrares. Et certe
videmꝰ q̃liter vſq; bodie ꝑſe/
uerat h̃ impcatio maledicti/
onis et pene.qm̃ vſq; hodie
captiuitas filios eoꝝ tenet
q̃s niſi male q̃ſita pecunia
apud auaros rectores ĩpro
be tuerent.q̃ſi canibꝰ viliores
ſpnerẽt. Quis ãt iudei pec/
catũ pſidis q̃ntũ ĩ eis ẽ in ſe
ſpõte ſuſcipiũt.nõ tñ Pilatũ
a culpa abſoluere pñt .ſtãte
immobiliter ſnĩa iuſta dñi.
Anima que peccauerit ipa
morietur. Ezech.xviij. Nec
manuũ lotio.ſᵐ morem ve
terũ innocentiã ſuam oſten
dere volentiũ .aĩaꝫ mũdat
ſicut ait Ambro.ſup Lucaꝫ.
Manꝰ q̇dem lauit Pilatus
ſed facta nõ diluit.iudex em̃
nec ĩuidie cedere debuit alie
ne.nec timori vt ſanguinem
innocentis morti addiceret
Et btũs Leo in ſmõe q̇ ĩci/
pit Decurſis dilectiſſimi, ait

Neci accuſato Pilatū caru
iſſe culpa .nec in ſnīa ſua te/
nuiſſe ꝯſtantiā docȝ ipa cog
nitio.ī q̄ iudex quē innocētē
ꝑnūciat dānat.addicēſ iniq̄
ꝑplo ſanguinē iuſti a q̄ abſti
nēdū ſibi ex itellectu ꝓpo ſē
ſerat. ꝛ ſomnio vxoris āgue
rat. Et ſeq̄r ad ꝓpoſitū. Non
purgāt ꝯtaminatū aīm ma
n⁹ lote.nec ī aſpſis aq̄ digitꝭ
expiaṙ q̄d famulāte inopia
mēte ꝯmittiṙ. Exceſſit q̄deȝ
pilati culpā facin⁹ iudeoꝝ.q̄
illū noīe ceſarꝭ territū ꝛ iui/
dioꝝ vocibꝫ īcrepatū ad affe
ctū ſui ſcelerꝭ īpulerṫ. Sed
nec ipē euaſit reatū.q̄ coope
rās ſeditioꝝ reliq̄t iudicium
ꝓpriū ꝛ ī crimē trāſmittit alie
nū. Sȝ ecce cū ina rdeſcerȝ
ira clamantiū.vt idē ī eodeȝ
ſer.ait. Clamantiū inquaȝ.
vt barrabā indulgētia rela/
xaret.ꝛ xp̄m crucꝭ pena ſuſci
peret.cū ꝯſono fremitu di/
cereṙ a turbis. Sāguis ei⁹
ſup nos ꝛ ſup filios noſtros
obtinuerṫ iniq̄ ī dānatiōem
ſuā q̄d ꝑtinaciṫ exigebāt.q̄ꝝ
dētes ſic ꝓpħa teſtat⁹ ē arma
erāt ꝛ ſagitte. ꝛ ligua eorum
gladi⁹ accut⁹. Fruſtra eī̄ a
crucifigēdo maieſtalis dn̄o
man⁹ ꝓpas ꝯtinebāt.in quē
letalia vocū ſpicula ꝛ venēa/
ta v̾boꝝ tela iaciebāt. Vob
falſi iudei ꝛ ſacrilegi ꝑncipeſ
ꝑpli totū facinorꝭ iſti⁹ pōd⁹ ī
cūbit. Et lȝ īmanitas ſcelerꝭ
ꝛ ꝑſidē obligat ꝛ milites.oīs
tn̄ facti ſūma vos arguit. Et
q̄cq̄d ī ſupplicio xp̄i vl̄ pilati
peccauit iudiciū.vl̄ cohortꝭ
obſequiū.ħ vos facti hūani
generis digniores odio. qꝛ
vr̄i furorꝭ īpulſu nec illis in
nocētes eſſe licuit.q̄bꝫ iniq̄/
tas vr̄a n̄ placuit.nā Mar.
Pilat⁹ volēs ꝑplo ſatiſfacere
cui⁹ fauore carere noluit.ti/
mēſq̄ȝ ne accuſareṙ apud ce
ſarē.nullū deniq̄ȝ ſuſpicans
ꝑiculū ſi innocentē paupem
morti adiudicaret.maxīe qꝛ
non apparuit aliq̄s ꝯdictor.
Lu. adiudicauit fieri petiti
onē eoꝝ.dupliceȝ vtiq̄ȝ. Nā
dimiſit illis eū q̄ ꝓpṫ ſeditio/
nē ꝛ homicidiū miſſus fuit ī
carcerē.barrabā ſcȝ quē pe/
tebāt.iħm v̾o tradidit volū
tati eoꝝ.cui volūtati exꝑmit
Mat. Mar.et Jo. Jħm āt
flagellatū tradidit ill̄ vt cru
cifigereṙ. Quis pl⁹ aliq̄d lu
cri deſignauerat in eo qꝫ ait
Tradidit volūtati eoꝝ.per/
uerſiſſima eī̄ ꝑfidoꝝ volū/
tas fuit.vt nedū dn̄s crucifi

gereƭ.ſed penaliſſime oppro
brioſiſſime ac veluti ſceleſtiſ
ſim⁹ ꝛ ad crucē ꝑtrahereƭ ꝛ i
cruce ↄſummareƭ.q̇d etiā fa
ctū ſeq̄ntia edocebūt. Hic
iudex ipi⁹ vno timore ꝛ fauo
re vict⁹ q̇ plurimis ꝑſuaſiōi/
bus vincere tēptauit.lotus
vt Leo ait.maīb;.ꝛ ore pol/
luto iſdem labijs ihm miſit
ad crucē.q̇b; eū ꝓnunciaue/
rat innocentē. O nephas. o
iudicij temeritatē.o inaudi/
tā a ſcl'o ſummo bono irro/
gatā blaphemiā.dimitteƭe la/
tronē.occidere innocētē.ſe/
ditioſū barrabā ꝑ̄ferre me/
diatori xp̄o. Et q̇dem i xp̄o
q̇cq̇d fuit.ſummū i gn̄e ſuo
extitit naƭa diuia ſimpl'r op
tima.q̄ nedū meli⁹.ſ; nec eq̄
le cogitari ꝟe poteſt.eminet
vniuerſis. S; ꝛ hūana q̄n/
tū ad gratuita oīb; ꝑ̄fertur
angelis.cui data ē ſpūs nō
ad mēſurā.q̄ntū ad naƭalia
cūctꝭ ꝑ̄ponit hoib;. qm̄ ꝛ de
ꝟgine ſine virili ſeīe ſpū ſſan
cti ↄceptus ē opatōe.huic ꝑ̄
ferre homicidā ꝛ ſeditioſu;
auctorē.hoīe; vtiq; ſcelera/
tiſſimū nedū loco aut hono
re mūdano.ſ; q̄ntu; ad vite
mortiſq; iudiciū.q̇s ſatis iu
dicabit iniuriā. S; nunc o

aīa ꝑ cuius ſalute dn̄s iudi
cio ſiſtiƭ.iudicaƭ.damnatur.
meditare q̄ntū creuit in cor
de ſaluatoris tui dolor ꝛ tri
ſticia. Ipe em̄ eſt cui pr̄ cele
ſtis om̄e iudiciū dedit Joh.
q̇nto. Qui aduocabit celu;
de ſurſu;.ꝛ terrā diſcernere
ppl'm ſuū.in cui⁹ iudicio ce/
loꝝ ꝟtutes mouebūƭ. Luce
xxj.et celi mag̊ impetu trāſi
entes.elemēta calore ſoluēƭ
vt dicit Petr⁹.ij. Pe.iij. In
fern⁹ reddet mortuos ſuos
ꝛ recipiet.vniuerſarūq; con/
tremiſcet creatura.hodie ve
lut viliſſim⁹ deſpicit.tanq; i
potēs ꝛ infirm⁹ nō timetur.
clamor mortalis ppl'i terret
trepidum iudicē q̇ om̄ipotē
tiam nō paueſcit ſiquidem
miſerrim⁹ cognitor.oblitus
iuſticie.eq̇tatꝭ.ſalutꝭ ꝓp̄e.to/
tius honeſtatis.ſ; ꝛ innocē/
tie dn̄i.cui totiēs teſtimoniū
ip̄e reddiderat.morte igno
minioſiſſima.latrone publi
co dimiſſo vniuerſitatis iu/
dicem ſententialiter ↄdem/
nauit. Heu q̄nt⁹ amicoꝝ.di/
ſcipuloꝝ.ꝛ piaꝝ mentiū do/
lor.q̄ntus animū meror op
preſſit.dū ablata om̄i ſpe vi
uēdi.fideliſſimū magiſtru;
dominū ꝛ auxiliatorē audie

ſt iniq̄ſſimo iudicio ↄdēna
ri. Heu heu q̄nta rabidorū̄
canū̄ inſana leticia.atꝫ vocū̄
exultātiū̄ ↄfuſio .dū̄ facino/
roſiſſimū̄ intentū̄ ſuū̄. totiēſ
a iudice negatū̄.tādē clamo
rū̄ ſuoꝝ importunitate obti
nuerū̄t.dū̄ cuiꝰ ſāguinē ſitie/
bāt ſaluatorē ihm tradidit
eoꝝ crudeliſſime voluntati.
Heu q̄ꝫtū̄ cruciabat agnum
mitiſſimū̄ iā lupis traditū
aīcoꝝ deſperata triſticia.ini
micoꝝ furioſa leticia. Jllos
timor ſupauit . illos crudel'
audacia animauit. Cuiꝰ iu/
dicij nū̄q̄ꝫ immemores nos
q̄ꝝ pctā in innocēte dānata
ſūt.ↄpaſſionē xpo.pr̄i gr̄as.
totꝭ virib9 referamꝰ.q̄ ad no
ſtrā ſalutē oīm.vnigenitum
dn̄m noſtꝝ p iniq̄ ptātꝭ iudi
ciū̄.tradidit voluntati eoꝝ.
Et tm̄ de ſcd̄o p̄ncipali.

Sequit̄ pars ſecū̄da.

Timens
olim ꝓpha ſctū̄s
Hiere.nō ſatis
ſe poſſe lamētis
effūdere p iuſta pctōris ſui
ꝓli ↄtritōe ait. Quis dabit
capiti meo aquā.ꝛ ocul' me/
is fōtē lacrimaꝝ.ꝛ plorabo
die ac nocte interfectos filie
ꝓpli mei.eiuſdē.ix.c. Vnde g̊
nos pctōres indurati fontē
hauriemꝰ lacrimaꝝ.vt inter
fectōem innocentꝭ filij om̄i/
potētꝭ pr̄is.ꝓpter nr̄a delic
ta ac mortis ſententia iudi/
cati.ꝛ citiꝰ morituri defleāꝰ.
Sꝫ attētas p̄beamꝰ aures.
nō tā corꝑis q̄ꝫ mētꝭ.in pri/
mo eſt vt aperiant̄ vene fon
tis aquaꝝ viuentium .et ef/
fluat copioſiſſime precioſiſſi
mū̄ illud balſamū̄ cunctorū̄
penetrans : et liquefaciens
pia corda . Cum itaq̄ꝫ pre/
ſes infelix pontius Pilatus
iniquiſſima ſententia domi
nū̄ Jeſum voluntati eorum
tradidiſſet.quicq̊d afflictio/
nis.doloris.blaſphemie.ir/
riſionis.deſperatiōis .et in/
famie excogitare poterant
homines inhumani. q̄ſi ni/
hil tota nocte et die paſſus
fuiſſet.ſemota om̄i miſcd̄ia
agno mitiſſimo intulerunt.
Teſte nāq̄ꝫ Math.ꝛ Mar.
Tū̄c milites p̄ſidis ſuſcipiē
tes Jeſum duxerū̄t intro in
atrium pretorij.ꝛ congrega
uerū̄t ad eū̄ vniuerſam co/
hortē. Et exuētes. Mar. eū̄
induū̄t purpura et clam dē